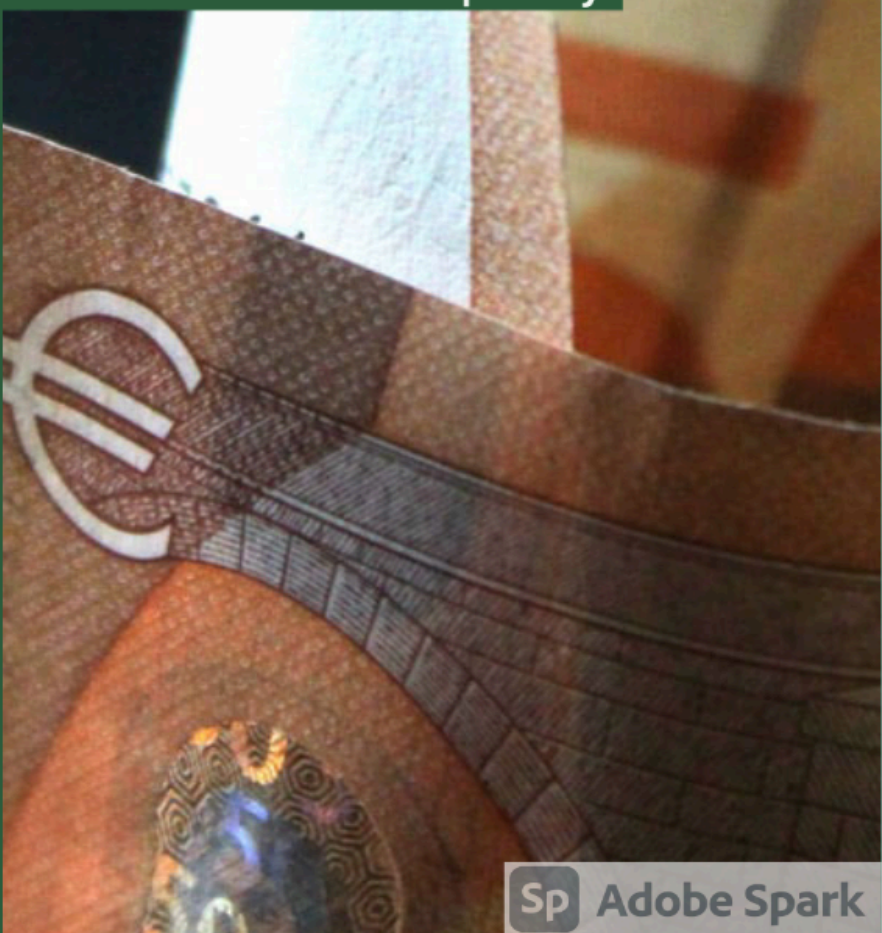

HVAD GIK DER GALT MED IVÆRKSÆTTERSELSKABET

What Happened to the
Entrepreneurial Limited Company

Amalie Ringtved Thomsen

November 2020

Antal anslag: 188.552

Vejleder: Erik Werlauff

Cand.merc.aud studiet

Aalborg Universitet

Abstract

The Purpose of this thesis is to study the Danish entrepreneurial limited company introduced with effect from the 1 January 2014 and abolished again on February 28, 2019. All entrepreneurial limited companies therefore have had to be converted as limited liability companies (ApS), within a two years period in order not to be sent for forced dissolution. Entrepreneurial Company will be compared with the UK, Germany and Luxembourg, which all have a similar low-capital company to the Danish entrepreneurial limited company.

The comparative study intends to examine the reasons why it could not work in Denmark, when similar European countries have been successful in their low-capital company for many years. In order to examine this, it is important to understand the background to the introduction of the entrepreneurial limited company back in the 2014. In addition, freedom of establishment in the EU will be analysed, as well as three of the key judgements, which have helped to strengthen the freedom of establishment, namely the judgements in Centros, Überseering and Inspire Art.

After the comparative analysis, the thesis seeks to analyse Bill L152, which was the bill for the introduction of the entrepreneurial company. The analysis will also examine the policy processes in the preparatory work for the bill. Subsequently, the Danish Business Authorities analysis from 2018 will be included, as this report has played a crucial role in the political decision process that led to the elimination of the entrepreneurial company.

This analysis is involved in order to conclude whether the entrepreneurial company, has performed worse than the other Danish business types. The company legislation in UK, Germany, Luxembourg and Denmark is then analysed, in order to subsequently be able to compare similarities and differences. This analysis intends to examine whether the Danish entrepreneurial company has underperformed, and at the same time look at what other countries have done differently. Finally, it will be analysed whether it would have been possible to develop the entrepreneurial limited company instead of winding it up. There will be compared with Luxembourg and Belgium, which has had a somewhat tighter legislation to their low-capital companies. This will be followed by the future of the low-capital company in Denmark, with the current bill amending Danish company law.

Forord

Denne afhandling afslutter min kandidat på Cand.merc.aud uddannelsen, ved Institut for Økonomi og Ledelse ved Aalborg universitet.

Interessen for dette emne udspringer af de iværksætterselskaber, som jeg selv arbejder med til dagligt, i form af mit arbejde som revisor, og deres bekymringer i forhold til om de når, at få opsparet kapitalen til at kunne blive omregistreret til et ApS. Herudover udarbejdede jeg i forbindelse med faget omstrukturering en mindre opgave, hvor jeg skrev om afskaffelsen af iværksætterselskabet, som omhandlede de selskabsretlige og skatteretlige konsekvenser ved en omregistrering til et ApS, samt hvilke andre muligheder iværksætteren står overfor efter afskaffelsen.

Afhandlingen er derfor udarbejdet på baggrund af min videre interesse, i hvorfor iværksætterselskabet ikke har kunne overleve i Danmark, når andre EU- lande har haft stor succes med deres. Herudover vil jeg undersøge, hvad fremtiden for et lavkapitalselskab er i Danmark, efter afskaffelsen af IVS'et.

Formålet med afhandlingen er derfor, at opnå en dybere viden på området omkring både indførslen og afskaffelsen af iværksætterselskabet, hvad der er anderledes fra de andre lavkapitalselskaber i EU, samt hvad fremtiden bringer i Danmark.

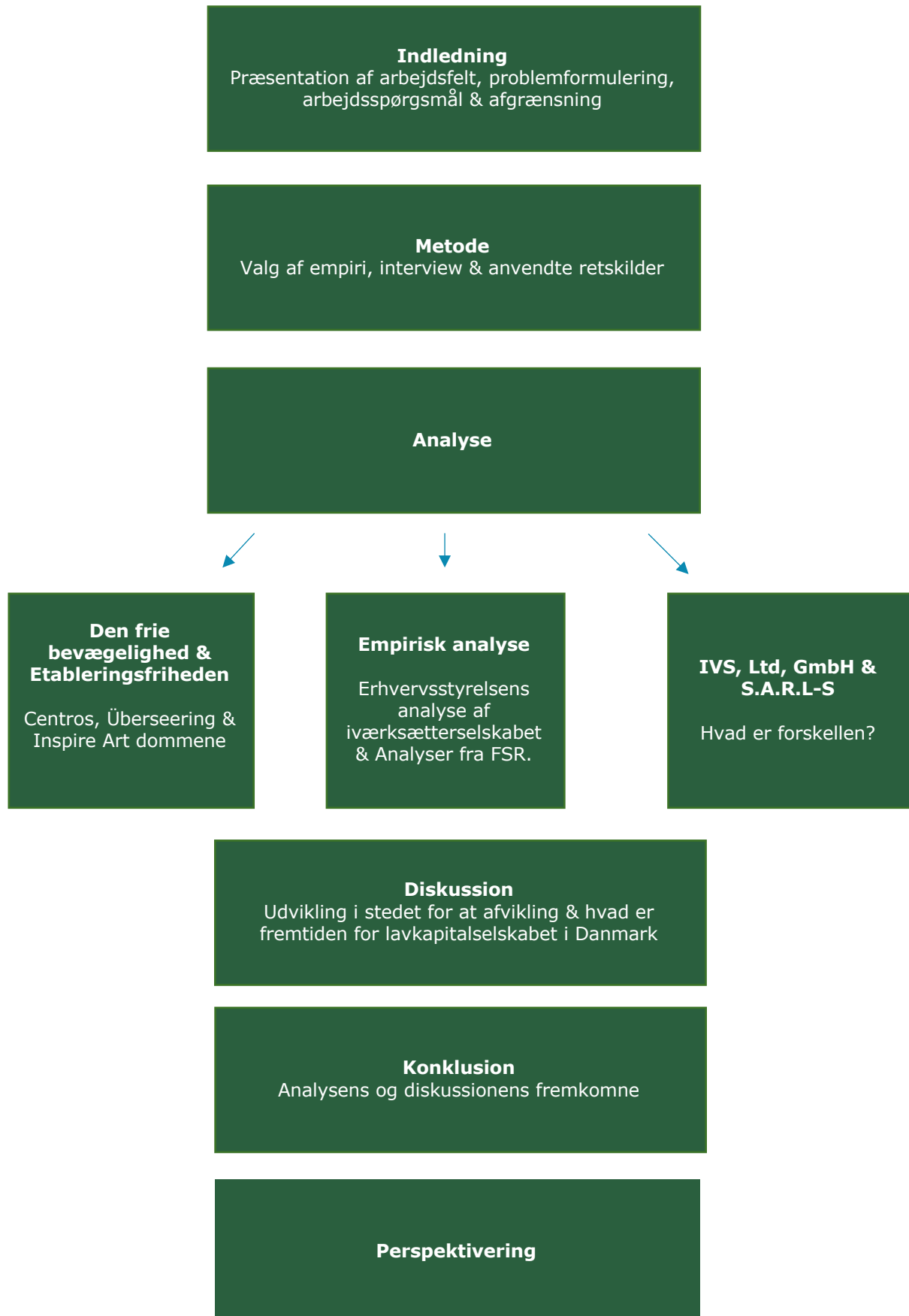
Der er gennem afhandlingen taget hensyn til de nye forslag til lempelser og lovgivning som er opstået undervejs, i udarbejdelsesperioden. Jeg vil benytte lejligheden til at takke min vejleder Erik Werlauff, som altid har stået til rådighed i forbindelse med tvivlsspørgsmål.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Forord.....	2
Projektdesign	5
Læsevejledning	6
Kapitel 1- Indledning	8
1.1 Problemfelt	8
1.1.2 Iværksætterselskabet afskaffelse.....	9
1.2 Problemformulering	12
1.3 Analysespørgsmål.....	12
1.4 Afgrænsning.....	13
Kapitel 2- Metode	15
2.1 Metodisk tilgang	15
2.1.1 Komparativ metode.....	16
2.2 Valg af empiri og teori.....	16
2.2.1 Interview	18
2.2.2 Transskription	18
2.2.3 Anvendte retskilder.....	19
Kapitel 3- Etableringsfriheden i EU	22
3.1 Primær- og sekundær EU-ret	22
3.2 Analyse af EU-domme	23
3.2.1 Centros (C-212/97,1999)	23
3.2.3 Überseering (C-208/00,2002)	25
3.2.4 Inspire Art (C-167/01,2003)	27
3.3 Indførslen af Iværksætterselskabet	29
3.3.1 behandling af lovforslag nr. L152.....	30
Kapitel 4- Empiriske resultater	33
4.1 Empiriske resultater- har iværksætterselskabet klaret sig dårligere?	34
4.1.1 FSR analyse af selskaber med begrænset hæftelse	34
4.1.2 Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber 2018.....	37
4.2 Analyse af Erhvervsstyrelsens rapport	46
Kapitel 5 – Præsentation og Analyse af Iværksætterselskabet, Limited Company, GmbH og S.a.r.l- S.	53
5.1 Hvornår blev selskabsformen indført	54
5.2 Lovgrundlag.....	55
5.3 Registrering	55
5.4 Kapital	57
5.5 Hæftelse/reserver.....	58
5.6 Ledelse af selskabet og resthæftelse	59

5.7 Er der forskel i regnskabskravene i landene	62
5.8 Revisionskrav.....	63
5.9 Beskatning / penge ud.....	70
5.10 Hvad må det bruges til.....	75
5.11 Hvorfor fungerede lavkapitalselskabet ikke i Danmark?	76
Kapitel 6- Udvikling ved afvikling	78
6.1 Udvikling i stedet for afvikling	78
6.1.1 Afvikling.....	78
6.1.2 Udvikling	80
6.2 Hvad nu.....	81
Kapitel 7- Sammenfatning og konklusion	87
Kapitel 8- Perspektivering.....	90
Litteraturliste.....	93
Tabel oversigt.....	99
Figurer oversigt	99
Bilag	101

Projektdesign

Læsevejledning

Kapitel 1- Indledning. Her præsenteres afhandlingens emne og placeres i en samfundsmæssig kontekst, samt præsenteres det problem, som ønskes undersøgt. Til sidst findes afhandlingens afgrænsning.

Kapitel 2- Metode. Afhandlingens metodiske og empiriske valg specificeres. Endvidere gennemarbejdes afhandlingens interview og de anvendte retskilder præsenteres og begrundes.

Kapitel 3- Etableringsfriheden i EU. Dette kapitel besvarer afhandlingens første analysespørgsmål. Her analyseres etableringsfriheden i EU, med de tre helt centrale domme der har haft afgørende betydning herfor. Herefter præsenteres indførslen af iværksætterselskabet i Danmark, med en analyse af Lovforslag 152, samt kritikken heraf.

Kapitel 4- Empirisk analyse. Denne analyse besvarer afhandlingens andet analysespørgsmål, her analyseres først FSR's analyse fra 2015, et år efter iværksætterselskabet blev indført, efterfulgt af en gennemgang samt analyse af Erhvervsstyrelsens analyse fra 2018, som blandt andet var baggrunden for afskaffelsen af iværksætterselskabet.

Kapitel 5- Lavkapitalselskaberne i EU. Dette kapitel besvarer det tredje analysespørgsmål. Her præsenteres de fire lavkapitalselskaber, for derefter med en komparativ analyse at analysere forskellen og ligheder mellem disse.

Kapitel 6- Udvikling ved afvikling. Foreliggende kapitel besvarer afhandlingens sidste analysespørgsmål. Her undersøges det, hvorvidt det havde været muligt at udvikle i stedet for at afvikle iværksætterselskabet, samt hvad der skal ske nu, hvor iværksætterselskabet er blevet afviklet.

Kapitel 7- Konklusion. Sidste kapitel indeholder afhandlingens konklusion her klarlægges afhandlingens resultater, og er dermed den endelige besvarelse af afhandlingens problemformulering.

Kapitel 8- Perspektivering. Afhandlingens sidste kapitel indeholder en perspektivering, både over de valg som er taget i afhandlingen, men også hvad der kunne være interessant at have inddraget.

1/8

1 Indledning

- 1.1 Problemfelt
 - 1.1.2 Iværksætterselskabets afskaffelse
- 1.2 Problemformulering
- 1.3 Analyse spørgsmål
- 1.4 Afgrænsning

Kapitlets indhold:

Følgende kapitel klarlægger problemfeltet og netop afskaffelsen af iværksætterselskabet kontekst som er afhandlingens omdrejningspunkt. Ud fra dette præsenteres problemformuleringen og de arbejdsspørgsmål, som vil blive besvaret af handlingen igennem. Der foretages nogle afgrænsninger samt forkortelser, så der ikke hersker tvivl gennem den videre læsning.

Kapitel 1- Indledning

1.1 Problemfelt

I 2014 blev Iværksætterselskabet (IVS) indført i Danmark og skulle medvirke til at fremme iværksætteriet og væksten (Christensen, 2019). På daværende tidspunkt havde man allerede set selskabsretlige reformer og reguleringer i Danmarks nabolande. Disse reguleringer gjorde det muligt at stifte selskaber med begrænset hæftelse og med en selskabskapital, som var meget lavere end det danske anpartsselskab (ApS), der på daværende tidspunkt var blevet nedsat fra 125.000 kr. til 80.000 kr. Denne nedsættelse var dog ikke i nærheden af at være konkurrencedygtig nok, da det stadig efterlod Danmark med det højeste kapitalkrav til selskaber af anpartstypen i de skandinaviske lande (Bilag 3). Samtidig var der en begyndende konkurrence mellem de europæiske retssystemer, da det efter 1999, hvor EU-domstolen slog fast, gennem dommene Centros, Überseering og Inspire Art, at etableringsfriheden gør, at man frit kan etablere f.eks. en engelsk filial i Danmark, men drive selskabet under de engelske regler.

På dette tidspunkt havde det engelske Private Limited Companies (Ltd), eksisteret i nogle år. Denne selskabsform virkede attraktiv for mange iværksættere, og udbredelse af disse, var for en kort periode massiv i blandt andet Tyskland og Norge. Antallet af de engelske filialer var dog ikke særligt voksende i Danmark, da det på daværende tidspunkt stadig var muligt at stifte et S.M.B.A i Danmark, hvor der ikke var noget kapitalkrav. Da antallet af Ltd- selskaber, som nævnt steg markant i Tyskland, tog tyskerne konsekvenserne heraf og ændrede tysk selskabslovgivning med indførslen af deres Unternehmergeellschaft Haftungsbeschränkt (UG) med et kapitalkrav på bare 1 Euro. UG var ikke en ny selskabsform, men blot en variant af det allerede eksisterende Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH), som er Tysklands anpartsselskab, hvor kapitalkravet er på 25.000 Euro, denne løsning blev indført for at give et større incitament til at drive virksomhed af tysk form i Tyskland. Her kunne man altså starte et UG for bare 1 Euro, når selskabet registreres under UG, og på betingelse af, at mindst 25 pct. af årets overskud, henlægges til en bunden reserve indtil selskabskapitalen udgør 25.000 Euro. Herefter skal selskabet omregistreres til et GmbH, der svarer til det danske anpartsselskab.

Forud for indførslen af iværksætterselskabet i Danmark, var det besluttet at man vil sigte efter den tyske model, da de på daværende tidspunkt allerede havde haft succes med deres UG i over fire år, og hvor antallet var gået fra 3.000 registrerede i 2009 til 66.000 i 2012. Dette betød også at det tyske UG havde tiltrukket flere iværksættere i sin første levetid end den engelske Ltd havde. Herudover havde den tyske selskabsform også vist, at den klarede sig godt på overlevelsparameteret her, blev kun 28 UG opløst ud af 100 nystiftede i 2011 (Lilja, 2015).

Med det tyske UG som forbillede, blev det danske iværksætterselskab indført med mulighed for stiftelse fra den 1. januar 2014, som næsten var identisk med det tyske UG. Det danske Iværksætterselskab var en variant af et anpartsselskab, med en startkapital på i mellem 1 – 49.999 kr. Og iværksætterselskabet skal herefter henlægge 25 pct. af årets overskud indtil selskabskapitalen udgør mindst 50.000 kr. Herefter kunne Iværksætterselskabet omregistreres til et anpartsselskab (Lilja, 2015). Det danske iværksætterselskab blev taget godt i mod og alene i 2014, udgjorde iværksætterselskabet 24 pct. af nystiftede danske selskaber det år. Denne stigning fortsatte og i 2018 udgjorde iværksætterselskabet 42 pct. af de selskaber, som blev stiftet det år. I 2016 havde Luxembourg brugt nogle år på at observere de andre europæiske lande og deres lavkapitalselskaber, og var nu klar med deres eget. Société à responsabilité limitée simplifiée (S.à.r.l.-S), som også var en variant af deres anpartslignende selskab Société à responsabilité limitée. Luxembourgs variant havde også nogle træk fra både det danske og det tyske, men herudover havde de indført en række skærpede krav.

På dette tidspunkt havde de mange europæiske lande efterhånden fået indført et lavkapitalselskab, men det danske iværksætterselskab viste også at have en bagside, Erhvervsstyrelsen lavede i 2018 en undersøgelse under betegnelsen "Analyse af iværksætterselskaber" resultaterne fra denne var, at IVS-selskabsformen i mange af tilfældene er blevet brugt mod den hensigt som selskabsformen blev indført med. Undersøgelsen klarlagde blandt andet, at selskabsformen medførte en forhøjet risiko for svig, hvor skatte- og afgiftsgæld er næsten dobbelt så høje som for anpartsselskaber. Herudover indberettede mange af iværksætterselskaberne ikke deres regnskab til Erhvervsstyrelsen, samt var det problemer med at mange af dem blev tvangsopløst (FSR, 2019).

Alt dette førte til lovforlaget, som blev fremsat i februar 2019, der omhandlede at afskaffe iværksætterselskabet. Lovforslaget samt loven vil blive gennemgået i nedenstående afsnit.

1.1.2 Iværksætterselskabet afskaffelse

Den 28. februar 2019 fremsatte daværende erhvervsminister Rasmus Jarlov lovforslag nr. L 190, et forslag til afskaffelse af iværksætterselskabet og nedsættelse af minimumskrav til anpartsselskabers selskabskapital.

Forslaget blev fremsat på baggrund af de parametre, som er forklaret i ovenstående afsnit, derfor lød forslaget på, at det ikke længere skulle være muligt at stifte nye iværksætterselskaber, som dermed heller ikke længere skulle være muligt at danne som led i en fusion eller spaltning. Alle eksisterende iværksætterselskaber skal omregistreres til et anpartsselskab, indenfor en overgangsperiode på to år. Dette gælder for alle de

iværksætterselskaber, der på tidspunktet for forslaget eksisterede og ikke var under tvangsopløsning eller konkurs.

Dermed skal alle eksisterende iværksætterselskab omregistreres til anpartsselskaber for overlevelse inden periodens udløb, med den nødvendige selskabskapital, som ved et fremsat lovforslag forslås nedsat fra 50.000 kr. til 40.000 kr. En sådan omregistrering vil være gebyrfri i Erhvervsstyrelsens system. Hvis et iværksætterselskab ikke er omregistreret til et anpartsselskab inden fristen på to år, kan Erhvervsstyrelsen sætte en frist, hvornår iværksætterselskabet skal opfylde kravet om omregistrering. Er iværksætterselskabet stadig ikke blevet omregistreret inden for den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen træffe beslutning om tvangsopløsning.

Den daværende erhvervsministers overvejelser og argumentation for nedsættelse af kapitalkravet til anpartsselskabet, var at det daværende kapitalkrav på 50.000 kr. generelt lå højere end de lande vi normalt sammenligner os med. En nedsættelse til 40.000 kr. mente daværende erhvervsminister Rasmus Jarlov vil bringe det danske krav for almindelige anpartsselskaber på niveau med andre EU- lande, som ikke har et lavkapitalselskab, der er sammenlignelig med iværksætterselskabet. Argumentationen gik endvidere på at kreditorer er bedre stillet, når der til enhver tid er en selskabskapital på 40.000 kr. frem for 1 kr. (L190).

Folketinget vedtog den 9. april 2019 ovenstående lovforslag om afskaffelse af iværksætterselskabet og nedsættelse af kapitalkravet for anpartsselskabet til 40.000 kr. Det blev vedtaget at eksisterende iværksætterselskaber skulle omregistreres til anpartsselskaber inden 15. april 2021 eller opløses. Såfremt ingen af mulighederne bliver opfyldt, vil de tilbageværende iværksætterselskaber blive tvangsopløst. I forbindelse hermed udtalte daværende erhvervsminister Rasmus Jarlov følgende:

"Det er vigtigt for iværksætteriet, at det er nemt og billigt at stifte virksomhed i Danmark, og det var også den oprindelige tanke med iværksætterselskaberne. Men IVS'erne har blandt andet den ulempe, at man kan stifte gæld i dem og efterfølgende lade dem tvangsopløse uden selv at miste penge. Det medfører en risiko for svig. Derfor vælger vi nu at afskaffe selskabsformen. Til gengæld gør vi det billigere at oprette et anpartsselskab, så det fortsat er nemt og billigt at oprette selskaber i Danmark." (Persson 2020, B).

På nuværende tidspunkt, mere end ét år efter lovforslaget blev vedtaget, og under et år til at alle eksisterende iværksætterselskaber skal være omregistreret til et ApS, er der stadig stor debat om, hvorvidt afskaffelsen af iværksætterselskabet var en forhastet beslutning. Samtidig er der stor debat om det eventuelt havde været bedre at udvikle selskabstypen i stedet for at afvikle den. Folketingen har stadig gang i forhandlingerne,

som på nuværende tidspunkt ikke handler så meget om selve afskaffelsen, men mere om, at der skal findes en løsning til de danske iværksættere. Dette sker blandt andet fordi antallet af nystiftelser af selskaber er faldet siden afskaffelsen. Med kapitalkravet på 40.000 kr. for et ApS ligger Danmark som det andet højeste land i Europa, kun overgået af Slovenien med et kapitalkrav på 7.500 euro svarende til 55.800 kr¹ (Bilag 3). Danmark har desuden det højeste kapitalkrav i Norden (bilag 4). Det høje kapitalkrav ses som en stopklods særligt blandt unge, studerende, bæredygtige og kvindelige iværksættere. På nuværende tidspunkt er der debat om et forslag til ændring af Dansk selskabsret, hvor kapitalkravet for et ApS skal nedsættes fra 40.000 kr. til 8.000 kr. Med dette kapitalkrav kommer Danmark på niveau med de andre Europæiske lande, alternativ nedsættes kapitalkravet til 15.000 kr. som er gennemsnittet for de nordiske lande (bilag 4). Herudover opfordres der til, at det bliver muligt at lave delvis indbetaling af selskabskapitalen, således at der kan indskydes 10- 25 pct. ved stiftelsen, mens man hæfter personligt for den resterende del af kapitalen. Det forslås også at iværksættere skal informeres bedre om opstart af egen virksomhed samtidig med, at der skal være mere kontrol og vejledning fra de offentlige myndigheder. Brud på de selskabsretlige regler skal medføre erstatningskrav mod den ansvarlige ledelse, og det skal ikke være omkostningsfrit at lade en virksomhed lukke ned på det offentliges regning. Dette forslag er præsenteret af en lang række organisationer herunder Danske Iværksætter Forening, CBS Law, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Landbrug og Fødevarer, Lederne, Ase med mere, og forventet at blive behandlet i efteråret 2020 (Dansk Iværksætterforening, 2020).

Nu står Danmark tilbage med spørgsmålet om, hvad der kommer til at ske for at fremme iværksætteriet i Danmark. Denne afhandling koncentrerer sig om, hvorfor iværksætterselskabet ikke kunne fungere i Danmark, når lignende lavkapitalselskaber har succes i andre EU-lande omkring os. Derudover er afhandlingen fokuseret på, om det havde været bedre at udvikle frem for at afvikle til en start. Dette leder videre til nedenstående problemformulering.

¹ Omregnet til kurs 7,44 den 10/10- 2020.

1.2 Problemformulering

Hvad gik der galt med det danske iværksætterselskab, og hvad bringer fremtiden for lavkapitalselskaber i Danmark?

Problemstillingen fører videre til nedenstående analysespørgsmål, som vil blive besvaret gennem denne afhandling.

1.3 Analysespørgsmål

- Hvad førte til indførslen af iværksætterselskabet tilbage i 2014?
- Var der grundlag for afskaffelse af iværksætterselskabet i Erhvervsstyrelsens analyse?
- Hvorfor fungerer lavkapitalselskabet i England, Tyskland og Luxemburg, når det ikke gjorde i Danmark?
- Havde det været en mulighed at udvikle iværksætterselskabet i stedet for at afvikle det?

1.4 Afgrænsning

Afhandlingen afgrænser sig til at kigge på den pågældende selskabslovgivning i de fire udvalgte lande, nemlig Danmark, England, Tyskland og Luxembourg. Herudover er EU-retten anvendt med fokus på etableringsfriheden i EU og kapitalens frie bevægelighed, som betyder, at man kan stifte lavkapitalselskaber på tværs af landene.

Der afgrænses derfor i denne afhandling til selskabsretten og afgrænser sig dermed fra skatteretten i de forskellige ovennævnte lande. Denne afgrænsning begrundes med at afhandlingen har til formål at sammenligne de selskabsretlige lovgrundlag for de i specialet medtagede landes forskellige lavkapitalselskaber. Formålet er at undersøge om der er forskel imellem det engelske, tyske, luxembourgske og danske lavkapitalselskab. Derudover vil afhandlingen analysere, hvad de andre lande har gjort anderledes. Etableringsfriheden i EU gør endvidere, at det er muligt at stifte selskaber på tværs af landegrænser, men dette gælder ikke skatteretligt. Hvis en iværksætter derfor skulle have noget ud af det skatteretligt, ville personen være nødsaget til at flytte land, og her vil der så skulle vurderes efter de gældende DBO'er, hvilket ville være en helt anden afhandling. Dog vil skatteprocenten, for selskaber, i de forskellige lande indgå som et element i analysen, for at vise forskellen i beskatning af en lønindkomst samt udbytte.

Endvidere afgrænser denne afhandling sig til kun at fokusere på lavkapitalselskaber, med sammenligning til ApS lignende selskaber da disse typer har begrænset hæftelse og da det netop er denne hæftelse som er interessant da den mindsker risikoen hos virksomhedsejerne. Der afgrænses derfor fra at kigge på personlige selskaber, den danske enkeltmandsvirksomhed, bliver dog inddraget da de indgår i de medtagede statistikker og benyttes som sammenligningsværktøj i den komparative analyse.

Når det gennem afhandlingen henvises til det danske iværksætterselskab, så bliver der henvist til reglerne som de var inden afskaffelsen, nemlig reglerne i selskabsloven §§ 357 a-d, samt reglerne gældende for anpartsselskaber. Herudover bliver iværksætterselskabet så vidt muligt omtalt i datid, da denne afhandling er skrevet efter afskaffelsen. Dog omtales iværksætterselskabet i nutid, i de tilfælde, hvor overgangsperioden og reglerne heri bliver beskrevet, da disse iværksætterselskaber stadig eksistere.

2/8

2 Metode

- **2.1 Metodisk tilgang**
- **2.2 Valg af empiri**
 - **2.2.1 Interview**
 - **2.2.2 Transskription**
 - **2.2.3 Anvendte retskilder**

Kapitlets indhold:

Formålet med det følgende kapitale er at skabe en forståelse for den metodiske tilgang for afhandlingen samt den empiri som vil blive brugt til det videre arbejde med afhandlingens problemformulering.

Kapitel 2- Metode

Dette kapitel har til formål at favne afhandlingens metode afsnit, kapitlet vil klarlægge formålet med afhandlingen, den anvendt metode, valg af teori og empiri. Metoden vil derudover inddrage valg og afgrænsninger omkring de metodiske overvejelser der ligger til grund for afhandlingens interview. Slutteligt vil afhandlingens anvendte retskilder blive beskrevet, samt hvordan de bidrager og bliver anvendt gennem afhandlingen.

2.1 Metodisk tilgang

Formålet med denne afhandling, er at undersøge, hvad den lovmæssige forskel er på det tidligere danske iværksætterselskab, sammenlignet med landene England, Tyskland og Luxembourg. Det skal lede ud i en analyse, der kan kaste lys på, hvorfor iværksætterselskabet ikke kunne fungere i Danmark. Herudover vil afhandlingen benytte den komparative analyse sammenholdt med andre resultater for at se nærmere på, hvad fremtiden bringer for lavkapitalselskabet i Danmark. Valget af de nævnte sammenligningslande sker på baggrund af, at England var et af de første europæiske lande, med et lavkapitalselskab, eller nærmere et anpartsselskab med et meget lavt kapitalkrav. Efterfølgende vedtog Tyskland et tilsvarende lavkapitalselskab UG, som det danske iværksætterselskab afspejlede sig i. Luxembourgs S.a.r.l-S, blev indført med inspiration fra blandt andet det danske IVS, men det luxembourgske S.a.r.l-S har en mere skærpet lovgivning. Luxembourgs lavkapital er medtaget da de er det sidste EU-land til at indføre et lavkapitalselskab, hvilket gør det interessant at analysere, da formodningen er, at de må have taget ved lære af andre landes udfordringer og fejltrin. Afhandlingens formål udspringer dermed af allerede eksisterende handlinger, der blandt andet har medført, at iværksætterselskabet er blevet afskaffet. Med afsæt i de allerede eksisterende begivenheder ønsker afhandlingen at analysere om der var tiltag, som kunne være gjort i stedet for afvikling af iværksætterselskabet. Var det muligt at udvikle Iværksætterselskabet i stedet for at afvikle selskabsformen, eller kan denne selskabsform bare ikke fungere i Danmark? Afstedkommet heraf undersøger afhandlingen, hvilken fremtid lavkapitalselskabet, får i Danmark. En sådan forudsigelse om, hvad fremtiden bringer har en iboende risiko, da det ikke er muligt for forfatteren at se ud i fremtiden. Denne analysedel vil derfor også udelukkende kigge på de resultater som afhandlingen kommer frem til og sammenholde dem med trends og tendenser fra andre EU-lande. Afhandlingens forskningsresultater skal derfor ikke ses som endegyldige resultater, men et bud på, hvad fremtiden kunne bringe for lavkapitalselskabet i Danmark og dets potentiale. For at kunne besvare afhandlingens problemstilling anvendes forskellige typer af empiri og teori med afsæt i juridisk og komparativ metode.

Afhandlingen er baseret på en induktiv tilgang, da der generaliseres ud fra tidligere erfaringer og eksperimenter i de andre EU-lande, som afhandlingen sammenligner med. Herfra uddrages der viden til, hvorfor det gik som det gik i Danmark, for slutteligt at prøve at generalisere ud fra de opnåede erfaringer.

2.1.1 Komparativ metode

Afhandlingen bruger en komparativ tilgang, hvor de forskellige landes svar på lavkapitalselskabet vil blive gennemgået, hver for sig for til sidst at blive sammenlignet med hinanden. Dette gør det muligt at sammenligne ligheder og forskelle. Inden for komparativ metode findes der to tilgange, den ene er land for land metoden også kaldet Länderberichtmetoden, denne metode bruges til at give indsigt i reglernes sammenhæng i det pågældende land. Den anden metode, hvor man tager problem for problem og analyserer dem, denne metode kaldes for den analyserende metode. Denne metode sammenligner og vurderer de enkelte landes løsninger af et problem (Lando, 2009). Det er derfor den analyserende metode som anvendes i denne afhandling, da afhandlingen ønsker at sammenligne de enkelte landes svar på lavkapitalselskabet og deres løsning af de problemer, der er fulgt med et lavkapitalselskab. Den komparative metode bliver anvendt i analysen, for at opnå den nødvendige forståelse af afviklingen af iværksætterselskabet samt de forskellige parametre, som ligger bag denne afskaffelse.

2.2 Valg af empiri

Afhandlingens valg af empiri og teori er sket på baggrund af relevansen i forbindelse med besvarelsen af afhandlingens problemformulering. Den anvendte empiri og retskilder vil blive præsenteret, i det afsnit hvor de også vil blive analyseret.

Der bliver i denne afhandling både anvendt primær og sekundær empiri, Den primære empiri er ikke udarbejdet af forfatteren selv, og er derfor heller ikke udarbejdet med det formål at besvare netop denne afhandlings problemformulering. Dog er den udvalgt da den vurderes at have stor relevans for besvarelse af afhandlingens problemformulering. Den primære empiri, som er anvendt, består af følgende:

- Retskilder (Uddybet i 2.2.3)
- Lovforslag
- Artikler
- Domme
- Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskabet fra 2018.

- FSR – Analyse af iværksætterselskabet 2019
- FSR- Analyse af selskabet med begrænset ansvar 2015.

I udvælgelsen af den primære empiri, har det været vigtigt at empirien havde stor relevans til at besvare problemformuleringen. Udvalgelsen af faglitteratur er sket på baggrund af anvendt materiale i undervisningen på Cand.merc.aud-studiet på AAU og CBS. De anvendte artikler, er alle enten skrevet af- eller med udtalelser fra fagfolk, som har stor viden på området, eller fra iværksættere selv. Det blev inden udarbejdelsen af specialet overvejet, om det var nødvendigt at indsamle data selv, men da der allerede var lavet store undersøgelser på området, som netop undersøgte iværksætterselskabet, er det vurderet at disse var tilstrækkelige til at besvare afhandlingens problemformulering (Andersen et. al., 2016).

Ud over den primære empiri, anvendes der også sekundær empiri i denne afhandling. Den sekundære empiri består af lærebøger og fagbøger. Samt den empiri som er indhentet specifikt til brug for besvarelse af denne afhandling og er dermed også gennemarbejdet af forfatteren (Andersen et. al., 2016). Den sekundære empiri består derfor af et enkelt interview, med en chefkonsulent i FSR. Dette interview vil blive brugt i afhandlingens kapitel der omhandler fremtiden for lavkapitalselskabet i Danmark, samt om det havde været muligt at udvikle i stedet for at afvikle IVS'et. Det blev undervejs i arbejdet med denne afhandling vurderet, at det kunne give noget ekstra med nogle fagpersoners holdninger til emnet. Specifikt, hvad der kunne ske i fremtiden, da der endnu ikke eksisterede så meget materiale på dette område og da der på nuværende tidspunkt er flere politiske forslag på tegnebrættet. Der blev kontaktet flere interessante aktører, blandt andet Erhvervsminister Simon Kollerup, som ikke ønskede at ytre sine holdninger til emnet, samt blev Troels Lilja fra CBS, som i mange år har forsket på området, han mente dog ikke han kunne bidrage yderligere, end de fagtekster, artikler m.m., som han allerede havde udgivet. Dog bidrog han med fremsendelse af indstilling, som er blevet overleveret til Erhvervsministeren kort før sommerferien 2020. Chefkonsulenten fra FSR, som er specialets interviewperson, blev kontaktet med baggrund i, at FSR har været meget aktive i forbindelse med afskaffelsen af Iværksætterselskabet. Derfor findes det interessant at høre netop deres holdning til, hvad de tror der kommer til at ske med lavkapitalselskabet i Danmark, samt hvorvidt de mener, at det kunne have været muligt at udvikle iværksætterselskabet i stedet for at afvikle det. Interviewformen og arbejdet hermed, bliver beskrevet yderligere i nedenstående afsnit.

2.2.1 Interview

Under forarbejdet til interviewet, er der blevet udarbejdet en interviewguide, som bruges til at interviewpersonen på forhånd ved, hvilke spørgsmål, der bliver stillet og dermed får muligheden for at forberede sig bedst muligt. Samtidig er interviewguiden et værktøj til interviewerens selv, der hjælper til at holde interviewet på sporet under interviewet samtidig med, at der ikke er emner som bliver glemt (Kvale & Brinkmann, 2015). Der er taget et aktivt valg om, at interviewpersonen forud for interviewet har modtaget interviewspørgsmålene, dette er vurderet at være nødvendigt, da der bliver spurgt konkret ind til sammenligning med de andre EU-lande. Det er derfor vurderet at fremsendelse af interviewspørgsmålene forud for interviewet, ville give interviewpersonen mulighed for at forbedre sig, i stedet for at sætte personerne i en situation, hvor de ikke havde den nødvendige viden til at besvare spørgsmålet. Der er taget kontakt til interviewpersonen via mail, hvor arbejdsfeltet er kort og præcist beskrevet, samt hvilken viden forfatteren mener, at den pågældende interviewperson kunne bidrage med. På den baggrund har interviewpersonen allerede i den indledende fase haft mulighed for at tage stilling til, om de har den konkrete viden på området.

Der er blevet benyttet en semistruktureret tilgang til både interviewguiden og selve interviewet. Den semistruktureret tilgang betyder, at der er en underliggende struktur, men som samtidig giver både interviewpersonen og selve interviewerens mulighed for at afvige fra guiden, og bevæge sig udover det adspurgte, hvis interviewpersonen f.eks. leder interviewet den vej. Interviewet blev grundet Covid-19, afholdt som et telefonmøde.

2.2.2 Transskription

For efterfølgende at kunne bearbejde det afholdte interview, er det blevet lydoptaget. Dette er gjort for at få alle detaljer med og for efterfølgende at kunne transskribere det. Transskriptionen fremgår i bilagsmaterialet. Transskriptionen er foretaget ved brug af programmet Express Script, da netop dette redskab gør det muligt at nedsætte frekvenser som man taler med, for dermed at kunne transskribere mere præcist. Grunden til at interviewet er blevet transskriberet er for lettere at kunne bruge citeringer gennem afhandlingens analyse.

2.2.3 Anvendte retskilder

De anvendte retskilder vil blive præsenteret i dette afsnit. Denne afhandling anvender først og fremmest beslutningsforslag B24 og B148 fra 2018, som foreslog afskaffelsen af iværksætterselskabet. Herudover er der lovforslaget fra 2019 L190 vedrørende afskaffelse af IVS'et. Endvidere anvendes lovforslaget fra 2013 L152, der vedrører indførslen af Iværksætterselskabet. Disse nævnte beslutnings- og lovforslag er alle vigtige retskilder, for at kunne forstå, hvorfor iværksætterselskabet blev afskaffet, men også hvad der lå til grund for indførslen af det i første omgang. Disse beslutnings- og lovforslag er vigtige elementer i at kunne forstå loven, da man gennem disse opnår forståelse af, hvad der ligger bag og forud for indførslen af iværksætterselskabet samt afskaffelsen heraf.

Endvidere anvendes selskabsloven samt ændringsloven (Lov nr. 445 af 13/04/2019), som er gældende efter afskaffelsen af iværksætterselskabet. Fra selskabsloven benyttes SL §357 a-d, som blev indført i 2014 og afskaffet igen ved afskaffelsen af iværksætterselskabet. I selskabsloven anvendes også reglerne gældende for ApS'et, da disse regler også var gældende for IVS'et. Herudover bliver årsregnskabsloven anvendt til at redegøre for, hvilke regnskabskrav, der er gældende, samt hvornår selskaber er underlagt revisionspligt. Ud over den danske selskabslov anvendes selskabsloven for Tyskland, England og Luxembourg, da disse lande bliver brugt som sammenligningslande til det danske IVS. Her er der tale om den Engelske Companies Act fra 2006, Den Tyske Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung og Luxembourgs law on commercial companies.

Herudover er der i afhandlingen blevet anvendt EU-domme, som retskilde da de har haft stor indflydelse på den etableringsfrihed vi kender i dag. EU-dommene har altså været med til at forme national lovgivning, herunder haft afgørende betydning for det fundament, som ligger til grund for selskabsloven af 2009 (Lilja & Hansen: 2019). Disse domme har endvidere haft en præjudikatværdi, da de har haft betydning for senere afgørelser af lignende karakter. Her er Centros-dommen et godt eksempel, da denne dom har haft afgørende betydning for efterfølgende sager af samme karakter, Centros-dommen har derudover været med til at forme national lovgivning i mange EU-lande. Udover Centros-dommen vil også dommen Überseering og dommen Inspire Art, blive analyseret i denne afhandling, for at få en forståelse for netop deres betydning for etableringsfriheden og den frie bevægelighed, men også for national lovgivning i mange lande, grundet konkurrencen i EU.

Domme generelt og de domme, der indgår i afhandlingen, er ikke en selvstændig retskilde, men dommene er knyttet til den retskilde, som netop fortolkes i afgørelsen af disse domme, og kan derfor skabe præcedens for fremtidige sager. I denne afhandling

er dommene en fortolkning af art. 49 og 54 i TEUF, som vedrører etableringsfriheden. Men fordi disse domme har haft så afgørende betydning, af præjudikat karakter, kan der ikke henvises til den gældende ret, uden at nævne disse domme (Hansen & Werlauff: 2016).

Slutteligt bliver et nyligt indstillet forslag til ændring af dansk selskabsret inddraget, dette er på nuværende tidspunkt stadig kun et forslag, som forventes at blive behandlet i november 2020. Forslaget vedr. en yderligere nedsættelse af kapitalkravet til et ApS, samt delvis indbetaling af kapitalkravet. Forslaget er indstillet af en række erhvervsorganisationer i Danmark.

3/8

3 Etableringsfriheden i EU

- **3.1 Primær- og sekundær EU- ret**
- **3.2 Analyse af EU-domme**
 - **3.2.1 Centros**
 - **3.2.2 Überseering**
 - **3.2.3 Inspire Art**
- **3.3 Indførslen af Iværksætterselskabet**

Kapitlets indhold:

Formålet med dette kapitel er at skabe forståelsen for hvad der førte til indførslen af iværksætterselskabet i Danmark. For at forstå konkurrencen mellem landenes lavkapitalselskaber, er de tre domme essentielle, da det var disse som var med til at styrke etableringsfriheden i EU.

Kapitel 3- Etableringsfriheden i EU

Dette kapitel vil besvare afhandlingens første analysespørgsmål som lyder "Hvad førte til indførslen af iværksætterselskabet tilbage i 2014?". Dette spørgsmål vil blive besvaret ved først at redegøre den etableringsfrihed, som gør at man i EU stifte et udenlandsk selskab og drive det gennem en filial i et andet land. Der er tre meget centrale domme, som har været med til at styrke etableringsfriheden, Centros, Überseering og Inspire Art, disse vil gennem dette kapitale blive analyseret, med det formål at beskrive deres betydning for etableringsfriheden. Det var endvidere disse tre domme, som har øget konkurrencen i EU, og gjorde at blandt andet Tyskland indførte deres UG, og senere Danmark med vores IVS, hvor indførslen af IVS, bliver gennemgået slutteligt i dette kapitel.

3.1 Primær- og sekundær EU-ret

Et grundelement som kommer til at fylde i dette speciale, er etableringsfriheden, da formålet netop er at analysere det danske iværksætterselskab, det engelske Ltd, det tyske UG samt det Luxemburgske S.a.r.l -S. For at kunne forstå etableringsfriheden er det centralt at omtale, hvor i EU-retten vi befinder os. Derfor vil der i dette afsnit kort blive gennemgået den primære samt den sekundære EU-ret.

Den primære EU-ret også kaldet Funktionstraktaten TEUF, omhandler et af EU rettens grundlæggende forskrifter, som lyder at der er et forbud mod diskrimination på grundlag af nationalitet inden for traktatens område. Når man i dag taler om de mange frihedsrettigheder som fri bevægelighed, arbejdskræftens fire bevægelighed, erhvervsdrivendes etableringsret samt retten til at præstere tjenesteydelser, så er disse alle elementer af den første grundsten i EU-retten. Domstolens praksis successivt udbygget, så det ikke blot hindrer diskrimination, men også er til hindre for restriktioner mod etableringsfriheden. Etableringsfriheden er en af de helt centrale grundrettigheder efter EF-traktaten og EØS-aftalen. Etableringsfriheden er et udtryk for muligheden i at etablere sig i en anden EU- eller EØS-stat gennem et datterselskab, filial eller agentur, for på den måde at kunne drive virksomhed på de samme vilkår som gælder for den pågældendes lands statsborgere og virksomheder.

De rettigheder som den primære EU-ret giver selskaberne kan udmøntes i et udsagn om 4-dobbelt selskabsfrihed, disse er listet op nedenfor:

1. Retten for selskabet til at etablere sig hvor som helst i EU/EØS.
2. Retten for selskabets ejere til at drive virksomhed i en hvilken som helst EU- eller EØS- stat gennem et selskab fra en hvilken som helst anden EU- eller EØS- stat.

3. Retten til ved grænseoverskridende etablering at vælge etableringsformen.
4. Retten til efter etablering at nyde samme rettigheder, som etableringsstatens egne selskaber har. (Werlauff 2016).

Dette er kort om den primære ret, med en afslutning på de fire hovedpunkter.

Den sekundære ret omhandler de direktiver og forordninger som vi har i EU. Disse direktiver omhandler i hovedtræk:

- Reglerne for offentlighed om selskabers forhold (1. dir.)
- Kapital herunder kapital nedsættelse samt forhøjelse, apportindskud herudover lovligt og ulovligt kapitalejerlån (2. dir.).
- Fusion og spaltning af virksomheder i samme land, gælder ikke grænseoverskridende fusioner (3. dir. og 6 dir.).
- Årsrapporter og koncernregnskaber (4. og 7. dir.),
- Revisorer (8. dir.),
- Grænseoverskridende fusioner (10. dir.),
- Filialer (11. dir.),
- 100 pct. ejet selskab (12. dir.),
- Takeovers (13. dir.),
- Flytning (14. dir.),
- Og til sidst aktionær rettigheder.

Som udgangspunkt gælder direktiverne aktieselskaber, eventuelt også P/S, enkelte af direktiverne omfatter også anpartstypen, som iværksætterselskabet er en type af. (Werlauff, 2016).

3.2 Analyse af EU-domme

I de tre kommende afsnit vil der fremgå en analyse af de tre centrale EU-retlige domme omhandlende etableringsfriheden i EU. Her vil Centros C212/97, Überseering C208/00 samt inspirer Art C-167/01 blive gennemgået, samt hvilken betydning de har haft. Disse tre domme er inddraget for, at få en baggrundsviden af den etableringsfrihed som eksistere i EU i dag, hvor det er muligt at stifte selskaber på tværs af landegrænser. Disse tre domme har alle været medvirkende til de ændringer og reguleringer vi ser i flere af de europæiske landes selskabslovgivning, som vi kender den i dag, og dermed etableringsfriheden.

3.2.1 Centros (C-212/97,1999)

Centros dommen, var den første ud af mange som var starten på udviklingen af europæisk selskabsret, som vi kender den i dag. I sagen var det selskabet Centros Ltd

mod Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i Danmark. Sagen omhandlede et dansk ægtepar, som begge var danske statsborgere, bosiddende i Danmark. De registrerede i 1992 selskabet Centros Ltd. I England. På daværende tidspunkt var det ikke muligt at stifte et selskab med begrænset hæftelse for en kapital på helt ned til 1 pund, i Danmark hvor kapitalkravet for et ApS på daværende tidspunkt var 200.000 kr. Det høje kapitalkrav i Danmark på daværende tidspunkt, gjorde det attraktivt at kigge mod det engelske. (EUR-LEX- Centros).

Dette medførte, den ene ægtefælle der var direktør for selskabet Centros, i sommeren 1992 anmodede om at registrere en filial af selskabet i Danmark, hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Da det jf. den daværende Anpartsselskabslov §117, stk. 1, var muligt. Denne sagde at udenlandske anpartsselskaber og selskaber med en tilsvarende retsform, der er hjemmehørende i en af De Europæiske Fællesskabers medlemsstater, kan drive virksomhed gennem en filial her i landet (EUR-LEX-Centros).

Registreringen blev dog afvist med den begrundelse, at Centros ikke søgte at oprette en filial, men at det i stedet var et forsøg på at omgå mindste kapitalkravet, som på daværende tidspunkt i Danmark var 200.000 kr. samt at selskabet ikke havde haft aktivitet endnu (EUR-LEX- Centros). Selskabet Centros var dog ikke enige i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afvisning. Ægteparret valgte dermed at indbringe dommen til østre landsret, dette gik heller ikke som ønsket for ægteparret, da østrelandsret gav Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i deres første udsagn.

Centros var dog stadig ikke enige, de valgte derfor at anke dommen til Højesteret. Hvorefter Højesteret valgte at forlægge sagen for EU- domstolen, med et præjudicielt spørgsmål. Overfor Højesteret gjorde Centros gældende, at de opfyldte betingelserne for jf. anpartsloven for registrering af en filial af et udenlandsk selskab i Danmark ifølge EF- traktatens artikel 52², 56³ og 58⁴. Herudover mente Centros også, at det var uden betydning, at der endnu ikke var sket erhvervsmæssig drift i England grundet etableringsfriheden, som de nævnte EF-artikler omhandler.

EU-domstolen fremlagde, at grundet Centros manglende erhvervsmæssige aktivitet i England, havde Centros heller ikke kreditorer i England, hvorfor beskyttelse af de danske kreditorer ikke var nødvendig, hvis der skulle forekomme en konkurs af Centros, ville boet kun blive opgjort til de danske kreditorer, hvorfor kreditors stilling ikke vil være forringet ved, at der ikke var etableret hovedsæde i Danmark. Dermed var proportionalitetsprincippet ikke opfyldt (EUR-LEX- Centros).

² Artikel 52 EU: Territorialt anvendelsesområde.

³ Artikel 56 EU: Fri udveksling af tjenesteydelser og forbud mod restriktioner.

⁴ Artikel 58 EU: Tjenesteydelser vedr. transport, banker og forsikringsselskaber.

EU- domstolen fandt, at en medlemsstat ikke kunne forhindre registrering af en filial, fra en anden medlemsstat, på trods af, at der ikke er erhvervsmæssig aktivitet i hjemlandet. Samtidig var proportionalprincippet ikke opfyldt i sagen, da restriktionerne ikke medvirkede til kreditorbeskyttelse. Dermed gav EU-domstolen altså ikke den danske Erhvervs- og Selskabsstyrelse ret i at, Centros eneste formål var at undgå mindstekapitalkravet i Danmark på de 200.000 kr. og dermed var der altså i dette tilfælde ikke tale om misbrug af etableringsfriheden (EUR-LEX- Centros).

3.2.1.1 Centros sagens betydning

Centros sagen var dermed en stempling af etableringsfriheden og sikrede retten til udnyttelsen af denne. Etableringsfriheden må ikke misbruges, men Centros sagen var med til at udlede, at der skal ekstraordinære tilfælde til, før noget anses som misbrug af etableringsfriheden. Denne afgørelse er gennem tiden blevet omtalt som en milepæl, og var med til at gøre en ende på hovedsædeteorien⁵, da selskaber kan adskille det faktiske og det vedtægtsmæssige hjemsted. Centros sagen har altså været et af de centrale elementer, som gør, at vi i dag kan etablere selskab i det land vi ønsker inden for EU/EØS samtidig med, at selskabet kan drive aktiviteten i et andet medlemsland. Endvidere var denne sag med til, at der blev større konkurrence mellem de forskellige retssystemer i EU, som dermed har resulteret i at flere lande, lavede deres eget lavkapitalselskab.

3.2.3 Überseering (C-208/00,2002)

En af de sager som kom efter Centros dommen, var sagen omhandlende det hollandske Überseering BV, som var i strid med selskabet Nordic Construction Company Baumanagement GmbH (NNC). I denne sag ville man opnå præjudiciel afgørelse angående fortolkningen af EF traktatens artikel 43 og 48⁶.

Sagen omhandlede en grund i Tyskland i byen Düsseldorf, denne matrikel havde det hollandske Überseering BV købt og anvendt til erhvervsformål. Überseering havde hyret NCC til at stå for hovedentreprisen og dermed renovere en garagebygning og et motel på grunden. Renovationen viste sig dog at have mangler efter udførslen, derfor gjorde det hollandske selskab manglerne gældende ved sagsanlægget. I mellemtiden blev alle anparterne i det hollandske Überseering opkøbt, dette skete i december 1994 af to tyskere fra netop Düsseldorf. Dette opkøb gjorde at ledelsens hovedsæde nu var i Tyskland i Düsseldorf. Efter Überseering gentagne gange havde forsøgt at få NCC til et afhjælpe de mangler, som var opstået, lagde det hollandske Überseering BV i 1996 sag

⁵ I Hovedsædeteorien er der er fast dobbelt tilknytningskrav, selskabet skal både være registreret i stiftelsesstaten og have sit hovedsæde i stiftelsesstaten, for at være gyldigt stiftet.

⁶ Krav om en grænseoverskridende økonomisk aktivitet- forbud mod forskelsbehandling på grundlag af bopælsstat.

an ved det Tyske Landgericht Düsseldorf på grundlag af manglende betaling på 1,6 mio DM. Som grundlagt for de tab og mangler, som var opstået ved NCC renovering (EUR-LEX- Überseering).

Grundet teorien om hovedsæde afviste NCC med henvisning til den tyske Zivilprozesordnung (ZPO) så skal en sag afvises hvis sagen er anlagt af en part, som ikke har partsevne. Det fremgår af ZPO §50 stk. 1, at enhver, der har retsevne, også har partsevne, dette gælder også for selskaber. Retsevnen betyder at man bliver bedømt af dem lov, fra det sted hvor et selskab har hovedsæde. Da det Hollandske Überseering var stiftet med hovedsæde i Holland, som jo er en anden medlemsstat, for senere at flytte dette hovedsæde til Tyskland. Derfor blev sagen afvist ved både Landesgericht og senere ved Oberlandesgericht da de ikke mente at selskabet havde rets- eller partsevne i Tyskland, de mente begge at Überseering forsat skulle anset som et hollandsk selskab og dermed ingen retsevne havde i Tyskland. Dermed blev Überseerings sagsanlæg afvist og kunne derfor ikke antages til realitetsbehandling (EUR-LEX- Überseering).

Überseering var dog ikke enig i dommen og valgte derfor at fremsætte sagen for Bundesgerichtshof som er den tyske Højesteret, dette førte videre til at den tyske højesteret fremlagde sagen for EU-Domstolen, for at få svar på om EF-traktatens artikler 43 og 48, som nævnt i starten, var i strid med etableringsfriheden for selskaber i EU-medlemslande. Dette viste sig at være til fordel for Überseering, da EU-domstolen så det som en hindring af etableringsfriheden, hvis en medlemsstat af EU ikke ville acceptere et selskabs retsevne, hvis selskabet var stiftet i en anden medlemsstat. Derfor fik Überseering medhold i sagen fra EU-domstolen og NCC måtte derfor anerkende Überseerings rets- og partsevne i Tyskland, og dermed betale erstatningen til Überseering. (EUR-LEX- Überseering).

3.2.3.1 Überseering dommens betydning

Selvom denne dom var en efterfølger af Centros-dommen, var der i dette tilfælde alligevel et forsøg på at omgå de konsekvenser som lige var blevet stedsfæstet i Centros-domme. Her blev det igen forsøgt at opretholde hovedsædeteorien, og denne dom var for alvor dommen, som blev hovedsædeteorien død og at det nu var registreringsteorien⁷ som var gældende ret. Endnu engang blev det understreget at hovedsædeteorien altså udgjorde en restriktion for etableringsfriheden. Og ligesom Centros-dommen understreger denne dom, at det ikke accepteres når national lovgivning er en forhindring for etableringsfriheden.

⁷ Forskellen på registreringsteorien og hovedsædeteorien er at mens der i hovedsædeteorien skal være sammenfald mellem stiftelsesland og hovedsæde, kan disse ifølge registreringsteorien adskilles. Ifølge registreringsteorien reguleres selskabet efter den lov, i det land hvor selskabet er registreret og altså har sit vedtægtsmæssige hjemsted.

3.2.4 Inspire Art (C-167/01,2003)

Selvom der på nuværende tidspunkt allerede havde været to afgørende domme i jagten på etableringsfriheden for medlemsstater i EU, kom der stadig flere af denne slags. En af disse domme var Inspire Art, som vidste sig at være endnu en væsentlig dom omkring etableringsfriheden.

Denne dom omhandler det engelsk registrerede Inspire Art Ltd, som blev stiftet i 2000. Dette selskab havde ingen erhvervsmæssig aktivitet i England, men havde en filial i Holland, hvori alt erhvervsmæssig aktivitet foregik. Selskabets direktør var endvidere bosiddende i Holland (EUR-LEX- Inspire Art).

Inspire Art var registreret i handelsregisteret i Amsterdam, dog var det ikke angivet at selskabet var et udenlandsk selskab. På daværende tidspunkt havde Holland reguleringer til etableringer af selskaber, hvis ikke det var hollandske registreret selskaber, og dermed er selskaber som er stiftet i et andet land. Disse reguleringer blev kaldt Wet op de Formeel Buitenlandse Vennootschappen (WFBV). Disse er reguleringer til filialer reguleret i flere artikler under det hollandske WFBV. Herunder siger artikel 1, at hvis et selskab er defineret som værende udenlandsk, medfører dette en række lovbestemte forpligtelser, som skal overholdes (EUR-LEX- Inspire Art).

Herudover sagde artikel 2, at det var påkrævet, at det formelle udenlandske selskab, skulle lade sig registrere i det hollandske handelsregister. Artikel 3 omfattede at formelle udenlandske selskaber skulle bruge betegnelsen "formelle udenlandske selskaber" på alle dokumenter fra selskabet. Endvidere var der i artikel 4, krav til at et formelt udenlandsk selskab skulle have en kapital på mindst 18.00 euro, det høje kapitalkrav var begrundet med at kapitalen var sikkerhed til en statsautoriseret revisor, hvis det hollandske handelsregister, ønskede at selskabet skulle benytte en revisor (EUR-LEX- Inspire Art).

Problemet opstod for Inspire Art, da det hollandske industri- og handelskammer blev opmærksomme på, at selskabet ikke levede op til kravene i artikel 1, da Inspire Art ikke havde registreret i det hollandske handelsregister, at selskabet var af formelt udenlandsk karakter. Inspire Art mente dog, at de gældende reguleringer i WFBV var hindrende for etableringsfriheden. Det Hollandske handelsregister mente dog på den anden side ikke at reglerne var modstridende med etableringsfriheden, da lovens gyldighed kun gjorde sig gældende for selskaber, som egentligt er hollandske når alle parametre er taget i betragtning. Problemstillingen blev derfor gjort til et præjudicielt spørgsmål til EU-domstolen. (EUR-LEX- Inspire Art).

EU- domstolen stedfæstede at WFBV havde til formål at beskytte hollandske kreditorer, forbygge misbrug samt at fortolkningen af etableringsfriheden var forkert. Derimod viste

kravene i WFBV sig ikke at være kompatible med etableringsfriheden. Dermed fik Inspire Art Ltd. Medhold fra EU-domstolen, da WFBV ikke var forenelig med proportionalitetsprincippet på trods af dets positive formål, begrundet med at reguleringerne heri ramte alle udenlandske selskaber, selvom der ikke var tvivl om deres misbrug af etableringsfriheden. (EUR-LEX- Inspire Art). Inspire Art havde derfor ret til at drive det engelsk registrerede ltd. I Holland gennem en filial, under at blive pålagt yderligere krav, fordi selskabet er af udenlandsk karakter.

3.2.4.2 Inspire Art sagens betydning

I denne sag var der en fællesnævner med de to andre sager, nemlig hovedsædekriteriet, endnu engang blev det i denne sag stedfæstet, at et selskab kan blive stiftet i et land for derefter at drive filial i et andet land der er medlem af EU. Domstolen i EU måtte i denne sag endnu en gang fastslå, at den nationale ret ikke kan modstride sig etableringsfriheden, og at det altså ikke er muligt for medlemslandene, at lave restriktioner for at prøve at undgå, udenlandske selskaber, drevet gennem en filial i deres land.

Disse tre domme var altså med til at mange af EU-landene indførte deres egne lavkapitalselskaber, da de var nødt til at være konkurrencedygtige at drive selskab i. Dette var den eneste måde hvorpå det enkelte land, kunne prøve at undgå filialer af udenlandske selskaber. I nedenstående afsnit vil indførslen af iværksætterselskabet i Danmark blive gennemgået.

3.3 Indførslen af Iværksætterselskabet

Tilbage i 2013 i februar måned blev et nyt lovforslag fremsat i det danske folketing af daværende erhvervs- og vækstminister. Lovforslag 152 var et forslag til ændring af Selskabsloven, Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, Årsregnskabsloven og Lov om det Centrale Virksomhedsregister. Lovforslaget gik ud på at indføre et lavkapitalselskab i Danmark, da mange af de andre EU/EØS-lande, allerede havde disse lavkapitalselskaber. Lovforslag 152 fremsatte indførslen af iværksætterselskabet, samtidig med at s.m.b.a'et skulle afskaffes, da der havde vist sig at være mange konkurser og tvangsopløsninger forbundet med denne virksomhedstype. Herudover skulle kapitalkravet til ApS'et ændres fra 80.000 kr. til 50.000 kr. Alt dette for at gøre det nemmere at stifte et selskab. Baggrunden for dette lovforslag var, at EU-domstolen de seneste år, havde afsagt domme som medførte, at det er i strid med EU-retten at nægte et selskab at flytte hjemsted, medmindre særlige beskyttelseshensyn gør sig gældende. Med dette nye lovforslag vil det blive muligt for selskabet at flytte deres hjemsted til et andet EU-medlemsland, og loven indeholder bestemmelser til at varetage kreditorers og medarbejdernes interesser (L152). Lovforslaget blev vedtaget i maj 2013, gældende fra 1. januar 2014.

Baggrunden for indførslen af IVS'et var som allerede nævnt EU-domstolens afgørelser, samt udviklingen i de andre EU-medlemslande, som på daværende tidspunkt allerede havde indført lavkapitalselskaber. Forinden indførslen af IVS'et havde Danmark med kapitalkravet på 80.000 kr. for stiftelse af et ApS, et af Europas højeste kapitalkrav (Lilja, 2015). Dermed var dansk selskabsret ikke konkurrencedygtig med de andre EU-medlemslande, som allerede havde indført lavkapitalselskaber. Formålet med IVS'et skulle derfor være, at gøre dansk selskabsret mere konkurrencedygtig med de andre EU-lande og dermed også mere attraktivt for de danske iværksættere. Med indførslen af iværksætterselskabet, ville man også påvirke, at der ikke kom en bølge af udenlandske lavkapitalselskaber i Danmark. I forbindelse med indførslen af IVS'et udtalte den daværende vækst- og erhvervsminister:

"(...)gøres det muligt at etablere et "iværksætterselskab", hvor kapitalkravet ved stiftelsen er 1 kr. selskabet skal derefter opbygge en selskabskapital på min. 50.000 kr. ved at hensætte 25 pct. af det årlige overskud. Forslaget er inspireret af en tilsvarende tysk ordning, som har ansporet mange nye iværksættervirksomheder uden at føre til en højere grad af konkurser end for andre selskaber. Med ændringerne mindskes risikoen for, at Danmark bliver et land, hvor nye selskaber i praksis er filialer af udenlandske selskaber, etableret i lande med mindre regulering og lavere kapitalkrav end i Danmark" (Anette Vilhelmsen)

Formålet med indførslen var dermed, at få de danske iværksættere til at vælge en dansk lovreguleret selskabsform (Lilja, 2013). Herudover ville man med lovforslaget skabe bedre rammer for at stifte et selskab i Danmark, for dermed også at øge antallet af nye virksomheder samt styrke vækst og innovationen i Danmark.

3.3.1 behandling af lovforslag nr. L152

Under 1. behandling af lovforslaget kom de forskellige daværende ordførere med deres partiers holdninger til forslaget. Her lagde Venstres ordfører ud med at Venstre stemmer for forslaget, med følgende bemærkninger:

" (...) Begrundelsen for at stemme for skal naturligvis findes i det forhold, at disse selskabstyper har man i udlandet. Man har Dalwareselskaber, hvor der ikke skal være kapital. Man har 1- pundsselskaber i England, men har tilsvarende selskabstyper i Norge, Tyskland og Frankrig eksempelvis. Så skal vi ikke stå tilbage for de her lande på det område". (Preben Bang Henriksen)

Herefter overtog Socialdemokratiets ordfører, han lagde vægt på at når man fjerner en mulighed som s.m.b.a'erne, skal man se på om man kan erstatte den med nye og bedre alternativer. Og at det er vigtigt at der er gode rammevilkår for iværksættere i Danmark. Herudover udtalte han, at med iværksætterselskabet kan mindre erhvervsdrivende og iværksættere starte en virksomhed uden at skulle præsentere og præstere et stort økonomisk indskud, samtidig med at det sker inden for selskabslovens rammer, det mener socialdemokratiet er en god løsning. Han sluttede med at Socialdemokratiet også kan tilslutte sig forslaget.

Herefter kom Dansk Folkeparti til ordet, DF endte med at støtte lovforslaget men var noget mere til den pessimistiske side, han udtalte at de ikke så problemer i forslaget, men heller ikke gevinster. Ordføreren udtalte blandt andet følgende i sin tale:

"Men jeg syntes jo, når jeg kigger på det, at det mindste, man som iværksætter burde kunne gøre, var at rejse en kapital på 50.000 kr. og så stifte et anpartsselskab. Det burde egentligt være det grundlæggende. Eller også kunne man, som man kan i dag, vælge at køre et selskab i set eget cpr-nummer. Det har man jo mulighed for at gøre uden nogen som helst form for udgift. Det betyder selvfølgelig bare at man kautionerer med sine egne penge (...)" (Hans Kristian Skibby)

Herefter overtog Radikale Venstre, de mente at disse lovændringer er gode for iværksætterne, og dermed støttede de forslaget. Ordførere SF, ville ikke tilføje yderligere end at SF stemmer for forslaget.

Enhedslisten udtalte: "*(...) men måske skulle man overveje, hvordan vi kan undgå, at man hen over grænserne kan lave fiktive selskaber, som man kan i dag, og flytte rundt med dem efter forgodtbefindende. Jeg synes, at det var vigtigere at gå den vej end at udhule de eksisterende krav til selskabet*". (Frank Aaen)

I Liberal Alliance var de positive over for forslaget og at der er rigtig mange grunde til at stemme for forslaget. De udtaler endvidere at de tror at det vil få rigtig mange iværksættere til at komme ud over rampen og tage skridtet og komme i gang, med sit eget selskab.

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget og ser frem til at få det behandlet hurtigst muligt. Med begrundelsen at Danmark er et godt land at være iværksætter i, og at vi mange gange er blevet kåret som et af verdens bedste iværksætterlande. Derfor skal vi fortsætte videre af det spor, som gør, at det er nemmere at etablere virksomhed og nemmere at være virksomhed i Danmark.

Efterfølgende blev forslaget vedtaget med 105 ud af 105 stemmer. (L152).

3.2.5.2 Kritik af iværksætterselskaber i indsendte høringssvar

Allerede tilbage i 2013 under indførslen af iværksætterselskabet, var der en del kritik og bekymringer blandt de forskellige fagorganisationer. En af bekymringerne dengang, var at det lave kapitalkrav ville føre til mange konkurser samt, at selskabsformen ville kunne misbruges til svig med konkurser.

En del af høringssvarene vedrørende lovforslaget har været kritiske overfor, at der skulle indføres en variant af anpartsselskabet, hvor selskabskapitalen kan begrænses til 1 kr. Kritikken har primært vedrørt selskabernes overlevelsesevne samt muligheden for misbrug. På daværende tidspunkt var det stadig muligt at stifte et s.m.b.a med en tilsvarende lav kapital og en begrænset hæftelse. Den eneste forskel på s.m.b.a'et og iværksætterselskabet, er at man i iværksætterselskabet skal opspare 25 pct. af overskuddet i selskabet, indtil selskabskapitalen og den bundne reserve tilsammen udgøre 50.000 kr., mens man i s.m.b.a'et kunne udlodde alt overskuddet, hvor kreditorernes sikkerhed dermed ikke øges i takt med indtjeningen. Herudover blev iværksætterselskabet underlagt SEL § 361, som skulle sikre, at selskabet har et tilstrækkeligt kapitalberedskab. Herudover var en del af formålet med lovforslaget, at få flere virksomheder over i en lovreguleret selskabsform, samtidig med at der var en høj fleksibilitet (L152).

Der blev endvidere lagt vægt på, at dem som både var kritikkere af s.m.b.a'et og iværksætterselskabet, at hvis man i Danmark afskaffede muligheden for at drive virksomhed inden for rammerne af et s.m.b.a, uden at der samtidig bliver indført et nyt alternativ, som her er iværksætterselskabet, vil det ikke ændre på, at danske iværksættere har mulighed for at stifte et udenlandsk lavkapital selskab, hvor hele erhvervsvirksomheden bliver drevet gennem en filial i Danmark. Hvis det skulle ske at flere iværksættere skulle vælge dette, vil det betyde, at der ville blive etableret flere virksomheder i Danmark, som vil være lovreguleret, men at det ikke er de danske myndigheder, som kan vedtage reglerne som de udenlandske selskaber er reguleret under. Det fremgår ikke af selve lovforslaget, om formålet med indførslen af iværksætterselskabet har til formål at undgå et stigende antal danske filialer af udenlandske lavkapitalselskaber (L152). Trods kritikken og bekymringerne omkring svig og misbrug, blev der ikke fremstillet yderligere forslag til, hvordan denne problematik eventuelt kunne undgås, med nogle eventuelle strammere krav til iværksætterselskabet.

4/8

4 Empirisk analyse

- 4.1 Empirisk analyse- har iværksætterselskabet klaret sig dårligere?
- 4.1.1 FSR analyse 2015
- 4.1.2 Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber 2018
- 4.2 Analysen af resultaterne i Erhvervsstyrelsens analyse

Kapitlets indhold:

Dette kapitel har til formål at belyse, hvad grundlaget var for afskaffelsen af iværksætterselskabet. Dette gøres ved at analysere den analyse FSR kom ud med i 2015, som klarlagde det første år efter indførslen. Herefter præsenteres resultaterne fra Erhvervsstyrelsens analyse, for til sidst at analysere disse.

Kapital 4- Empiriske resultater

Dette kapitel vil besvare afhandlingens andet analysespørgsmål, Dette kapital har til formål at præsentere og redegøre for de i afhandlingen anvendte empiriske resultater i form af analyser og statistikker udarbejdet af Erhvervsministeriet og FSR. Disse analyser er medtaget i afhandlingen da de giver et rigtigt godt billede af Iværksætterselskabet, både et år efter indførslen, men også helt frem til 2018, hvor det blev besluttet at Iværksætterselskabet skulle afskaffes. Herudover var det Erhvervsstyrelsens analyse fra 2018 "Analyse af iværksætterselskabet", som regeringen brugte som en af grundene, til at afskaffe selskabstypen. Efter resultaterne er blevet redegjort for i de to første afsnit, vil det sidste afsnit i dette kapitel analysere resultaterne i Erhvervsstyrelsens rapport.

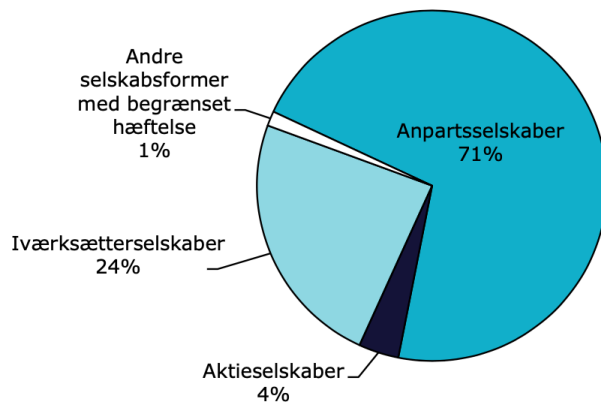
4.1 Empiriske resultater- har iværksætterselskabet klaret sig dårligere?

Dette afsnit vil starte med at kigge på den analyse FSR lavede i 2015, kun et år efter, at iværksætterselskabet blev indført i Danmark, for at beskrive modtagelsen af iværksætterselskabet. For at få resultaterne i kronologisk rækkefølge, tages der efterfølgende fat på Erhvervsstyrelsens analyse af Iværksætterselskabet fra 2018.

4.1.1 FSR analyse af selskaber med begrænset hæftelse

I september 2015 lavede FSR en analyse af selskaber med begrænset hæftelse, denne analyse kom godt halvandet år efter Iværksætterselskabets indførsel i Danmark. Dette afsnit har til formål at fremlægge resultaterne fra denne analyse. Selvom analysen er fra 2015, vurderes det, at den stadig er relevant til denne afhandling. Den analyserer nemlig de danske selskaber med begrænset hæftelse ét år efter Iværksætterselskabet kom til, samt hvordan de regnskabsmæssige krav har udviklet sig over årene.

I løbet af det første år af iværksætterselskabets levetid blev der stiftet 6000 iværksætterselskaber, og udgjorde dermed 24 pct. af de selskaber som blev stiftet i 2014. Figuren nedenfor viser selskaber med begrænset hæftelse, som blev stiftet i 2014, fordelt på selskabstype.

Figur 1: Fordeling af selskaber med begrænset hæftelse etableret i 2014 (FSR, 2015)

Samtidig med at kapitalkravet til ApS'et var blevet lempet over flere gange, og med indførslen af IVS'et med et kapitalkrav på blot 1 kr., var de revisions- og regnskabsmæssige krav også lempet. Fra 2006 frem til 2015, var kravet til revisionspligten blevet lempet tre gange. Før 2006 var alle selskaber i regnskabsklasse B, underlagt revisionspligt, mens det i 2006 blev lempet for første gang. Nu kunne virksomheder fravælge revision, hvis de ikke i to på hinanden følgende år, overskred to af følgende grænser:

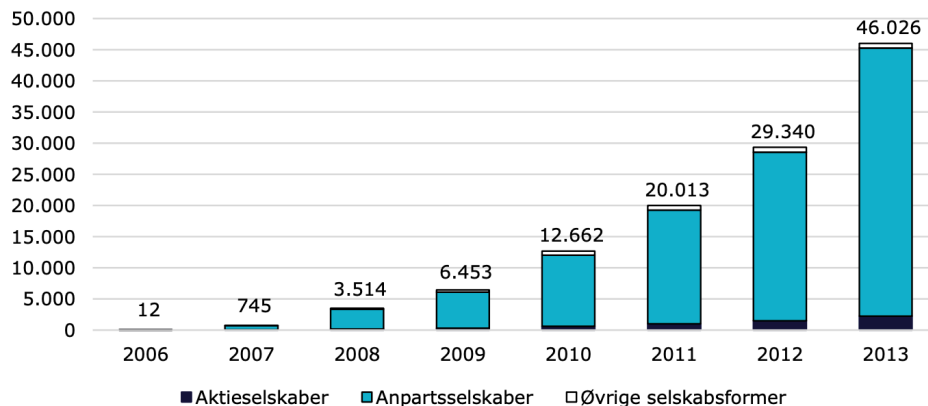
- En balancesum på 1,5 mio. kr.
- En nettoomsætning på 3 mio. kr.
- Gennemsnitligt fuldtidsansatte på 12.

I 2010 kom der yderligere lempelser for revisionspligten som nu hed:

- En balancesum på 4 mio. kr.
- En nettoomsætning på 8 mio. kr.
- Gennemsnitligt fuldtidsansatte på 12.

I 2012 kom introduktionen af erklæringstypen udvidet gennemgang, hvilket gjorde at selve pligten til at være underlagt revision blev lempet igen. Denne erklæringstype var målrettet SMV- virksomheder, dette betød at alle virksomheder i regnskabsklasse B med en omsætning på under 72 mio. kr. kunne vælge mellem revision eller udvidet gennemgang. I denne omgang blev holdingselskabet også sidestillet med at være en klasse B virksomhed, og kunne derfor fravælge revision hvis nettoomsætningen var under 8 mio. kr.

Nedenstående tabel viser udviklingen fra 2006- 2013 af virksomheder, som har fravalgt revision eller udvidet gennemgang, tabellen viser, at der fra at være 12 selskaber i 2006, der havde fravalgt revision til 46.000 selskaber i 2013.

Figur 2: Selskaber, der har fravalgt revision eller udvidet gennemgang (FSR, 2015)

Ud over lempelserne til revisionspligten, blev der samtidig indført lempelser i årsregnskabsloven, disse har medført en række lempelser i de krav som virksomhederne skal oplyse i regnskabet. Alle virksomheder i regnskabsklasse B, C eller D har pligt til at indberette deres årsregnskab til Erhvervsstyrelsen en gang årligt. Regnskaberne skal følge de regelsæt, der er i årsregnskabsloven. Nedenfor fremgår en oversigt over de mest centrale lempelser i regnskabskravene, som er blevet gennemført siden 2004. Der bliver kun taget de lempelser med som gælder klasse B, da det er dem som har betydning for Iværksætterselskabet.

I **2004** blev det indført, at virksomheder i regnskabsklasse B, kan undlade at oplyse nettoomsætningens fordeling af aktiviteter og geografiske markeder, nemlig de såkaldte segmentoplysninger. (FSR, 2015).

I **2006** var det ikke længere nødvendigt at udarbejde en ledelsesberetning, hvis der ikke var sket væsentlige ændringer i aktiviteter og økonomiske forhold. Herudover kan virksomhederne i klasse B, nu undlade at vise nettoomsætningen, uden at give en begrundelse herfor. Herudover var det ikke længere et krav at indregne finansielt leasede aktiver og dertilhørende gældsforpligtelser i balancen. (FSR, 2015).

I **2008** blev det indført, at ledelsesberetningen ikke længere skulle revideres, samt blev notekravet for antal beskæftiget afskaffet. (FSR, 2015).

I **2009** skulle hverken anpartsselskaber eller aktieselskabet oplyse om ejerforhold i årsrapporten. (FSR 2015).

Dette var kort om resultaterne fra den analyse FSR lavede i 2015, resultaterne fra denne viser, at de revisions- og regnskabsmæssige krav er blevet lempet gennem årene, og på den måde er der derfor sket mindre kontrol eller gennemsigtighed med virksomhederne. Dette er sket samtidig med, og inden, at man i Danmark har valgt at indføre en selskabstype med begrænset hæftelse for bare 1 kr. Uden at men ved indførslen af Iværksætterselskabet har sat nogle bestemte krav for at kunne få den begrænset hæftelse så billigt.

4.1.2 Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber 2018

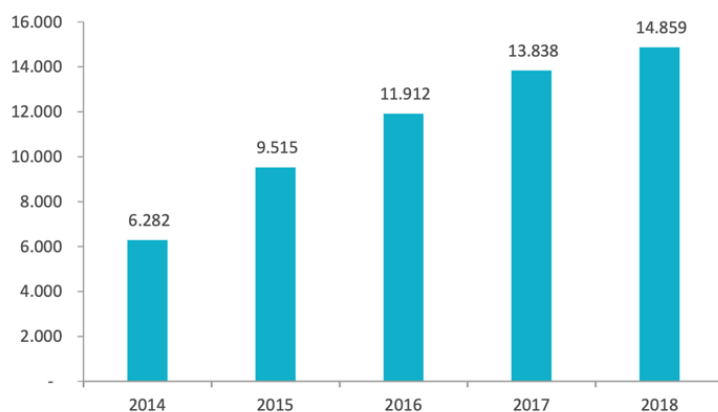
Dette afsnit har til formål at præsentere Erhvervsstyrelsens "Analyse af Iværksætterselskaber" fra september 2018, med supplement fra den analyse som FSR udgav i marts 2019. De to analyser er udarbejdet ved brug af de samme tal, forskellen er at FSR har året 2018 med i deres analyse, hvor Erhvervsministeriets analyse kun går til og med 2017. I december 2014 blev det vedtaget i "Aftale om en styrket indsats mod skattely på erhvervsområdet", at Erhvervsministeriet skulle gennemføre en analyse, omhandlende brugen af iværksætterselskaber, herunder om de anvendes som tilsigtet. Denne rapport blev udarbejdet i 2016, kun to år efter indførslen af iværksætterselskabet. Derfor blev det aftalt, at der skulle gennemføres en mere dybdegående analyse af forholdene hos de etablerede iværksætterselskaber, som var baseret på en større population af selskaber og over en længerevarende periode. Derfor blev denne analyse udarbejdet i 2017/2018 (Erhvervsstyrelsen 2018,A).

Da iværksætterselskabet blev indført tilbage i 2014, blev det en hyppigt anvendt virksomhedsform. Tabellen neden for viser hvor mange, af de forskellige selskabsformer i Danmark, der blev stiftet i perioden 2014-2017. Her ligger iværksætterselskabet på en tredje plads, efter aktieselskabet og anpartsselskabet, men et godt stykke over de andre virksomhedsformer.

Tabel 1: Stiftelser fordelt på virksomhedsformer, 2014-2017. (Erhvervsstyrelsen 2018,A)

Virksomhedsform	Totale antal stiftelser	Fordeling af stiftelser (pct.)
Enkeltmandsvirksomhed	120.466	43 pct.
Anpartsselskab	79.666	29 pct.
Iværksætterselskab	41.877	15 pct.
Personligt ejet mindre virksomhed	21.497	8 pct.
Interessentskab	9.214	3 pct.
Aktieselskab	4.288	2 pct.
Kommanditselskab	1.117	0 pct.
Total	278.125	100 pct.
Øvrige virksomhedsformer	42.552	

I perioden 01.01.2014 til 31.12.2018, er der blevet stiftet 56.406 iværksætterselskaber, i figuren neden for fremgår det antal stiftede iværksætterselskaber, opgjort pr. år IVS'et har eksisteret. I 2014 udgjorde iværksætterselskaberne 24 pct. af nystiftede selskaber, hvor andelen i 2018 var 42 pct. samtidig med denne udvikling af nystiftede iværksætterselskaber, har der været et markant fald i antal af nystiftede anpartsselskaber, som i 2014 udgjorde 72 pct. mod 55 pct. i 2018 (FSR,2019). Det fremgår af tabel 1, at der klart blev stiftet flest enkeltmandsselskaber efterfulgt af anpartsselskaber, hvorefter iværksætterselskabet står for tredje flest nystiftede selskaber.

Figur 3: Antal stiftet iværksætterselskaber, 2014-2018. (FSR, 2018)

Formålet med iværksætterselskabet var, at det skulle være med til at understøtte iværksætteriet i Danmark, hvilket ser ud til at være lykket i henhold til ovenstående tabeller og figurer, men samtidig viste det sig at være en del udfordringer med denne virksomhedsform. Analysen viser at 33 pct. af alle stiftede iværksætterselskaber, er enten gået konkurs, blevet opløst, tvangsopløst eller blevet frivilligt likvideret. Tabellen neden for viser overlevelsesraten fordelt på virksomhedsformer og leveår fra 2014-2017. Tabellen viser, at 94 pct. af iværksætterselskaberne overlever det første år, mens 65 pct. overlever tredje leveår, dette er et fald på 29 procentpoint. Kigger vi på anpartsselskaberne er der 96 pct. som overlever det første år efter stiftelsen og 83 pct., som overlever det tredje stiftelsessår, dette er et fald på 13 procentpoint. Der er altså en væsentlig større andel iværksætterselskaber, som går konkurs efter tredje leveår i forhold til anpartsselskaber. Helt konkret går 13 pct. flere IVS'er konkurs. Endvidere har iværksætterselskabet en noget højere overlevelsesrate end enkeltmandsvirksomheden og K/S'et har.

Tabel 2: Overlevelsesrate fordelt på virksomhedsformer og leveår, 2014-2017. (Erhvervsstyrelsen, 2018,A)

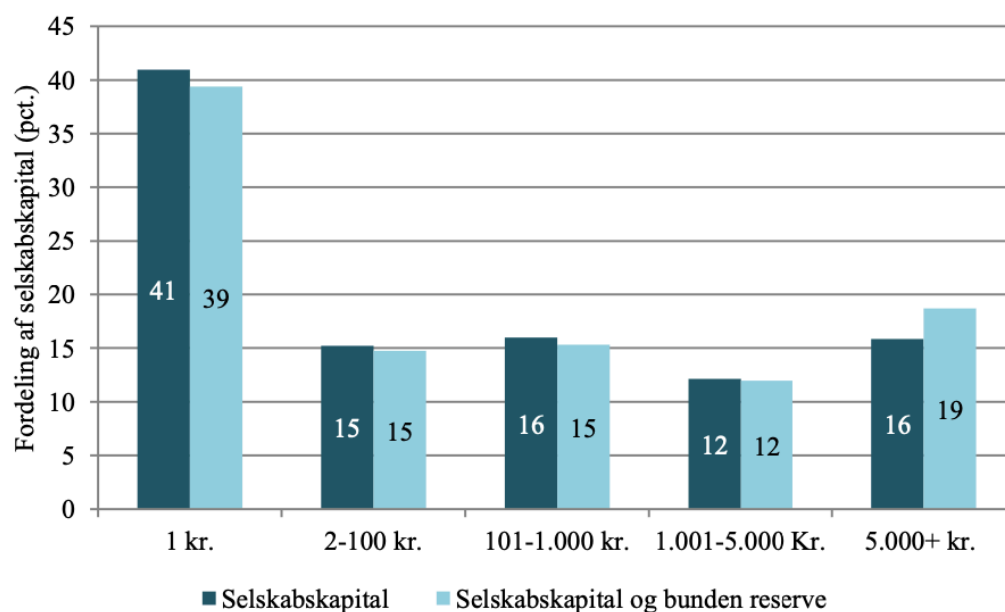
Virksomhedsform	2. leveår	3. leveår	4. leveår
Aktieselskab	98 pct.	93 pct.	90 pct.
Anpartsselskab	96 pct.	89 pct.	83 pct.
Iværksætterselskab	94 pct.	77 pct.	65 pct.
Kommanditselskab	89 pct.	85 pct.	81 pct.
Personligt ejet mindre virksomhed	78 pct.	66 pct.	29 pct.
Enkeltmandsvirksomhed	73 pct.	62 pct.	56 pct.
Interessentskab	58 pct.	46 pct.	40 pct.
Andre relevante virksomhedsformer (total)	89 pct.	89 pct.	73 pct.
Øvrige virksomhedsformer	86 pct.	84 pct.	82 pct.

Tabellen nedenfor viser de forskellige opløsningsformer, for iværksætterselskaber og anpartsselskaber, der er stiftet i 2014-2017. Denne viser, at 52 pct. af iværksætterselskaberne er blevet tvangsopløst, mens tallet for anpartsselskaberne er 21 pct. Dog er der flere anpartsselskaberne opløst under betalingserklæring og konkurs end iværksætterselskaberne.

Tabel 3: Opløsningsformer for iværksætterselskaber og anpartsselskaber, der er stiftet i 2014-2017. (Erhvervsstyrelsen 2018,A)

Opløsningsform	Iværksætterselskaber		Anpartsselskaber	
	Totalt antal	Fordeling (pct.)	Totalt antal	Fordeling (pct.)
Tvangsopløst	2.948	52 pct.	1.250	21 pct.
Betalingserklæring	1.618	29 pct.	1.840	31 pct.
Konkurs	984	17 pct.	1.113	19 pct.
Frivillig likvidation	55	1 pct.	274	5 pct.
Anden	33	1 pct.	1.414	24 pct.
Total	5.638	100 pct.	5.891	100 pct.
Andel af opløste selskaber i forhold til stiftede selskaber	41.877	13 pct.	79.666	7 pct.

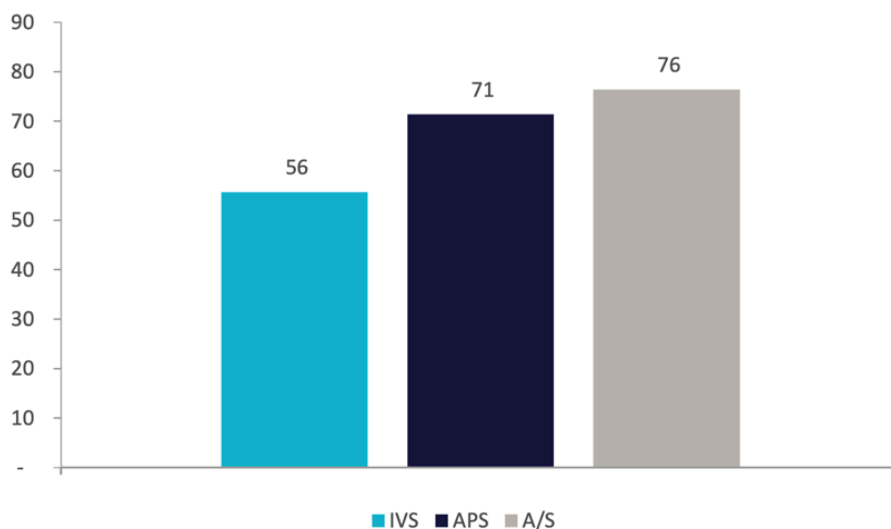
Dette må antages at have en sammenhæng mellem selskabskapitalen i de forskellige virksomhedstyper. Erhvervsstyrelsens analyse viser endvidere, at selskabskapitalen i iværksætterselskaberne efter første regnskabsår, her havde 56 pct. af iværksætterselskaberne en selskabskapital på bare 1 kr. Herudover havde 1/3 1000 kr. i selskabskapital og de resterende havde 10.000 kr. i selskabskapital. Sammenligner vi det med anpartsselskaberne har de i gennemsnit en selskabskapital på 170.000 kr. efter første regnskabsår, hvor det er muligt at stifte denne selskabstype med ned til 50.000 kr. Og til sidst sammenlignet med aktieselskaberne, som efter første regnskabsår i gennemsnit havde en selskabskapital på 5,3 mio. kr. Her er minimumsstartkapitalen 400.000 kr. (FSR, 2018). Figuren nedenfor viser med den mørkeblå søjle iværksætterselskabernes selskabskapital, og hvor den lyseblå søjle viser selskabskapitel og den bundne reserve:

Figur 4 Selskabskapital og bunden reserve for iværksætterselskaber stiftet i 2014-2017 (Erhvervsstyrelsen 2018,A)

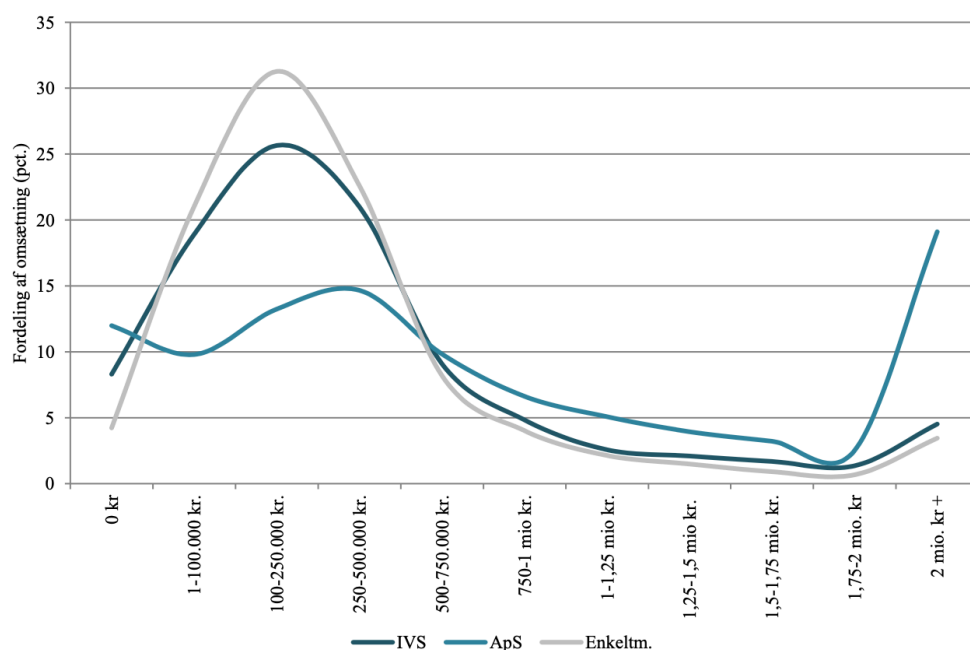
Ifølge selskabslovgivningen skulle iværksætterselskaberne opspare 25 pct. af det årlige overskud, til en bunden reserve, indtil denne udgjorde 50.000 kr. (dette gælder stadig for de IVS'er der ikke er blevet omdannet til et ApS), hvorefter det kan omregistreres til et ApS. Der er dog ikke noget krav om denne omregistrering. Det viser sig, at kun 2 pct. af iværksætterselskaberne ud fra deres indsendte årsregnskaber, har forhøjet deres selskabskapital, ud fra deres første årsregnskab. Herudover er 2.201 af iværksætterselskaberne i perioden blevet omregistreret til et ApS og kun 51 af selskaberne er blevet omdannet til et A/S (FSR, 2018).

Alle selskaber i Danmark er lovmæssigt forpligtet til at indberette deres årsregnskab til erhvervsstyrelsen, det viser sig dog at hele 55 pct. af iværksætterselskaberne ikke indsendte deres årsregnskab, dette er en stor andel ift. anpartsselskaberne og aktieselskaberne, som ses i figuren nedenfor. En lille del af det kan skyldes, at de ikke har pligt til at indberette, hvis de er blevet stiftet inden for de sidste 18 måneder, dette forklarer dog stadig ikke den store andel af den manglende indberetning af iværksætterselskaberne, set ift. de to andre selskabstyper (FSR, 2018).

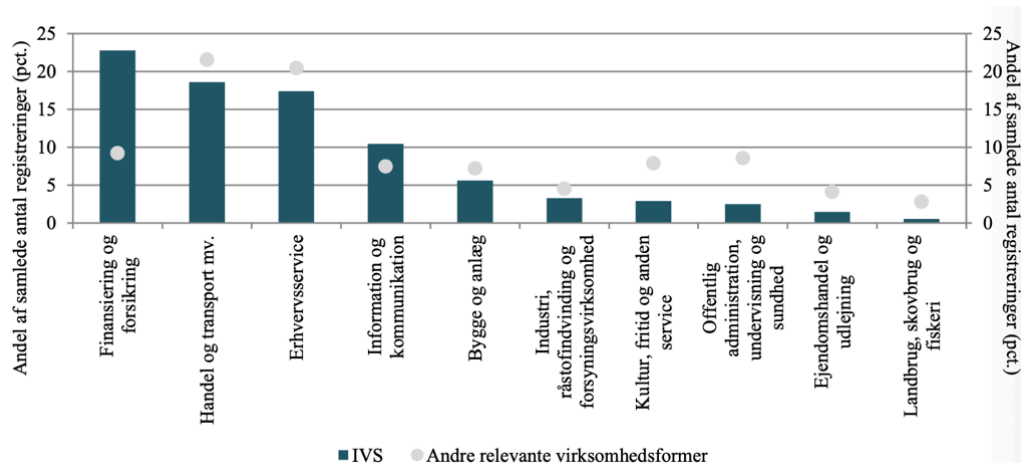
Figur 4: Andel af selskaber, der har indsendt et årsregnskab til Erhvervsstyrelsen (pct.), 2014-2017. (FSR, 2018)

Ud af de knap 60 pct. af iværksætterselskaberne som indsendte deres regnskaber til erhvervsstyrelsen, viser nedenstående figur iværksætterselskabernes omsætning, sammenholdt med ApS og enkeltmandsvirksomheder. Figuren viser, at størstedelen af iværksætterselskaberne efter det første leveår har en omsætning på mellem 0 kr. og 500.000 kr. hvilket ikke siger så meget, det ses dog at grafen er højest ved omkring de 100.000-125.000 kr. Kigger vi i den helt anden ende af grafen er det en meget lille andel af iværksætterselskaberne, som har en omsætning på 2 mio. kr. Sammenlignet med enkeltmandsvirksomhederne og ApS'erne, så følger graferne på iværksætterselskaberne og enkeltmandsvirksomhederne hindenden, gennem hele grafen, hvor flere af enkeltmandsvirksomhederne ligger i intervallet mellem 100.000-250.000 kr. end IVS'er, Herefter ligger iværksætterselskaberne en smule højere på omsætning end enkeltmandsvirksomhederne, i resten af grafen. ApS'erne ligger noget lavere på omsætningen i den lave ende mellem de 0 kr. og 500.000 kr., men til gengæld ligger ApS'erne højere i resten af grafen.

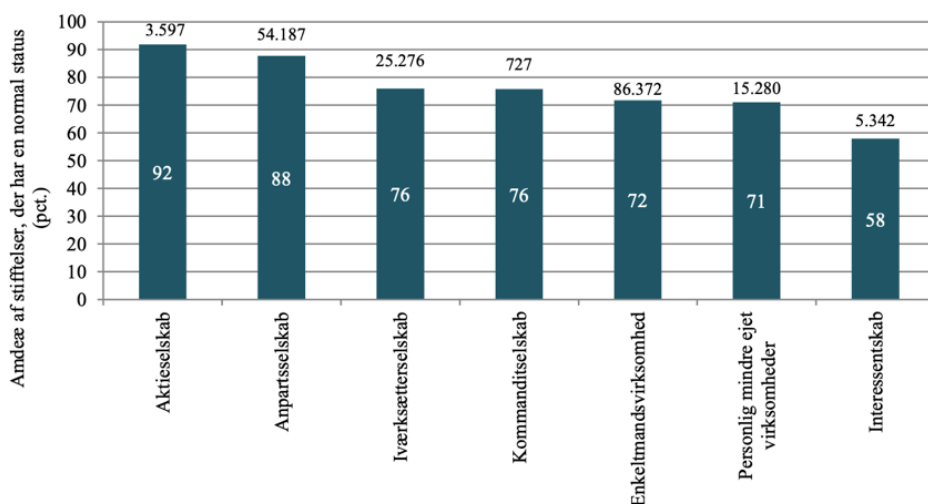
Figur 5 Fordeling af omsætning blandt virksomheder, der er stiftet i 2014-2016, fordelt på virksomhedsformer (Erhvervsstyrelsen, 2018,A)

Nedenstående figur viser iværksætterselskabernes fordeling på brancher, denne er medtaget for at klarlægge om iværksætterselskaberne var mere eller mindre repræsenteret i nogle brancher frem for andre, set i forhold til de andre virksomhedsformer. Figuren viser at 60 pct. af iværksætterselskaberne blev stiftet inden for tre følgende brancher, finansiering og forsikring, handel og transport samt erhvervsservice. Især inden for finansiering havde iværksætterselskaberne en klar overvægt på hele 23 pct. set i forhold til 9 pct. for andre virksomhedsformer, dette kan skyldes, at en stor del af iværksætterselskaberne bliver stiftet, som holdingselskaber (Erhvervsstyrelsen, 2018,A).

Figur 7: Stiftelser fordelt på brancher, 2014-2017. (Erhvervsstyrelsen, 2018,A).

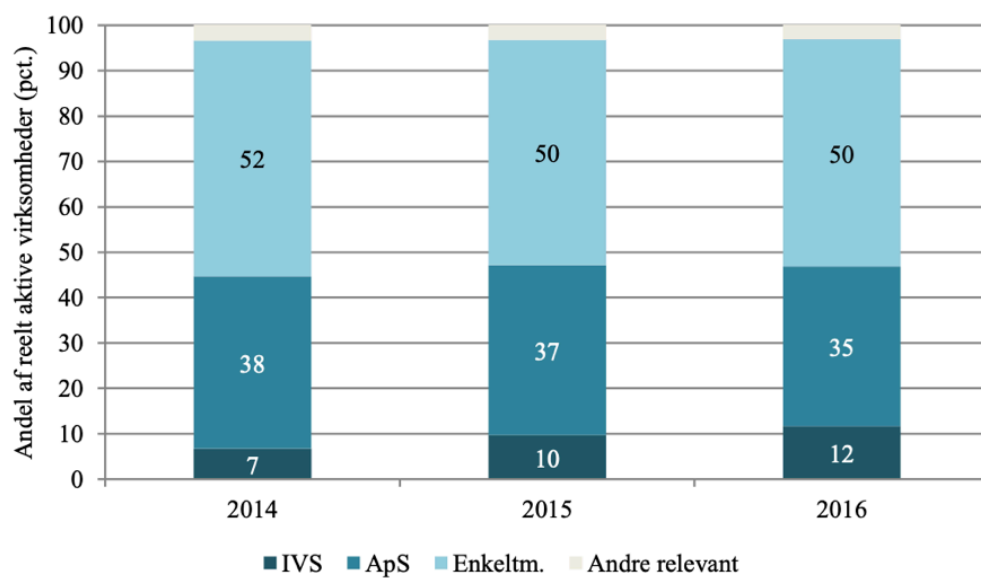
Det er endvidere relevant at kigge nærmere på overlevelsesraten blandt iværksætterselskaber. Disse bliver omtalt som normale virksomheder, hvilket betyder at virksomhederne ikke er opløst eller sendt til tvangsopløsning. Figuren neden for viser, hvor mange nystiftede virksomheder, som har status som "Normal" pr. 31.12.2017. Ud af de 33.281 iværksætterselskaber, som blevet stiftet i 2014, (uden dem, som har funktion som holdingselskaber) er 25.276 af dem normale, dette svarer til 76 pct. af selskaberne. Dette ligger dog under aktie- og anpartsselskaberne, men en smule over enkeltmandsvirksomhederne.

Figur 8: Andel af "normale" virksomheder, der er stiftet i 2014-2017. (Erhvervsstyrelsen, 2018,A).

Nu ved vi, hvor mange af iværksætterselskaberne, som overlever. Nu er det tid til at kigge på, hvor mange af dem, der rent faktisk bidrager til økonomien i Danmark. Under betegnelsen økonomien ligger der omsætning, eksport og beskæftigelse i deres første leveår sammenlignet med andre virksomhedsformer. Figur 9, illustreret nedenfor, viser

at 7 pct. af de virksomheder, som er stiftet i 2014 og som har reel erhvervsaktivitet er iværksætterselskaber. Denne procentsats stiger frem til 2016, hvor det er 12 pct. af de nystiftede virksomheder med erhvervsaktivitet, som udgøres af iværksætterselskaber. Iværksætterselskaberne ligger dog markant lavere end anpartsselskaberne og enkeltmandsvirksomhederne, som viser sig at være den type virksomhed, som bidrager mest til økonomien efter deres første leveår (Erhvervsstyrelsen, 2018,A).

Figur 9: Reelt aktive virksomheder i 2014-2016 fordelt på virksomhedsformer. (Erhvervsstyrelsen, 2018,A).

Allerede inden introduktionen af iværksætterselskabet i 2014 var der usikkerhed om, hvorvidt denne virksomhedsform ville blive anvendt til svig og momsunddragelse i højere grad end andre virksomhedsformer. Argumentationen herfor var, at det lave kapitalkrav ville gøre det let at stifte et selskab med den begrænsede hæftelse og opbygge gæld, hvorefter selskabet kunne opløses uden konsekvenser. Skatteforvaltningen har et forebyggende svigsarbejde, som har til formål, at gå målrettet efter, at stoppe potentielle svigsvirksomheder i registreringsfasen hos Skatteforvaltningen. Denne proces består af både digitale kontroller samt manuelle kontroller, hvor den førstnævnte søger efter aktuelle risikobrancher, risikoadresser samt virksomheder med udenlandsk ledelse. Herudover er der de manuelle kontroller. Disse består af forespørgsler af personkreds, om der modtages overførselsindkomst, anvendes af stråmænd m.m. Svigsvisiteringen hos Skattestyrelsen afdækker ofte stråmænd i virksomheder, da dette ofte er et kendetegn på svig. Personer som i forvejen er kendt af Skatteforvaltningen indgår også i disse kontroller. I tabel 4 nedenfor fremgår det, at der har været en markant stigning i især iværksætterselskaber, der er blevet visiteret og faldet for svigindikatorer i perioden 2015-2017. Hele 30 pct. af de virksomheder, der blev visiteret i 2017, var iværksætterselskaber, dette skyldes, at iværksætterselskaber

ofte har udsving på kontrolparameter herunder brancher, adresser og kendte personer, som har været i skatteforvaltningens søgelys før. Iværksætterselskaberne var her kun overgået af enkeltmandsvirksomhederne.

Tabel 4: Antal og fordeling af målrettede visitationer, 2015-2017. (Erhvervsstyrelsen, 2018,A)

År	Antal visiteringer			Andel af visiteringer		
	IVS	ApS	Enkeltn.	IVS	ApS	Enkeltn.
2015	116	129	181	27 (pct.)	30 (pct.)	42 (pct.)
2016	286	270	370	31 (pct.)	29 (pct.)	40 (pct.)
2017	289	209	459	30 (pct.)	22 (pct.)	48 (pct.)

Herudover kommer også virksomhedernes skatte- og afgiftsrestancer, som også er opsigtsvækkende, ved udgangen af 2017 havde ca. 8.100 iværksætterselskaber samlede restancer til det offentlige for ca. 710 mio. kr. Disse restancer udgøres primært af moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgifts krav (Erhvervsstyrelsen 2018). I tabellen nedenfor ses fordelingen af sanktioner, momsregistreringer og sanktioner relativt til momsregistreringer. Her er antallet af de samlede sanktioner for iværksætterselskabet steget fra 10 pct. i 2014 til 24 pct. i 2017. Anderledes ser det ud for anpartsselskaberne, der er steget fra 36 pct. i 2014 til 39 pct. i 2017. Enkeltmandsvirksomhederne er derimod faldet i perioden. Stigninger af andelen af sanktioner, kan tilskrives en general stigning af iværksætterselskaber.

Tabel 5: Fordeling af sanktioner og momsregistreringer, 2014-2017. (Erhvervsstyrelsen 2018,A)

År	Andel af samlede sanktioner (pct.)			Andel af momsregistreringer (pct.)			Sanktioner relativt til antal momsregistreringer (pct.)		
	IVS	ApS	Enkeltn.	IVS	ApS	Enkeltn.	IVS	ApS	Enkeltn.
2014	10 pct.	36 pct.	55 pct.	6 pct.	27 pct.	67 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.
2015	22 pct.	38 pct.	40 pct.	10 pct.	27 pct.	63 pct.	10 pct.	7 pct.	3 pct.
2016	23 pct.	39 pct.	38 pct.	12 pct.	27 pct.	61 pct.	13 pct.	10 pct.	4 pct.
2017	24 pct.	39 pct.	37 pct.	13 pct.	28 pct.	59 pct.	12 pct.	10 pct.	4 pct.

Tabellen nedenfor viser antal og fordeling af nægtede registreringer fra 2015-2017, disse registreringer er blevet nægtet, som følge af, at de er blevet identificeret som svigs indikationer. Her udgjorde 29 pct. af de nægtede registreringer i 2015 iværksætterselskaber, og i 2017 33 pct. sammenholdt med anpartsselskaber, var det 27 pct. i 2015 og 17 pct. i 2017, altså et fald på 10 pct. over 3 år.

Tabel 6: Antal og fordeling af nægtede registreringer, 2015-2017. (Erhvervsstyrelsen, 2018,4)

År	Antal nægtede registreringer			Andel af nægtede registreringer		
	IVS	ApS	Enkeltn.	IVS	ApS	Enkeltn.
2015	74	68	107	29 (pct.)	27 (pct.)	42 (pct.)
2016	193	142	215	34 (pct.)	25 (pct.)	38 (pct.)
2017	189	96	269	33 (pct.)	17 (pct.)	47 (pct.)

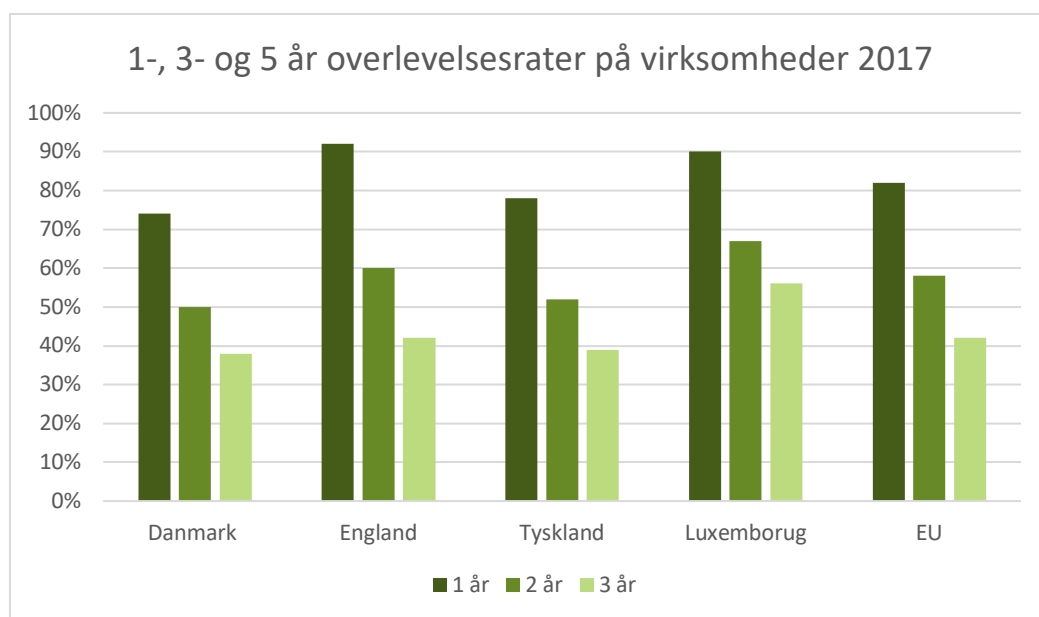
Dette var en gennemgang af resultaterne i Erhvervsstyrelsens analyse, det næste afsnit vil være en analyse af Erhvervsstyrelsens rapport samt resultaterne heri.

4.2 Analyse af Erhvervsstyrelsens rapport

Først og fremmest er analysen bygget på et datagrundlag på 4 år, altså fra 2014 til 2017, hvilket er kort tid. Det kan dog argumenteres for, at det er svært at have haft en længere periode med, da iværksætterselskabet ikke har eksisteret længere. Gennem hele rapporten er iværksætterselskabet blevet sammenlignet med anpartsselskabet, aktieselskabet og enkeltmandsvirksomheden, som har eksisteret i betydeligt længere tid. Når det derfor næsten på alle parametre konkluderes at iværksætterselskabet, har klaret sig dårligere end de andre virksomhedsformer, er det derfor vigtigt at huske, at de i denne sammenligning, ikke var i deres opstartsfase. Det er derfor svært at tage en helt ny selskabstype med, og bruge tal fra det første år, for at sammenligne det med erfarne virksomhedstyper, det samme år. Havde man givet iværksætterselskabet en længere opstartsperiode, inden der bliver målt på om selskabstypen har været en succes. Der vil altid være en opstartsfase, hvor ting skal have tid til at blive implementeret, havde analysen i stedet for fundet sted med sammenlignings år fra 2016-2019, havde iværksætterselskabet haft mulighed for at komme i gang, hvorpå det må formodes, at det også have klaret sig bedre på en række parametre ift. sammenligningsselskaberne.

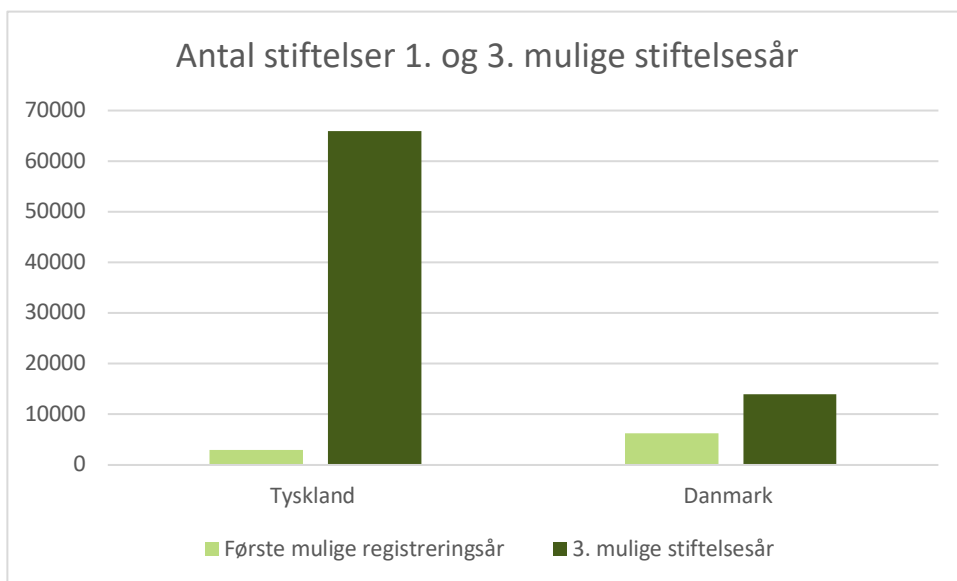
Endvidere kunne det have været interessant at have sammenlignet udenlandske alternativer, for at se hvorledes lavkapitalselskabet har klaret, sig i forhold til de andre landes alternativer, eller hvad overlevelsesgraden generelt er. I bilag 6, ses en statistik fra Eurostat fra 2017, som viser overlevelsesrater i procent for et, tre og fem år. Figuren nedenfor er udarbejdet kun med de lande som er med i denne afhandling. Hvis vi her sammenligner Danmark, med England, Tyskland og Luxembourg, og EU-niveauet generelt. Kigges der på overlevelsesraten efter 1 år, er det klart England som klare sig bedst, og dermed også ligger et godt stykke over det gennemsnitlige EU-niveau som er 92 pct. efter et år. Her er Danmarks overlevelsesrate på ca. 75 pct. og Tyskland på knap 88 pct. Luxembourg har en overlevelsesrate på 90 pct. efter første leveår. Kigger vi derimod på overlevelsesraten efter fem år, så er det gennemsnitlige EU-niveau på 42 pct. Efter fem år har Danmark en overlevelsesrate på 38 pct. Tyskland på 39 pct. Luxembourg på 58 pct. og England har en overlevelsesrate på 42 pct. Dermed ligger

overlevelsesraten for de fire lande tæt efter fem år, hvor kun Luxembourg ligger en del højere. Dermed er der altså ikke noget der i denne sammenhæng, som tyder på, at Danmark klare sig dårligere på overlevelsesraten end de andre EU-lande. Det skal dog nævnes at denne sammenligningsstatistik, ikke kun vedrøre lavkapitalselskaber, men generelt virksomheder i landene.

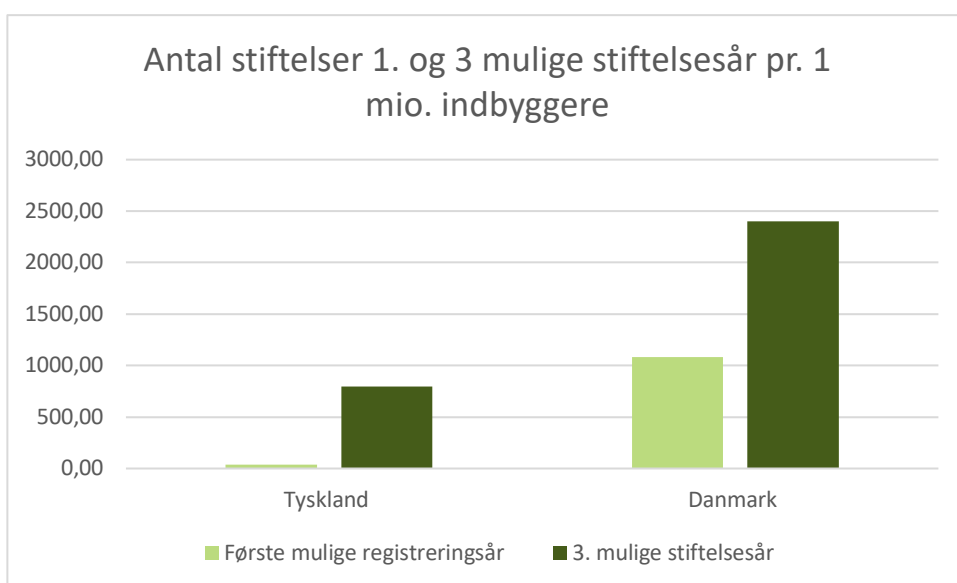
Figur 10: 1-, 3- og 5 år overlevelsesrater på virksomheder 2017 (bilag 3)

Sammenligner vi overlevelsesraten mellem det tyske UG og IVS'et, så var overlevelsesraten efter UG'ets første leveår på 83,44 pct. hvor den for det danske IVS var 94 pct. (Lilja, 2015). Dette betyder altså, set på overlevelsesrate, har det danske IVS faktisk klaret sig bedre på overlevelsesraten efter det første leveår, end de tyske UG'er har. Sammenligner vi IVS'et med det første leveår af det tyske UG så blev der det første år, hvor UG'et eksisterede stiftet 3.000 nye UG'er, hvorimod der det første år af iværksætterselskabets levetid blev stiftet 6.282 selskaber. I 2012 da det havde været muligt at stifte et UG i tre år, blev der stiftet 66.000 nye UG'er, imod 13.938 IVS'er efter tre år. Dette er illustreret i figuren nedenfor:

Figur 11: Antal stiftelser 1. og 3. mulige stiftelsesår (Egen tilvirkning)

Figuren viser dog ikke så meget mere end hvor mange stiftelser der har været. Dette er dog svært at sammenligne mellem et land som Danmark som i 2019 havde 5,8 mio. indbyggere og et land som Tyskland som i 2019 havde 83,02 mio. indbyggere. Derfor er nedenstående figur udarbejdet, hvor der i stedet sammenlignes på antal stiftede lavkapitalselskaber pr. mio. indbyggere. Tabellen nedenfor viser ar rollerne mellem Tyskland og Danmark nu er byttet om, hvor det før var Tyskland, som klart havde flest stiftelser 3. mulige stiftelses år, er det nu Danmark. Figuren viser altså at der langt flere iværksætterselskaber end der er tyske UG'er, pr. 1 mio. indbyggere. Sagt på en anden måde er iværksætterselskabet langt mere udbredt i Danmark, end UG'et er i Tyskland.

Figur 12: Antal stiftelser 1. og 3. mulige stiftelsesår pr. 1 mio. indbyggere (Egen tilvirkning)

Dermed kan man altså ikke ud fra overlevelseshraten sammenlignet med resten af Europa, konkludere at iværksætterselskabet, har klaret sig dårligere. Hvis man ser ud over statistikkerne, som er inddraget i denne empiriske analyse, for at kunne forstå beslutningen om at iværksætterselskaberne endte med at blive afskaffet, er det nødvendigt også, at gå ud over statistikken og se på de udsagn som Erhvervsstyrelsen, kom med i deres analyse.

Udover at det ud fra tabellerne i ovenstående analyse kan konkluderes, at iværksætterselskabet på mange parametre ikke ligger langt fra anpartsselskabet, bruger Erhvervsstyrelsen meget energi i deres rapport på at beskrive, hvor skidt det står til med IVS'et i forhold til ApS'et. Dog viser rapporten at flere iværksætterselskaber ikke indberetter deres årsregnskab til Erhvervsstyrelsen end anpartsselskaberne gør. Her nævner de dog også, at det kan skyldes at mange af selskaberne er blevet stiftet inden for de sidste 18 måneder og derfor ikke har haft indberetningspligt endnu. Men analysen siger ikke hvor mange, der er blevet stiftet inden for denne tid. Kigger man på andelen af selskaber med underskud i pct. ligger iværksætterselskabet noget over ApS'et, men hvis man kigger på grafen som indikerer selskaber med overskud, så er der ikke så langt mellem de to selskabstyper.

Herudover kommer Erhvervsstyrelsen i deres rapport med en del udsagn, som ikke baseres på data eller undersøgelser, og derfor vurderes disse udsagn at være misvisende, da de ikke har et fagligt og sagligt grundlag. De udtaler blandt andet, at:

"Iværksætterselskabet har bidraget positivt til samfundsøkonomien. Det vurderes, at denne udvikling dog også kunne have fundet sted uden introduktion af iværksætterselskabsformen" (Erhvervsstyrelsen 2018, A. side 3).

Denne udtalelse vurderes ikke som værende valid, da der konkluderer noget ud fra en rapport, som havde til formål at undersøge selskabsformen, og en sådan konklusion, er langt fra en undersøgelse, da det ikke kan vides. Det samme gør sig gældende for følgende udsagn:

"Dele af iværksætterselskaberne ville med en vis sandsynlighed være blevet stiftet som enkeltmandsvirksomheder eller anpartsselskaber i stedet for" (Erhvervsstyrelsen 2018, A. side 3).

Igen er heller ikke dette udsagn blevet undersøgt, og ja havde iværksætterselskaber ikke eksisteret, havde iværksætterne nok valgt en anden selskabsform. Her er der dog heller ikke taget højde for, at de kunne have valgt et udenlandsk lavkapitalselskab, eller at der var nogen, som slet ikke havde stiftet en virksomhed, fordi denne mulighed ikke

havde været der. Det vil i sidste ende kunne lede til, at iværksætteriet potentielt ville blive svækket i Danmark set i forhold til vores nabolande i EU.

På side 5 i Erhvervsstyrelsens rapport står der:

"En forholdsvis stor andel af iværksætterselskaberne opløses efter få år. Blandt de opløste iværksætterselskaber er mere end halvdelen blevet tvangsopløst" (Erhvervsstyrelsen, 2018,A). Denne udtalelse er for så vidt rigtig nok, men det er samtidig normalt, at en del af nystiftede selskaber ikke overlever deres første år. Iværksætterselskabernes overlevelsese rate er godt nok lidt lavere end anpartsselskabernes, men til gengæld ligger overlevelsese raten på niveau med K/S'et og er højere end for enkeltmandsvirksomhedernes, personligt ejede virksomheder og interessentskaber. Her skal det så også nævnes, at der blev stiftet langt flere iværksætterselskaber end der blev stiftet K/S'er, som ligger på niveau med iværksætterselskabet (Erhvervsstyrelsen 2018, A. tabel 3.1). Det kan endvidere argumenteres for at anpartsselskaber, der har en selskabskapital på minimum 50.000 kr. også har en større chance for at overleve, da der allerede er en "reserve", til hvis det skulle gå galt.

Endvidere fremgår det af rapporten, at:

"Erhvervsstyrelsens analyse viser at antallet af tvangsopløsninger efter introduktionen af iværksætterselskabet er steget mere end forventet. Det estimeres, at iværksætterselskaberne står for 60 pct. af det samlede antal tvangsopløsninger" (Erhvervsstyrelsen, 2018, A. side. 42).

Det kan meget vel være, at det er mere end forventet, men det fremgår ingen steder, hvad det forventede antal af tvangsopløsninger var estimeret til at være. Det vil blandt andet være interessant, hvis Erhvervsstyrelsen havde draget erfaringer fra vores nabolande, der allerede havde et lavkapitalselskab. På denne måde vil det være muligt at skabe et estimat, for antal forventede konkurser og skabe et målbart estimat, da der unægtelig følger konkurser med en ny virksomhedsform. Hvis det fra indførslen af selskabsformen havde været opstillet eller beregnet et estimat på, hvor mange iværksætterselskaber, man regnede med ville blive tvangsopløst, havde man kunne bruge udsagnet til noget. Herudover nævner Erhvervsstyrelsen, at iværksætterselskaberne står for 60 pct. af alle tvangsopløsninger, men dette er igen også et tal, som ikke bliver funderet i data, da der ikke bliver vist nogle tal. Derfor ved vi rent faktisk ikke om det udsagn er rigtigt eller forkert. Her kan det nævnes at omkostningerne til at tvangsopløse selskaber hos den danske stat er steget fra 32 mio. kr. i 2014 til 46 mio. kr. i 2016. Hvis IVS'et udgør 60 pct. af dette beløb, vil det blive 28 mio. kr. for tvangsopløsninger af IVS'et, men da omkostningerne kun er steget med 14 mio. kr. siden indførslen af IVS'et kan der altså ikke spares 28 mio. kr. som skulle være

den andel som IVS'et stod for ifølge Erhvervsstyrelsen. Hertil kan det ligeledes nævnes, at et IVS er mindre kompliceret at opløse end et ApS eller et A/S, og på den baggrund holder det regnestykke altså ikke stik (Lilja, 2019, C). Endvidere må det forhøjede omkostningsniveau til staten i administration af tvangsopløsninger også tages i forhold til en generel stigning af nystiftede selskaber siden indførelsen af iværksætterselskabet.

Ydermere konkluderes det i Erhvervsstyrelsens rapport, at en højere andel af iværksætterselskaberne end anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder sanktioneres i forbindelse med momsregistrering. Herudover er iværksætterselskaberne overrepræsenteret blandt de virksomheder, der nægtes registrering efter skatte- og afgiftsloven på baggrund af skatteforvaltningens svigsindikatorer. Tabel 6 viser, at markant flere enkeltmandsvirksomheder i absolutte tal nægtes registrering end IVS, og at IVS'et ligger højere end ApS'et. I forhold til sanktioner ift. momsregistreringer ligger IVS'et her på niveau med ApS'et, som ses i tabel 5. Derfor er også dette udsagn misvisende, da der i Erhvervsstyrelsens analyse ikke inddeles efter sanktioneringens hårdhed i deres trip, trap, træsko model. Det er umuligt når man læser deres rapport at vide, hvilken hårdhed sanktionerne har mod den enkelte virksomhed. Hvis det antages at alle iværksætterselskaberne får den mindst hårde sanktion, altså den der kaldes trip sanktionen og alle ApS'erne får den hårdeste "træsko sanktion", så kan altså heller ikke disse tal bruges til særligt meget. Dette er dog ikke noget, som med den tilgængelige data er mulig, at fastslå, men det er interessant, at denne statistik ikke er konkretiseret på baggrund af afskaffelsen af iværksætterselskabet.

Det kan derfor ud fra ovenstående kritikpunkter, skabes en underen over, at man har brugt netop denne analyse, som baggrund for afskaffelsen af iværksætterselskabet. Hvis der var blevet inddraget tal fra f.eks. Tyskland, som var iværksætterselskabets forbillede, så kunne man have set om iværksætterselskabet virkelig klarede sig dårligere, end et andet lavkapitalselskab.

5/8

5 Præsentation og Analyse af IVS, Ltd, GmbH og S.a.r.l-S

- 5.1 Hvornår blev selskabsformen indført
- 5.2 Lovgrundlag
- 5.3 Registrering
- 5.4 Kapital
- 5.5 Hæftelse/ reserver
- 5.6 Ledelse af selskabet og resthæftelse
- 5.7 Er der forskel i regnskabskravene i landene
- 5.8 Revisionskrav
- 5.9 Beskatning/penge ud
- 5.10 Hvad må det bruges til
- 5.11 Hvorfor fungerede lavkapitalselskabet ikke i Danmark

Kapitlets indhold:

Dette kapitel vil være en præsentation af de fire lande og deres svar på et lavkapitalselskab, når regelsættet for hvert land er belyst, vil der til sidste være en samlet analyse, hvor forskellene på selskabstyperne klarlægges.

Kapitel 5 – Præsentation og Analyse af Iværksætterselskabet, Limited Company, GmbH og S.a.r.l- S.

Dette afsnit vil være afhandlingens komparative analyse, hvor tredje analysespørgsmål besvares, dette lyder som følger "Hvorfor fungerer lavkapitalselskabet i England, Tyskland og Luxembourg, når det ikke gjorde i Danmark?". I stedet for først at lave en redegørelse for selskabslovgivningen for hvert af de fire lande, er analysen struktureret således, at den sammenligninger ligheder og forskelle, samt deres betydning mellem landene. Derfor er afsnittet delt ind i de overskrifter, hvorpå landene vil blive sammenlignet og analyseret. Lovgrundlaget for iværksætterselskabet, vil blive anvendt, som den var forinden afskaffelsen.

Nedenstående tabel, viser en kort opsummering af lovgivningen i landene, ved første øjekast ligner det ikke, at der er de store forskelle mellem landene, derfor er det nødvendigt at gå dybere ned i lovgivningen. Tabellen skitserer måden, hvorpå kapitlet er struktureret.

Tabel 7: Sammenligning af selskabstyper med begrænset hæftelse (Egen tilvirkning)

	IVS	Ltd.	UG	SARL
Stiftere	En eller flere	En eller flere	En eller flere	En eller flere
Minimums kapital	1 kr.	1 £	1 euro	1 euro
Hæftelse	Begrænset hæftelse	Begrænset hæftelse	Begrænset hæftelse	Begrænset hæftelse
Lovregulering	Selskabsloven §§ 357 a-d	The Companies act	GmbHG §5 a	Luxembourg law on commercial companies
Skat	22%	30%	30 – 33%	27,7%
Udbytte	Nej	Ja	Ja	
Revision	kan fravælges	kan fravælges	Ja, hvis ikke ejer er en fysisk person.	Ja, hvis flere end 60 aktionærer, eller hvis grænser overskrides
Årsregnskab	Indberettes til Erhvervsstyrelsen	Skal indberettes	Indberettes til det tyske virksomhedsregister	Indberettes til RCS.

5.1 Hvornår blev selskabsformen indført

Først og fremmest er det interessant at kigge på, hvornår de fire lande indførte deres lavkapitalselskab, dette vil derfor blive gennemgået i dette afsnit. Det engelske Private Limited Companies (Ltd) har som allerede nævnt eksisteret i mange år, og er som sådan ikke en IVS-lignende selskabstype, blot et svar på Englands ApS, hvor kapitalkravet er lavt. Men det engelske lavkapitalselskab har været et forbillede for mange andre lande, da de indførte deres lavkapitalselskab. Tyskland indførte deres lavkapitalselskab i 2008, som har betegnelsen Unternehmergeellschaft (Haftungsbeschränkt) UG, der er en delmængde og en billigere version af deres anpartslignende selskab GmbH. Deres lavkapitalselskab følger dermed også samme regelsæt som deres GmbH. Det tyske UG blev indført som konsekvens af den øgede konkurrence i EU, herunder etableringsfriheden, der medførte et stigende antal af de engelske Ltd selskaber i Tyskland. Da det danske iværksætterselskab blev indført i 2014, var det med meget inspiration fra det tyske UG, da man havde set, at Tyskland allerede efter få år havde haft stor succes med deres UG (Lilja 2015). Derfor er reglerne for det tyske UG og det danske IVS også næsten identisk. Med inspiration i både det tyske UG og det danske IVS, samt de IVS lignende selskabstyper i andre europæiske lande, som er holdt udenfor afhandlingens komparative analyse. I 2016 indførte Luxembourg deres Société à responsabilité limitée simplifiée (S.a.r.l.-S). Denne selskabstype er også en delvariant af deres S.a.r.l og følger også samme lovgrundlag som denne, blot med en del strammere krav (Lilja 2015).

Dermed skete indførslen af langt størstedelen af lavkapitalselskaberne, altså på baggrund af etableringsfriheden, som blev præsenteret i kapitel 3, der skabte en øget konkurrence mellem retssystemerne i EU. Dette gjorde at landene følte sig presset til at indføre deres eget lavkapitalselskab, i frygt for, at der ellers ville blive drevet et stort antal ukontrollerbare udenlandske selskaber i deres land. Dette skete efter, at det gennem de tre analyserede domme Centros, Überseering og Inspire Art, var blevet stedfæstet, at medlemslandenes nationale lovgivning ikke kunne modsætte sig den primære EU-ret. Dette var i hvert fald den konsekvens som Tyskland tog, da de så et stort antal engelsk Ltd selskaber i Tyskland. I Danmark var sagen en lidt anden, her ville man gerne af med det ikke lovregulerede s.m.b.a, som man kunne stifte uden et kapitalkrav helt frem til indførslen af iværksætterselskabet. Med erfaring fra de nævnte domme og de indførte lavkapitalselskaber i vores nabolande, var der stadig et behov for et lavkapitalselskab i Danmark, hvis vi skulle undgå de ikke lovregulerede udenlandske selskaber. Danmark ville nemlig undgå at havne i samme situation som Tyskland og Norge, hvor et stort antal engelske selskaber blev etableret og drevet gennem en filial. Dette var kort om baggrunden for indførslen af lavkapitalselskabet, i de fire sammenligningslande.

5.2 Lovgrundlag

Hernæst er det interessant at kigge på, hvilket lovgrundlag, de fire selskabstyper følger. Retsgrundlaget for det danske IVS fandtes i selskabsloven (SL) §§ 357 a-d samt alle SL's regler gældende for Aps'et. Da IVS'er ikke var sin egen selskabsform, men derimod en billigere delmængde af et ApS. Ved valget af selskabsformen IVS skulle navnet tilføjes iværksætterselskab eller IVS jf. SL § 357 a, stk. 3. Der kunne registreres op til fem binavne uden ekstragebyr, yderligere navne kostede 1000 kr. pr. navn jf. SL §3, stk. 2. Hvad det engelske angår, er det besluttet, at kun det Private Limited Company vil blive anvendt, da deres Public Limited Company, ofte ses i form af offentlige selskaber eller selskaber, som er børsnoteret. Derfor er det også private Ltd, som er mest sammenligneligt med det danske IVS. De engelske selskaber reguleres af The Companies Act (CA) fra 2006. Det der karakteriserer Private Limited Companies, er at de har begrænset hæftelse som Limited er et udtryk for. Herudover er selskabet af privat karakter, og er beregnet til at blive handlet eller overdraget til andre private personer. Tysklands UG er reguleret efter den tyske lovgivning Gesetz Betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (GmbHG), som oversat til dansk betyder lov vedrørende selskaber med begrænset ansvar. Selskabets registrerede navn skal indeholde Unternehmergeellschaft (haftungsbeschränkt) eller UG (haftungsbeschränkt). Gennemsigtigheden med navnet er med til at vise kreditorer og andre interessenter, at det er et lavkapitalselskab, med begrænset hæftelse. Luxembourgs S.á.r.l.-S er reguleret i Luxembourg law on commercial companies efter samme regelsæt som det oprindelige S.á.r.l. Også her er tilfældet at S.a.r.l-S eller Société á responsabilité limitée simplifiée skal indgå i navnet.

Her ligner det tyske, det danske og det luxembourgske lavkapitalselskab hinanden, da de alle er reguleret efter det samme regelsæt som deres anpartslignende selskaber, og er dermed en billigere delmængde af disse. Her er det det engelske, som skiller sig ud, da England ikke som sådan har et selskab som ligner lavkapitalselskaberne i de andre lande. Derimod har de helt fra start valgt at have et meget lavt kapitalkrav til deres anpartsselskab. Her er der altså ikke den store forskel mellem selskaberne. Endvidere gælder reglerne for alle landene at selskabstypen, skal fremgå af selskabets navn, dette er især vigtigt i disse lavkapitalselskaber, da navnet f.eks. viser kreditorer og leverandører med mere, hvem de handler med.

5.3 Registrering

Det danske iværksætterselskab skulle registreres i Erhvervsstyrelsen for at opnå eksistens som et selskab og dermed opnå status som juridisk person. Ved denne registrering tildeles der også et CVR-nummer samt et registreringsbevis, som er bevis for selskabets navn, CVR-nummer, tegningsreglen, samt hvem der er selskabets ledelse. Herudover skal der oplyses adresse, selskabets navn og binavne, samt selskabets formål. I 2015 trådte der en ny regel i kraft, denne betød, at selskabets reelle ejere skulle registreres i det offentlige ejer-register, som er et offentligt tilgængeligt register over alle større kapitalejere i danske selskaber. Der skal ske registrering, hvis en person har 5 pct. eller mere af kapitalen og eller stemmerne i selskabet jf. SL § 55, stk. 2, nr. 2. Denne registrering gælder også i tilfælde af indirekte kontrol over kapitalandele, dette vil være i tilfælde af pantsætninger. Hvis en fysisk person reelt bestemmer over et IVS og dermed betragtes som "reel ejer", skulle dette registreres i Erhvervsstyrelsens it-system jf. SL § 58 a. Denne registrering skulle ske allerede fra det tidspunkt, hvor selskabet blev registreret i Erhvervsstyrelsen.

Et engelsk Ltd skal ligesom alle andre engelske selskaber også registreres for at opnå gyldighed. Ved registrering skal der oplyses navn på selskabet, om selskabets adresse er i England, Scotland eller Nordirland. Om selskabet skal være limited by shares eller limited by guarantee, og om det er et private eller public selskab jf. CA-part 2. Det Tyske UG skal også registreres i det tyske handelsregister, ved registrering skal der medsendes selskabets vedtægter, legitimation på bestyrelsen og en liste over aktionærer. Herudover skal der oplyses adresse på selskabet, samt direktørens beføjelser til at repræsentere selskabet jf. GmbHG §§ 7-8.

Luxembourg S.a.r.l-S skal registreres i det Luxembourgiske handels- og selskabsregister (RCS), for at opnå gyldighed. Ved denne registrering skal der også fremsendes forretningsgodkendelse, så det sikres, at selskabet bliver anvendt til det formål, som det er godkendt til. Ved denne registrering skal virksomheden offentliggøre navnet på virksomheden, selskabets juridiske form, selskabets adresse, formålet med selskabet, størrelsen af aktiekapitalen, identiteten på aktionærerne, deres adresser samt antallet af deres aktier og til sidst deres telefonnummer. Ydermere skal alle virksomhedens dokumenter være forsynet med firmanavnet, som også skal indeholde "société à responsabilité limitée simplifiée", adressen på deres hovedkontor, Luxembourg handels- og selskabsregistreringsnummer, samt hvem og hvor mange, der skal underskrive selskabets dokumenter. Herudover skal der endvidere oplyses navn, efternavn, adresse på alle medlemmer, samt skal der også oplyses forretningsenheder som hver af medlemmerne har og deres forretningsgodkendelse til RCS. Dette gøres for at sikre, at der ikke er juridiske personer, som har tilegnet sig

andele i et S.a.r.l-S samt for at forsikre at fysiske personer, ikke ejer andele i mere end et.

Heller ikke i reglerne til registrering af selskaberne i de fire lande har store store forskelle. De nye regler om registrering af reelle ejere i Danmark blev indført for at skabe mere gennemsigtighed med selskaberne, for på den måde, at gå gennem alle juridiske personer, til der kun står en fysisk person tilbage. Luxembourg har dog fra start løst dette ved, at det kun er fysiske personer som kan eje deres S.a.r.l-S og dermed er de ude af denne problematik. Der er dog ingen forskel på, alle lavkapitalselskaber i alle fire lande, når det kommer til, at registreres for at opnå identitet som et selskab.

5.4 Kapital

Kigger vi derimod på minimumskapitalkravet ved stiftelse af et lavkapitalselskab i de fire lande, er minimumskapitalen alle en lokal møntfod, og der er derfor ikke den store forskel herpå, da den repræsenterer, den mindste hele møntfod (1 pund, 1 euro eller 1 kr.). I IVS'et kan selskabskapitalen være mellem 1 kr. og 49.999 kr. jf. SL § 357 a, stk. 2, 2 pkt. Det engelske Ltd kan stiftes med en kapital på 1 pund og et UG kan stiftes med en selskabskapital på 1- 25.000 euro jf. GmbHG §5 a, stk. 1. I Luxembourg kan selskabskapitalen for et S.a.r.l-S være mellem 1- 12.000 euro. Der er derfor ingen forskel på dem i forhold til den mindste kapital der skal indskydes, for at opnå den begrænsede hæftelse.

Forskellen ligger i indbetalingen af kapitalen eller hvad den kan stiftes i. Her ved vi, at det danske IVS kun kunne stiftes med kontanter, og et apportindskud ikke var muligt, begrundelsen til dette skal nok i høj grad findes i det lave kapitalkrav, der gør det muligt for alle at kunne fremskaffe 1 kr. til at stifte et selskab med. Apportindskud i det danske IVS kan kun bruges til en ting, og det er ved omregistrering til et ApS. I Både Tyskland og Luxembourg er det muligt at indskyde kapitalen med både kontanter og via apportindskud, derfor kan f.eks. en håndværker i et af disse lande indskyde sin bil eller sit værktøj, eller en fotograf vil kunne indskudt sit kameraudstyr som selskabskapital. I England er det muligt at stifte et Ltd med både kontanter, men også med aktier. Den eneste regel, er at disse aktier ikke må udstedes til offentligheden, da det er uden for Private limited Companies område, og vil i stedet høre til i området for det public limited.

Heller ikke i forhold til kapitalen er der, den store forskel mellem de forskellige selskabsformer. Apportindskuddet, som ikke var muligt at indskyde i det danske IVS, men som er muligt i Tyskland og Luxembourg, må findes brugbart, hvis der ønskes at indskyde mere end minimumskapitalen. Men ønskes dette, kommer man alligevel tættere på kravet til at rykke en selskabsform op og her kunne det i virkeligheden overvejes om dette vil være en bedre løsning. Det kan dog argumentere for, at havde

det være muligt at indskyde apportindskud i det danske IVS, så var selskabskapitalen i mange af tilfældene nok højere end minimumskravet, og dermed vil der altså være flere aktiver i selskabet, i tilfælde af en eventuel konkurs England, hvor det er muligt at indskyde aktier, er her hvor det ses at denne selskabstype er ovre i ApS kategorien, hvor der altså kan udstedes anparter. Der synes derfor heller ikke at være en sådan forskel på kapitalkravet, at den kan forklare, hvorfor lavkapitalselskaber fungerer bedre i de andre lande end det gør i Danmark, udover at et IVS altså ikke kunne stiftes med apportindskud.

5.5 Hæftelse/reserver

Det næste punkt, som er interessant at sammenligne mellem landene, er hæftelsen, da det netop er denne begrænsede hæftelse, som ønskes billigst muligt, og det er derfor også prisen herpå som landene konkurrerer om. Hæftelsen for alle fire selskabsformer er begrænset, og det er netop det, som er hele hovedpointen med disse selskabsformer, at man kan få den begrænsede hæftelse for bare en lokal møntfod. Men der er dog et modstykke til at denne begrænsede hæftelse, kan opnås så billigt. Det som Danmark og Tyskland har til fælles, er at der hvert år skal henlægges 25 pct. af overskuddet til en bunden reserve. Dette skulle gøres i IVS'et til den bundne reserve sammen med selskabskapitalen udgjorde 50.000 kr. Herefter kunne man så lade selskabet blive omregistreret til et ApS jf. SL § 357b, stk. 1, men der var ikke noget krav om dette. Ønskede man i stedet at forsætte som et IVS, var der intet til hinder herfor. I Tyskland skal selskabet opbygge en bunden reserve ved at henlægge mindst 25 pct. af selskabets årlige overskud, fratrasket underskud fra tidligere år, indtil selskabet har en selskabskapital på 25.000 euro. Herefter har selskabet kapital til at blive omregistreret til et GmbH jf. §5A, stk. 5. Det fremgår af GmbH § 5A, stk. 1-4, at ved overskridelse af kapitalkravet til et GmbH, så udgår UG'et fra at følge lovgivningen herfor, men det er stadig muligt at benytte navnet på selskabet UG (haftungsbeschränkt) eller Unternehmergeellschaft (haftungsbeschränkt).

Det Luxembourgiske S.a.r.l-S minder også om det danske og det tyske, her skal der henlægges mindst en tyvendedel svarende til 5 pct. af overskuddet til en bunden reserve, dette krav ophører, når selskabskapitalen og den bundne reserve tilsammen udgør 12.000 euro, hermed er kapitalkravet til et S.a.r.l opnået og der skal derfor omdannes hertil (IR Global, 2020). En anden måde hvorpå der kan forekomme tvungen omdannelse i et S.a.r.l-S, er hvis der er over 100 aktionærer, så har selskabet et år til at blive omdannet til et almindeligt S.á.r.l. (Simplified limited liability company).

I England er reglerne igen lidt anderledes, her er der to måder, hvorpå hæftelsen kan være begrænset, enten limited by shares eller limited by guarantee, her er det som oftest den første metode som bliver anvendt. Den første form er Limited by shares, dette betyder at ejerne har begrænset hæftelse til den værdi som selskabskapitalen

indeholder. Den anden form, er at selskabet kan være limited by quarentee, dette betyder at ejerne kun hæfter for den garanti, som ejerne har stillet for selskabskapitalen jf. CA § 1, part 3. Denne garanti, kan sammenlignes med den, der skal stilles i forbindelse med et lån for privatpersoner i en bank. Her er det i næsten alle tilfælde hæftelsesformen limited by shares, der bliver brugt. Når hæftelsen er begrænset til shares skal ejerne løbende tilføre yderligere kapital til selskabskapitalen, så længe der er going concern i selskabet. Hermed bliver den begrænset hæftelse ved med at være der, men den er begrænset til stiger løbende, samtidig med at selskabskapitalen stiger, da hæftelsen stadig er begrænset til selskabskapitalen.

Her ser vi igen at der i alle fire lande er begrænset hæftelse, i Danmark, Tyskland og Luxembourg skal der henlægges til en bunden reserve, indtil selskabskapitalen har nået kapitalkravet til deres anpartslignende selskab. Luxembourg har dog valgt, at der kun skal henlægges 5 pct. af overskuddet, hvor Danmark og Tyskland har kravet på 25 pct. det gør, at kapitalkravet til den bundne reserve i Luxembourg balancerer med muligheden for at skabe vækst i selskabet, da det trods alt er mindre der, skal henlægges. Dog er Tyskland og Luxembourg anderledes fra Danmark i form af, at når kapitalkravet for et GmbH og et S.a.r.l er nået, er det et lovkrav at selskabet skal omregistreres hertil. Dette er der ikke noget krav om i Danmark, her kunne man fint fortsætte som et IVS, hvis man ikke ønskede at omregistrere til et ApS. Her ser man for alvor, at England skiller sig ud, da de har to forskellige hæftelsesformer, og her skal der så længe der er going concern i selskaber tilføres yderligere kapital til selskabskapitalen. Dette betyder altså, at der i alle fire lande er krav om, at der bliver sparet yderligere op i selskabet, når selskabet ikke har kostet mere at etablere. Selvom der er to forskellige hæftelsesformer i England, er det ofte Limited by Shares, som bliver anvendt, og her er hæftelsen altså, den kapital som aktierne er værd, det vil sige det samme som selskabskapitalen. Englands anden hæftelsesform Limited by quarentee, kan også fremkomme i Danmark, hvis banken f.eks. har bedt iværksætterselskabet om at stille garanti for et lån i banken.

5.6 Ledelse af selskabet og resthæftelse

Vi har kigget på hæftelsen i lavkapitalselskaberne, nu er det spændende at dykke yderligere ned i, hvilke krav der er til ledelsen og ejerne i de fire lande, og om der kan opstå en form for resthæftelse, i selskabet når der ikke er større kapitalkrav. Iværksætterselskabets øverste ledelse består af generalforsamlingen jf. SL § 76, stk. 2 og 3. Den daglige ledelse består af bestyrelsen/direktionen, men som vi ved, er et IVS ofte ejet af en ejer, som derfor også er direktør. Ejeren skal derfor blot protokollere sine beslutninger. Et IVS kan både være ejet og ledet af fysiske og juridiske personer. Selvom der er begrænset hæftelse i et IVS opstår situationer, hvor der alligevel vil være en

hæftelse. Dette vil være i særlige tilfælde, hvor der kan opstå erstatningsansvar for fejl og forsømmelser i sin egenskab, som ledelsesmedlem jf. SL § 361.

I det engelske Ltd er kravene til ledelsen, at der skal være mindst en direktør, som skal være en fysisk person, herudover skal der også være en bestyrelse, som står for ledelsen af selskabet samt fører tilsyn med direktionen. Ligesom i Danmark, vil der ofte kun være en ejer og det vil derfor være denne person som træffer beslutningerne alene. Da det danske iværksætterselskab er indført med inspiration fra det tyske UG, så gælder de samme krav til ledelsesstruktur i det tyske UG. Den tyske lovgivning er dog anderledes fra den danske, for hvis et UG skulle ende i insolvens og selskabet ikke kan betale sine kreditorer eller anden gæld, så hæfter ledelsen altså herfor. Herudover kan UG'et blive opløst uden ret til erstatning, hvis ejerne træffer ulovlige beslutninger eller er klar over ejeren eller direktøren har truffet ulovlige beslutninger.

I Luxembourg er kravene til S.a.r.l.-S, at det kan have én eller flere ejere, samt skal selskabet have én eller flere direktører, som også kan være aktionærer i selskabet, direktionen bliver valgt af aktionærerne. Hvis der er flere end 60 aktionærer, skal der afholdes generalforsamling én gang årligt. I tilfælde af kapitalforhøjelse hæfter ejerne samt ledelsen solidarisk over for tredjemand for enhver delkapital, som ikke er endegyldigt indbetalt i virksomheden, samt for den forskel, der måtte være mellem minimumskapitalen og den tagende kapital. Herudover hæfter de for aktierne. Endvidere skal de afhjælpe eventuelle skader, der skyldes selskabets ugyldighed samt undladelser og erklæringer, som viser sig at være ugyldige. Aktionærerne hæfter for deres del af kapitalen, hvor ledelsen af virksomheden er ansvarlige over for de opgaver som de er betroet til, samt for eventuelle forseelser de har begået i udførslen af disse opgaver (Guichet.lu,A). S.a.r.l.-S er rettet mod privatpersoner og det er derfor ikke muligt for juridiske personer at eje og lede et S.á.r.l.-S. Fysiske personer kan på den anden side også kun eje eller tilegne sig aktier i et S.á.r.l.-S. De ovennævnte regler er blevet indført for at forhindre misbrug af det Luxembourgske lavkapitalselskab. Ved overtrædelse af disse regler vil det resultere i ugyldighed i forbindelse med, at en juridisk person har tilegnet sig aktier eller er blevet leder af et S.á.r.l.-S. Hvis en fysisk person ejer eller er medlem af flere S.á.r.l.-S, vil der blive indført solidarisk hæftelse for alle forpligtelser i de andre S.á.r.l.-S, som en person vil blive medlem af. (Guichet.lu,A).

Her begynder vi at kunne se en forskel mellem landene, og det som er spændende at kigge på, er om der kan opstå en resthæftelse hos ejerne eller ledelsen af selskabet. I det danske IVS kan der opstå erstatningsansvar for ledelsens fejl og forsømmelser, der nævnes dog ikke noget i forbindelse med insolvens. Her har Tyskland lovgivning som siger, at hvis selskabet skulle ende i insolvens og selskabet ikke kan betale sin gæld eller kreditorer, så hæfter ledelsen altså herfor.

Bliver et selskab insolvent i Danmark vil det enten blive erklæret konkurs eller komme under tvangsopløsning. En konkursbegæring kan indgives af enten selskabet selv eller af en kreditor. Formålet med en konkurs, er at hele selskabets formue og aktiver deles mellem selskabets kreditorer. Den der indgiver konkursbegæringen, skal betale en retsafgift på ca. 750 kr. men ofte skal der også stilles sikkerhed for omkostningerne til behandling af konkursboet, som kan løbe op i 30-40.000 kr. Ved tvangsopløsninger er det Erhvervsstyrelsen som træffer beslutning om at tvangsopløse selskabet, og sender sagen til skifteretten, her vurderer skifteretten så om selskabet skal opløses formløst, ved konkursbegæring eller likvidation (LegalDesk). Det var netop tvangsopløsningerne, som resultaterne i Erhvervsstyrelsens analyse i kapitel 4, viste var et problem, da man bare kan lade sit selskab blive sendt til tvangsopløsning, uden at skulle afholde nogen som helst omkostninger herved. Tabel 3 i kapitel 4 viste at 52 pct. af de iværksætterselskaber, som bliver opløst, sker ved tvangsopløsning, 17 pct. af dem bliver opløst ved konkurs, og det er tvangsopløsningerne, som koster staten rigtig mange penge. Problemerne ved konkurs og tvangsopløsning af et IVS er at, når der kun er krav om en selskabskapital på 1 kr. så er der ofte slet ikke nogen likviditet til at betale selskabets kreditorer, som der ville være hvis der været en større kapital i selskabet. Endvidere hvis der som i Tyskland, havde været lovgivning om, at i tilfælde af insolvens i et UG, ja så hæfter ledelsen/ejerne altså for den resterende gæld, som UG'et ikke kan betale. Dette giver endvidere et bedre incitament, til ikke bare at lade sit selskab tvangsopløse eller gå konkurs, da ejeren/ledelsen altså selv mister kapital.

I Luxembourg er ledelsen ansvarlige overfor de opgaver de står for, og kan ifalde erstatning i den forbindelse. Det som er den store forskel her, er at S.a.r.l-S kun kan ejes af privatpersoner og en privat person, kan kun eje et S.a.r.l-S. Overholdes dette ikke så indtræder der altså solidarisk hæftelse. Disse regler har Luxembourg netop indført for at undgå misbrug af deres lavkapitalselskab, en sådan regel i Danmark kunne have forhindret den misbrug af iværksætterselskabet, som vi har set. Et eksempel på udnyttelsen af iværksætterselskaber i Danmark så vi i taxabranschen tilbage i 2018, hvor en vognmand oprettede 25 iværksætterselskaber, for at søge 500 tilladelser til at køre taxa, der blev uddelt 200 tilladelser i Danmark, og han fik altså 14 af dem (Nielsen 2018). Meningen med disse tilladelser til at køre taxi, var at de skulle uddeles bredt. Hver ansøger kan søge om 20 tilladelser, derfor stiftede vognmanden 25 iværksætterselskabet, med det eneste formål at søge flere tilladelser. Her var der ikke nogen regler om, hvor mange iværksætterselskaber han måtte stifte, men der var heller ikke nogen regler om at en vognmand kun måtte søge gennem ét selskab. Dette scenarie kunne have været undgået, hvis der i Danmark havde været en lignende lovgivning som den i Luxemburgs. Det vil medføre, at en fysisk person kun kan eje et iværksætterselskab, og så ville vognmanden kun have haft mulighed for at søge 20 tilladelser, gennem hans ene selskab (Nielsen 2018).

5.7 Er der forskel i regnskabskravene i landene

Dette afsnit, vil være en sammenligning af regnskabskravene i de fire lande. For at sammenligne regnskabskravene i de fire lande, er der i nedenstående tabel illustreret de regnskabsklasser som lavkapitalselskaberne ofte vil ligge i. Alle valutaer er omregnet til DKK⁸. for bedre at kunne sammenligne kravene. For det danske IVS og det engelske Ltd, er der også en regnskabsklasse som hedder mikrovirksomheder, disse står i parentes i tabellen. Ligesom i Danmark, gælder det også i de tre andre lande, at de har forskellige regnskabsklasser, hvor regnskabskravene stiger, jo højere klasse man befinder sig i. Det vil sige, at de selskaber og virksomheder som har størst omsætning og størst balance, også er underlagt de højeste krav for hvor mange oplysninger de skal vise i deres årsrapport. Fælles for lavkapitalselskaberne, er at de alle befinder sig i den laveste regnskabsklasse, og i Danmark og England, befinder de sig i de to nederste regnskabsklasser. Det betyder altså, at det også er disse lavkapitalselskaber, som er underlagt færrest krav, når der skal aflægges årsregnskab. For at sammenligne landene kan vi se, at Luxembourg er det land, hvor grænsen til at skulle rykke en regnskabsklasse op er lavest og selskaberne vil dermed blive underlagt flere krav. Med en balancesum på 32,7 mio. kr. og en nettoomsætning på 65,5 mio. kr. er det land, der har det største spænd. I den laveste regnskabsklasse er Tyskland det land som har den største, mindste regnskabsklasse med hele 44,6 mio. kr. i nettoomsætning og en balancesum på 89,3 mio. kr. Differencen fra Luxembourg til Tyskland er fra 11,9 mio. kr. i balancesum til 23,8 mio. kr. i nettoomsætning. Den procentvise forskel mellem Luxembourg og Tyskland er for både balancesummen og nettoomsætningen 27 pct. dette må vurderes som værende en rimelig stor forskel på, hvornår selskaberne, bliver underlagt strengere krav i de to lande.

Tabel 8: Sammenligning af regnskabsklasser (Egen tilvirkning)

	Balancesum (mio. kr.)	Nettoomsætning (mio. kr.).	Antal ansatte
IVS (Klasse b/Mikro)	36 (2,7)	72 (5,4)	50 (10)
Ltd (lille/mikro)	41,1 (2,6)	82,7 (5,1)	50 (10)
UG	44,6	89,3	50
S.a.r.l-S	32,7 ⁹	65,5	50

Årsrapporten for en dansk klasse b-virksomhed skal indeholde en balance, resultatopgørelse, noter og en ledelsesberetning jf. ÅRL § 22, stk. 1, hvis selskabet overholder kravene til at kunne aflægge årsrapport efter kravene for mikrovirksomheder, så er selskabet undtaget fra at give følgende oplysninger i noterne.

⁸ Alle kurser er omregnet den 23.09.2020.

⁹ Alle kurser er omregnet den 23.09.2020.

Dog skal det oplyses, hvis en eller flere af undtagelserne anvendes jf. ÅRL § 22 b, stk. 1:

- Oplysninger om anvendt regnskabspraksis
- Oplysninger om gæld, der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet.
- Oplysninger om visse særlige poster
- Oplysninger om det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftiget i regnskabsåret

Der er dog nogle krav til mikrovirksomheder, en mikrovirksomhed må ikke have en dattervirksomhed eller en associeret virksomhed. Endvidere er det ydermere ikke tilladt udelukkende at drive investering i form af køb og salg af værdipapirer eller fast ejendom. Slutteligt må mikrovirksomheder ikke have aktiver eller forpligtelser vedr. afledte finansielle instrumenter i form af terminskontrakter og optioner. Disse mikrovirksomheder ses ofte anvendt til læger, tandlæger, konsulenter, ejendomsrådgivere, butikker samt andre mindre erhvervsdrivende, som typisk ikke behøver at have nogen betydelig egenkapital (Werlauff, 2018). Mikrovirksomheder var derfor godt egnet til de iværksætterselskaber, som kunne holde sig inden for begrænsningerne heraf.

De engelske selskaber, der overholder kravene i regnskabsklassen lille, skal i deres årsrapport inkludere en balance, resultatopgørelse samt en ledelsesberetning. Reglerne for de tyske selskaber, som overholder tabellens regnskabskrav, skal i årsrapporten også inkludere en resultatopgørelse, balance og ledelsesberetning jf. Handelsgesetzbuch § 242. Hvis et S.a.r.l-S i Luxembourg overholder regnskabskravene angivet i tabellen ovenfor, skal årsrapporten indeholde en begrænset balance, en resultatopgørelse samt en ledelsespåtegning. Der er derfor ingen forskel i kravene til, hvad lavkapitalselskaberne skal oplyse i deres årsrapport ud over, at der er forskel i, hvor bredt landenes mindste regnskabsklasse strækker sig.

5.8 Revisionskrav

Dette afsnit vil sammenligne, hvornår revisionspligten indtræder i de fire lande, kravene er igen illustreret i tabellen nedenfor, og alt valuta er omregnet til DKK¹⁰. for på den måde at gøre det lettere at sammenligne tallene. Her kan vi se at tallene for både England, Tyskland og Luxembourg er det samme som regnskabskravene i deres mindste klasse af virksomheder. Den eneste forskel, er at kravet om antal ansatte ikke tæller

¹⁰ Alle valutakurser er omregnet 29.09.2020.

med i England, og derfor måles der kun på balancesum og nettoomsætningen. Det er kun 1 pct. af de engelske virksomheder som befinder sig i klasserne små- og mellemstore, der er underlagt revisionspligt. Kigger vi derimod på Danmark, har vi nogle helt andre og meget strengere krav til, hvornår revisionspligten indtræder, dette krav ligger meget under hvad grænsen for vores regnskabsklasse b, virksomheder er.

Tabel 9: Krav til revision (Egen tilvirkning)

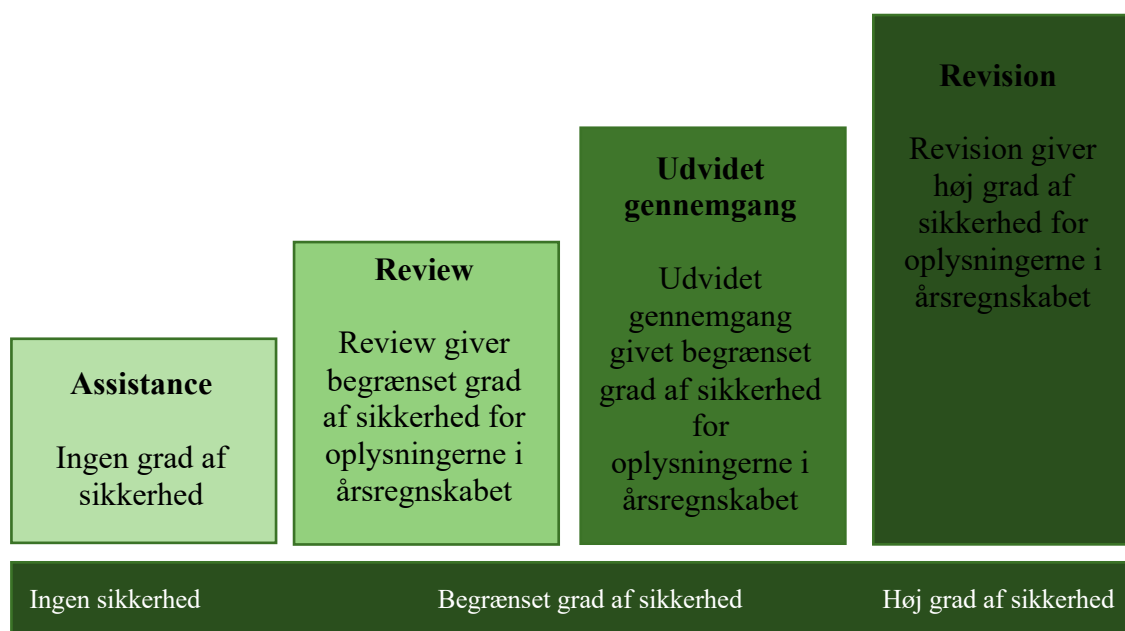
	Balancesum (mio. kr.)	Nettoomsætning (mio. kr.)	Antal ansatte
EU-direktiv	45 mio. kr.	90 mio. kr.	50
IVS	4 mio. kr.	8 mio. kr.	12
Ltd	41,2 mio. kr.	82,7 mio. kr.	
UG	44,6 mio. kr.	89,3 mio. kr.	50
S.a.r.l-S	32,7 mio. kr.	65,5 mio. kr.	50

Det er kun 2 pct. af alle tyske selskaber, som er underlagt revisionspligten, og det vil UG selskabstypen ofte ikke være, da de ikke overskrider grænserne som angivet i tabellen. Dog kan revisionspligten indtræde selvom grænserne ikke er opnået, dette sker i de tilfælde, hvor der ikke er en reel ejer, altså at der ikke er en fysisk person som hæfter fuldt ud for selskabets forpligtelser. I Luxembourg er lovgivningen, at revisionspligten indtræder, når grænserne i tabellen overskrides, hvilket betyder, at selskabet skal revideres af en statsautoriseret revisor, eller når der er mere end 60 aktionærer. I det tilfælde bliver selskabet underlagt obligatorisk kontrol af en eller flere revisorer, disse kan både være nogle blandt selskabets aktionærer eller det kan være eksterne uafhængige revisorer. Erhvervsstyrelsens undersøgelse fra 2018 "Undersøgelse af det fremadrettede behov for revisionspligt" (Erhvervsstyrelsen 2018,B), viser at 65 pct. af selskaberne i Danmark, som befinder sig i klasse B, vælger at gøre brug af lempelsesmulighederne, hvor det i England er hele 80 pct. og i Tyskland, vurderes det at være størstedelen som vælger at anvende lempelsesmulighederne (Bilag 2). Hvis vi sammenligner med EU-direktivets krav for, hvornår selskaberne i EU, skal være underlagt revision, kan vi se at Tyskland, England, og Luxembourg ligger betydeligt tættere på end vi gør i Danmark. Dette betyder altså, at vi i Danmark, har de strengeste krav til, hvornår vores selskabers regnskaber skal revideres af en revisor, netop dette krav burde have en indflydelse for fejl i regnskaberne, da det altså må antages at grundet de strengere krav til hvornår revisionspligten indtræder. Derfor er flere selskaber i Danmark underlagt revision, og flere danske virksomheder har derfor en revisor til at gennemgå deres regnskaber. Der kan derfor ud fra sammenligningen af revisionspligten ikke konkluderes, at Danmark har klaret sig dårligere end de andre lande. Problematikken med iværksætterselskabet, skal derfor findes et andet sted.

Den tyske lovgivning, siger at hvis der ikke er en fysisk person, som i sidste ende hæfter for selskabet i tilfælde af det skulle blive insolvent, så hæfter ledelsen altså for de forpligtelser som måtte være i selskabet. Dette problem vil Luxembourg heller ikke have, da det altid er fysiske personer som ejer et S.a.r.l-S. Det kan derfor godt være, at det ser ud som om at kravene for revisionspligten er strammere i Danmark, men der er som sagt ikke noget krav om at juridiske personer ikke kan eje et IVS. Tyskland og Luxembourg har netop indført disse regler for at undgå snyd og stiftelse af diverse skuffeselskaber. Havde vi haft et sådan krav i Danmark til iværksætterselskabet, havde flere af dem været underlagt revision, da mange af iværksætterselskaberne var ejet af juridiske personer. Dermed kunne nogle af de problematikker, som vi så med iværksætterselskabet i kapitel 4 være undgået. Herunder indsendelse af regnskab til Erhvervsstyrelsen, tvangsopløsning fordi mange af selskaberne højst sandsynligt ikke blev brugt, undgået de ikke aktive selskaber og undgået en del af de skatte- og moms restancer som iværksætterselskaberne stod for.

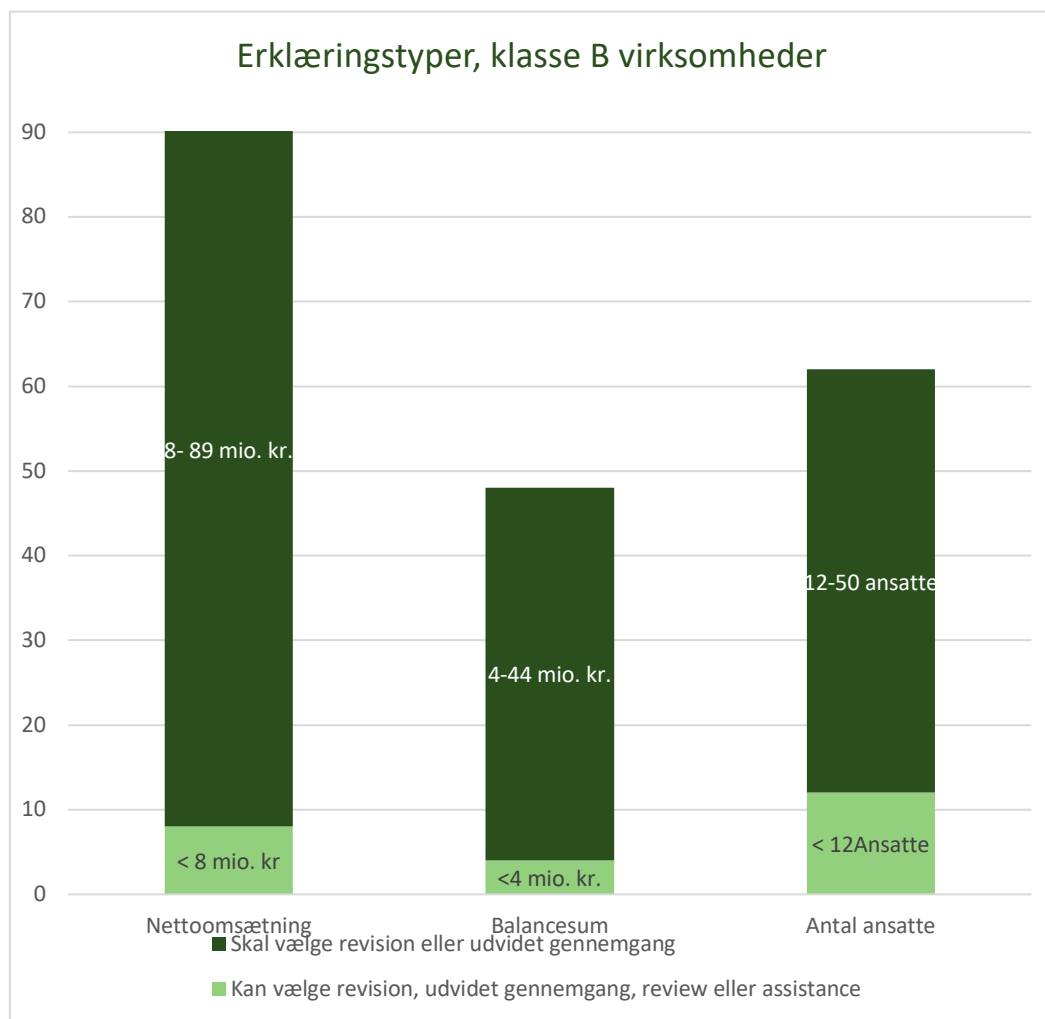
5.8.1 Hvad er specielt ved Danmark?

I Danmark kan vi ikke nøjes med at sige, hvornår revisionspligten indtræder for iværksætterselskab, da der er flere parametre som spiller ind. Blandt andet måtte IVS'et bruges som et holdingselskab, de selskaber som holdingselskabet har mere end 25 pct. af kapitalandelene, eller stemmerettighederne i, altså at holdingselskabet besidder betydelig indflydelse over. Så gælder reglerne, at det både er holdingselskabet sammenlagt med de selskaber som holdingselskabet har betydelig indflydelse over, som tilsammen ikke må overstige kravene for revision (Erhvervsstyrelsen 2020). Ud over erklæringsstandard, revision, er der i Danmark også tre andre erklæringer nemlig udvidet gennemgang, review eller en assistance erklæring, disse kan illustreres som nedenstående:

Figur 13: De fire erklæringstyper (Egen tilvirkning)

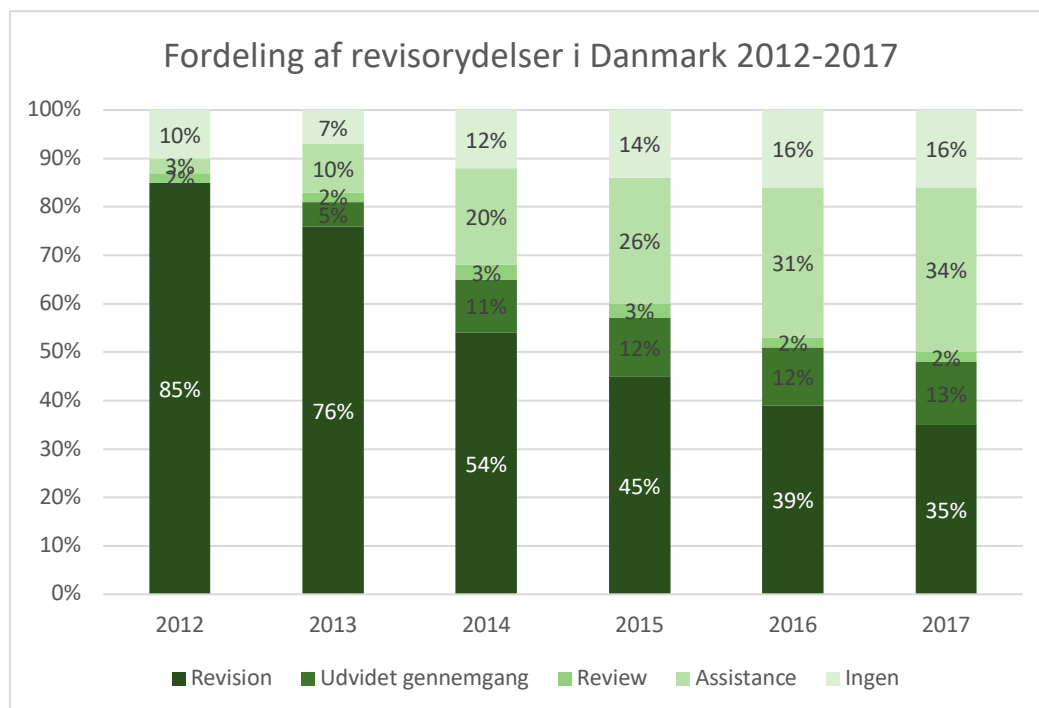
Figuren ovenfor illustrerer de fire erklæringsformer, hvor revision er den der giver højest grad af sikkerhed for at oplysningerne i regnskabet giver et retvisende billede af virksomheden. Hvor revision sikrer høj kontrol med regnskabet, er assistance i den anden ende med den laveste grad af kontrol. En assistanceerklæring giver ingen grad af sikkerhed for at oplysningerne i regnskabet er retvisende, her hjælper revisor blot selskabet med at opstille regnskabet. Revision er også den erklæringsform, der kræver flest ressourcer for revisorer at lave og dermed også er den dyreste erklæring. Derfor blev der indført en række alternativer til revision som figuren illustrerer. Figuren nedenfor viser, hvilke muligheder Klasse B selskaber i Danmark har. De selskaber som ligger under kravene for, hvornår revisionspligten indtræder, kan vælge mellem alle fire erklæringsstandarder. Men for de klasse B selskaber, som ligger over kravet for, hvornår revisionspligten indtræder, men stadig inden for rammerne af klasse B, skal vælge enten revision eller udvidet gennemgang. Det er dog interessant, at denne selskabstype selv kan vælge om de ønsker udvidet gennemgang, når der er krav om revision. Erklæringen udvidet gennemgang blev indført for at gøre det lettere at drive en mindre virksomhed i Danmark, da det både er meget tidskrævende og forholdsvis dyrt, at få revideret selskabets regnskab, hvis der er begrænset kapital i et nystartet lavkapitalselskab. Folketingets holdning var, at det heller ikke altid var nødvendigt for små og mellemstore selskaber. Her er graden af sikkerhed mindre end ved revision, men stadig større end ved review, og revisor skal derfor også lave færre handlinger, som derfor også gør erklæringstypen billigere end revision.

Figur 14: Erklæringstyper klasse B virksomheder. (Egen tilvirkning)

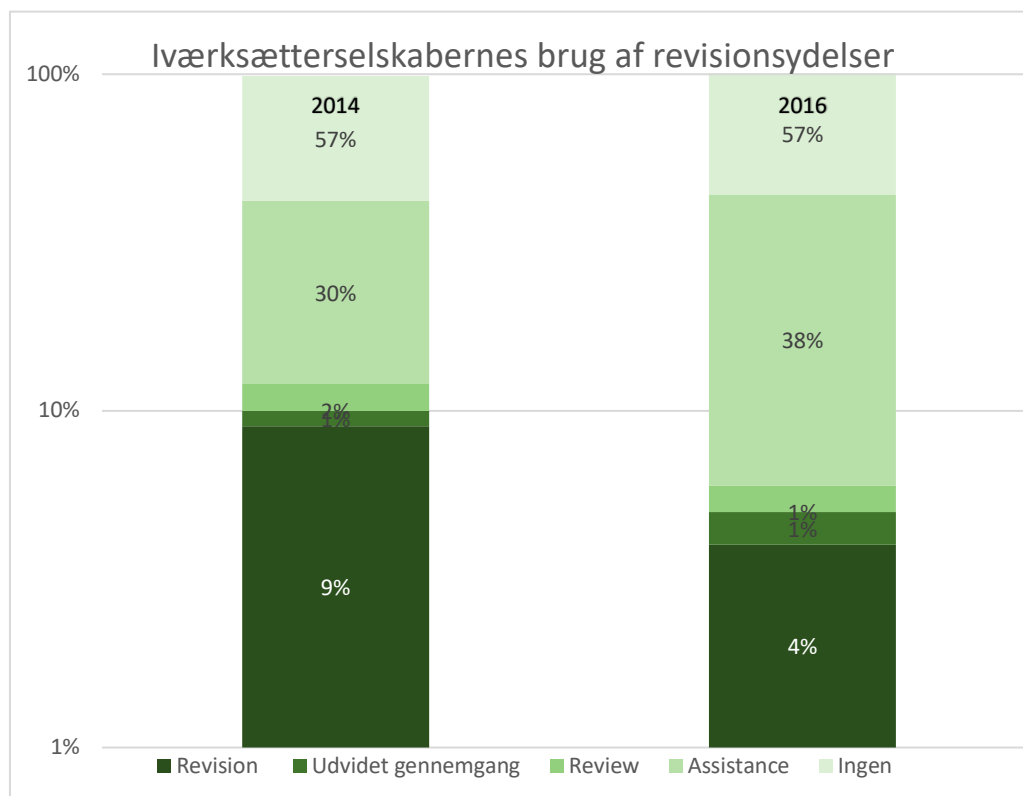
Erhvervsstyrelsen lavede i 2018 "Undersøgelse af det fremadrettede behov for revisionspligt", her undersøgte de blandt andet, fordelingen af de ovennævnte revisorerklæringer, i takt med at kravet for revision er blevet lempet over flere gange, som blev belyst i afhandlingens afsnit 5.1.1. 90 pct. af selskaberne i Danmark har mulighed for at fravælge revision, men undersøgelsen har klarlagt, hvor mange i klasse B, der alligevel har valgt en eller anden erklæringsform (Erhvervsstyrelsen 2018,B). Dette illustreres i figuren nedenfor, her ses det at klasse b-virksomheder gennem årene har fravalgt revision, fordi det er blevet muligt, men en stor del har dog valgt en anden erklæringsform i stedet for. De klasse B selskaber, som ingen form for revisorerklæring eller assistance har er fra 2012 til 2017 kun steget med 6 procentpoint sammenlignet med, at der i 2012 var 85 pct. af selskaberne som havde fået deres årsregnskab revideret i forhold til 35 pct. i 2017. Der er altså en forskel på 50 procentpoint. Som tabellen illustrerer, er der altså i Danmark kun 16 pct. af klasse B selskaberne som helt har fravalgt af have en revisor inde over deres årsregnskab, hvorimod hele 84 pct. har en revisor inde over deres årsregnskab i en eller anden grad. Dette betyder altså, at

selvom der er mange som fravælger revision, er der stadig mange selskaber og dermed også iværksætterselskaber, som i en eller anden grad har en revisor med inde over deres regnskab.

Figur 15: Fordeling af revisorydelser i Danmark 2012-2017. (Erhvervsstyrelsen 2018, B)

Endvidere viser undersøgelsen, at når man fordeler statistikken ud på de danske selskabsformer (A/S, ApS og IVS) så er IVS- formen altså der, hvor flest helt har fravalgt at benytte sig af en revisor. Her var det i 2016 hele 57 pct. af iværksætterselskaberne, som helt havde fravalgt en revisor, mens kun 4 pct. havde valgt erklæringsformen revision. Herudover var der 38 pct. af IVS'er benyttede sig af en assistance erklæring, som ikke giver nogen grad af sikkerhed for, at regnskabet er retvisende. Dette er illustreret i tabellen nedenfor:

Figur 16: Iværksætterselskabernes brug af revisionsydelse. (Erhvervsstyrelsen 2018,B)

Dette betyder altså at hele 57 pct. af iværksætterselskaberne overhovedet ikke har haft en revisor inde over deres regnskaber. I Erhvervsstyrelsens analyse som blev analyseret i kapitel 4, blev det klarlagt, at en stor del af iværksætterselskaberne ikke indberetter deres regnskab til Erhvervsstyrelsen, selvom dette er et lovkrav. Men også at iværksætterselskaberne havde store skatte og afgifts restancer. Noget af forklaringen til dette kan ligge heri, da 57 pct. er en rigtig stor andel som ikke benytter sig af sagkyndig hjælp til deres årsregnskab. Selvom formålet med revisors fire erklæringstyper, er at skrive under på at regnskaberne i mere eller mindre grad, giver et retvisende billede af virksomheden, an på hvilken erklæringstyper der er valgt. Revisors arbejde er derfor ikke at opdage skatte og moms restancer eller svig hermed. Men de ville nok i nogen grad være blevet opdaget under revisors arbejde, hvis de havde haft sådan en. De tre sammenligningslande har ikke på samme måde som vi har i Danmark andre erklæringstyper, dette betyder altså, at der må antages at være flere virksomheder i Danmark, som har en revisor inde over deres regnskab. Tyskland har dog opsat nogle automatiske systemer, dette vil sige, at når et selskab indberetter deres regnskab, er der nogle automatiske søgemaskiner, som leder efter store afvigelser, ift. tidligere år. Bliver der fundet disse afvigelser, bliver regnskabet kontrolleret. Disse kontroller har vi også når der indberettes regnskaber til Erhvervsstyrelsen, det kan dog

argumenteres for, at hvis disse kontroller generelt bliver mere automatiserede, kan dette forhindre en del flere fejl, end der er i dag.

Selvom der er flere og flere iværksætterselskaber som fravælger revision, så er Jyske Bank gået i spidsen for, at selskaberne skal have en revisor inde over deres regnskaber. Dette kalder de for revisorpligt. Jyske Bank har fra starten af 2019 ikke taget nye kunder ind, som ikke har en revisor tilknyttet og alle eksisterende kunder skal også have tilknyttet en revisor, hvis de forsat ønsker at være kunde i banken. Dette sker efter, at Jyske bank har gennemgået deres indberetninger til SØIK, hvor stort set alle indberetninger over mistænkelige transaktioner stammer fra kunder, som ikke har en revisor. Af de 625 selskaber som Jyske Bank i 2018 indberettede til SØIK, havde 622 af selskaberne ikke en revisor tilknyttet. Dette viser også, at selvom revisionspligten er blevet lempet, så er der altså flere aktører, herunder banker, som begynder at stramme kravene for, at der i det mindste skal have været en revisor inde over regnskabet (Olsen 2019). Disse opstramninger sker efter, at SØIK i 2017 foretog en aktion, der handlede om formodet moms- og skattesvig for mange hundrede millioner kroner. Resultaterne heri viste at både Jyske bank og blandt andet også Nordea og Danske Bank, var blevet brugt til hvidvask af store million beløb (Olsen 2019). Da det som formodet i Erhvervsstyrelsens analyse, var iværksætterselskaberne, der stod for en stor del af skatte- og momsrestancerne og snyd hermed. Havde et sådan tidligere krav fra bankerne, eller nærmere fra regeringen været stillet, kunne dette med stor sandsynlighed have afhjulpet en del af disse. For hvis et selskab ikke kan have en bank, er der ikke et særligt store grundlag for at drive forretning.

Så hvis de 57 pct. af iværksætterselskaberne, som figur 13 viste på en eller anden måde var blevet presset af f.eks. bankerne til at have en revisor, ikke at deres regnskaber skulle revideres, men at de havde en af de fire erklæringsformer, havde vi nok set at en mindre andel af iværksætterselskaberne vil have disse restancer til skat og moms.

5.9 Beskatning / penge ud

Selvom det i afgrænsningen blev forklaret, at afhandlingen afgrænser sig fra at kigge på beskatning i de fire lande, kan det ikke undlades at have det med. Grunden til dette, er at der er stor forskel på beskatningen i de fire lande, dette har en stor betydning når man trækker penge ud af selskabet. Derfor vil dette afsnit kigge på selskabsskatten, beskatning af lønindkomst samt beskatningen af udbytte i de fire lande. Selskabsskatten i Danmark udgør 22 pct. Når ejeren af iværksætterselskabet skulle have penge ud af selskabet, var der to måder, hvorpå dette kunne ske. Den første måde var som vederlag fra selskabet og den anden måde var som udbytte. Iværksætterselskabet er dog underlagt en særlig udbyttebegrænsning, der måtte derfor

ikke udbetales udbytte, før selskabskapitalen og reserverne er mindst 50.000 kr. tilsammen jf. SL § 357 b, stk. 2. Der var dog ingen lovmæssig begrænsning med hensyn til løn eller andre driftsudgifter udover, at det skulle være på markedsvilkår. Penge ud af selskabet i form af vederlag vil ofte være i form af løn, efter ejerens ansættelse i selskabet som direktør, denne metode udløser personbeskatning hos ejeren, et sådan vederlag er fradragsberettiget hos selskabet. Hvis der udbetales løn fra selskaber, har man i Danmark et bundfradrag, herudover skal det findes ud af, om man ligger under eller over topskattegrænsen, beløbene ses nedenfor:

- Bundfradrag 46.500 kr. i 2020, som der ikke skal betales skat af.
- Bundskatten i Danmark for indkomst op til 531.000 kr., marginalbundskatten er 37 pct.
- Topskattegrænsen i Danmark er: 531.000 kr., som beskattes med 52,05 pct.

Den anden måde, hvorpå der kan udbetales, er i form af udbytte, dette bliver betragtet som aktieindkomst hos modtageren og bliver beskattet med 27 pct. af de første 55.300 kr. og 42 pct. (SKAT) af alt derover. Et sådant udbytte er ikke fradragsberettiget hos selskabet.

Ligesom i Danmark gælder det også i England at alle engelske selskaber skal betale selskabsskat af overskuddet i selskabet. Selskabsskatteraten i England er på 20 pct., denne reduceres til 17 pct. i 2020. Når ejerne skal have penge ud af selskabet kan dette ske i form af løn eller udbytte, og der skal betales udbytteskat. Skattetaksterne for personlig indkomst ses nedenfor:

- Personal Allowance: 0-12.500 pund beskattes med 0 pct.
- Basic rate: 12.501 – 50.000 pund beskattes med 20 pct.
- Higher rate: 50.001 – 150.000 pund beskattes med 40 pct.
- Additional rate: over 150.000 £ beskattes med 45 pct. (Gov.uk,A)

Hvis man modtager udbytte fra selskabet, så er de første 2.000 pund skattefrie, herover gælder følgende skattesatser:

- Basic rate: 12.501-50.000 pund beskattes med 7,5 pct.
- Higher rate: 50.001 – 150.000 pund beskattes med 32,5 pct.
- Additional rate: over 150.000 pund beskattes med 38,1pct.

(Gov.uk, 2)

Kapitalejerlån samt lån til nærtstående familie er tilladt, i årsrapporten skal det fremgå, hvor meget ejeren har lånt til selskabet, og hvor meget selskabet har lånt til ejeren eller dennes nærtstående familie. Der skal betales skat af sådanne lån (Gov.uk,C).

I Tyskland er selskabsskatteprocenten omkring 30 – 33 pct., denne skatteprocent omfatter nemlig flere ting:

- Selskabsskat på 15 pct.
- Solidaritetstillæg + kommunalt tillæg på mellem 14-17 pct., som kommer an på, hvilken kommune man tilhører (Europa).

Skal der udbetales løn fra selskabet, har Tyskland også et bundfradrag, og deres forskellige skatteklasser, ses nedenfor:

- Skattefrit beløb pr. år 9.408 euro.
- Indkomst mellem 9.408- 57.051 euro beskattes imellem 14-42 pct.
- Indkomst mellem 57.051- 270.500 euro beskattes med 42 pct.
- Top skat 45 pct. for mere end 270.500 euro. (The federal government, 2020)

Udbytte i Tyskland bliver beskattet med 25 pct. (PWC 2020, B).

Når ejerne skal have penge ud af selskabet, kan det så længe selskabet befinder sig i UG-kategorien kun ske i form af lønninger, som skal ske på markedsvilkår. Der kan først udbetales udbytte fra selskabet, når selskabskapitalen ligger over minimumskravet for GmbH på de 25.000 euro, dette fremgår af GmbHG § 5A, stk. 1.

Kigger vi på Luxembourg, så er selskabsskatten på 27,5 pct. (Guichet.lu,B).

Skal der udbetales løn fra selskabet, beskattes det ligesom i de andre lande, som personlig indkomst. I Luxembourg sker beskatningen lidt anderledes, da deres skatteklasser og dermed skatteprocenter er opdelt efter om man er enlig, gift, eller pensioneret.

- Klasse 1 for enlige.
- Klasse 2 for gifte personer eller personer som danner par, under visse omstændigheder.
- Klasse 1a For enlige med børn eller for singler som er over 65 år.

I Luxembourg går skatten fra at være 8 pct. for indkomst over 11.265 euro Til 42 pct. på indkomst over 200.004 euro. (PWC 2020, C).

For at tage et eksempel på disse klasser i Luxembourg bliver en indkomst på 38.700 euro. Beskattet følgende:

- Klasse 1: 5.317 euro dette er en skatteprocent på 14 pct.
- Klasse 2: 1.675 euro dette er en skatteprocent på 4 pct.

- Klasse 1a: 4.271euro dette er en skatteprocent på 11 pct.

Hvis der i stedet udbetales penge som udbytte, udgør udbytte skatteprocenten i Luxembourg 15 pct. i udbytteskat (Deloitte 2020).

For at sammenligne skatten i de fire lande, er der nedenfor illustreret en forsimplet beregning af beskatningen af en lønudbetaling på 100.000 kr. samt et udbetalt udbytte på 100.000 kr. Her er der ikke taget forbehold for diverse fradrag ud over bundfradraget i de fire lande, der er derfor ikke taget stilling til om man er gift eller ej. I Luxembourg er det valgt at benytte en skatteklasse 1, som, hverken er gifte eller enlige med børn. Alle valutakurser er omregnet til DKK. Den 16.10.2020. ¹¹.

¹¹ Euro kurs 10.16.2020 7,4420 og Pund kurs 8,1857

Tabel 10: beskatning af løn og udbytte (Egen tilvirkning)

Skatteberegning ved en løn udbetaling på 100.000 kr.		Udbytteskat ved udbytte på 100.000	
Danmark		Danmark	
Indkomst	100.000,00 kr.	Indkomst	100.000,00 kr.
Bundfradrag måned	-3.800,00 kr.	Selskabsskat 22%	-22.000,00 kr.
AM-bidrag 8 %	-8.000,00 kr.	Rest til beskatning	78.000,00 kr.
Rest til beskatning	88.200,00 kr.	Udbytte skat 42%	-32.760,00 kr.
Beløb under topskattegrænsen 37% (44.250)	-16.372,50 kr.		
Indkomst skat 52,05%	-22.875,98 kr.		
Rest til udbetaling	52.751,53 kr.	Rest til udbetaling	45.240,00 kr.
England		England	
Indkomst	100.000,00 kr.	Indkomst	100.000,00 kr.
Bundfradrag måned	- 8.526,77 kr.	Skattefrit beløb	-16.382,00 kr.
rest til beskatning	91.473,23 kr.	Selskabsskat 17%	-17.000,00 kr.
Skat af beløb op til 34.218 (20%)	-6.843,60 kr.	Rest til beskatning	77.331,65 kr.
Indkomst skat 40%	-22.902,09 kr.	Udbytte skat 7,5%	-6.286,35 kr.
Rest til udbetaling	70.254,31 kr.	Rest til udbetaling	54.663,30 kr.
Tyskland		Tyskland	
Indkomst	100.000,00 kr.	Indkomst	100.000,00 kr.
Bundfradrag måned	-5.834,53 kr.	Selskabsskat 30%	-30.000,00 kr.
Rest til beskatning	94.165,47 kr.	Rest til beskatning	70.000,00 kr.
Indkomst skat 42%	-39.549,50 kr.	Udbytte skat 25%	-17.500,00 kr.
Rest til udbetaling	60.450,50 kr.	Rest til udbetaling	52.500,00 kr.
Luxemborug		Luxembourg	
Indkomst	100.000,00 kr.	Indkomst	100.000,00 kr.
Bundfradrag, måned	- 6.986,18 kr.	Selskabsskat 27,5%	-27.500,00 kr.
Rest til beskatning	93.013,82 kr.	Rest til beskatning	72.500,00 kr.
Indkomst skat 36 %	33.484,98 kr.	Udbytte skat 15%	10.875,00 kr.
Rest til udbetaling	66.515,02 kr.	Rest til udbetaling	61.625,00 kr.

Hvis vi starter med at sammenligne beskatningen af en lønindkomst på 100.000 kr., så viser skatteberegningen ovenfor, at Danmark er det land med den højeste beskatning, og det laveste bundfradrag. Dermed får lønmodtageren udbetalt 52.751,53 kr. England derimod er det land med den laveste beskatning og det højeste bundfradrag, her får lønmodtageren hele 70.254 kr. udbetalt. Herimellem ligger Tyskland og Luxembourg, en smule under England, men stadig meget større udbetalinger af en lønindkomst på 100.000 kr. end vi ser i Danmark. Kigger vi derimod på beskatning af udbetalt udbytte på 100.000 kr. Så er Danmark igen det land, med den højeste beskatning. Dette er ikke fordi vi har den højeste selskabsskat, her ligger vi faktisk fint med, hvor det kun er

England, som har en lavere selskabsskat end os. Men Danmark har den højeste udbytteskat på 42 pct. Her er det igen den engelske udbyttmodtager, som får det højeste beløb udbetalt, men Englands udbytte beskatning på kun 7,5 pct. for beløb under 409.285 kr. Samtidig har de også for deres udbytteskat, et bundfradrag. I Tyskland og Luxembourg er deres udbyttebeskatningsprocent altid fast, hvor den varierer efter beløb i Danmark og i England. Skatteberegningerne viser derfor, at de tre sammenligningslande er mere attraktive både at være lønmodtager i, men også at få udbetalt udbytte i, set i forhold til Danmark. Det er vigtigt at understrege at disse skatteberegninger altså kun er taget med som eksempel, på hvordan skatteprocenter er i de forskellige lande. Beskatningen af løn i England kan eksempelvis ikke bruges hvis ejeren bor i Danmark, og driver selskaber gennem en filial her i landet i det tilfælde vil det stadig være de danske skattetakster som er gældende. Hvad gælder udbytteskat, så er det, det land hvori det udloddende selskab er hjemmehørende, som har retten til beskatning af udbyttet. Dette er dog en helt anden sag, da disse regler skal findes i de DBO'er som er gældende mellem de involverede lande (Skat,B). For selskabsejeren, som udbetaler udbytte eller løn til sig selv, betyder dette derfor, at en selskabsejer i Danmark er nødt til at udbetale et noget større beløb, hvis personen ønsker det samme udbetalt, som i et af sammenligningslandene, da vi i Danmark klart har den højeste beskatning. Dette har endvidere en betydning for den kapital, som er tilbage i selskabet, og dermed også om der er kapital nok tilbage i selskabet til at kunne henlægge til den bundne reserve.

5.10 Hvad må det bruges til

Der er ikke nogen begrænsninger i, hvad det danske IVS, måtte bruges til, det kunne være alt fra et driftsselskab, holdingselskab eller det kunne bruges til at være komplementar i et K/S eller P/S. Her gælder samme regler for det tyske, der er nemlig heller ingen begrænsninger i hvad et UG må bruges til. Det engelske Ltd, er som sagt af privat karakter og kan derfor ikke bruges til børsnotering, det er udelukkende beregnet til at blive handlet eller overdraget mellem privatpersoner. S.a.r.l-S er rettet mod privatpersoner og det må derfor ikke ejes af juridiske personer, en fysisk person må også kun eje eller have aktier i ét s.a.r.l-S. Hvis en fysisk person alligevel skulle tilnærme sig aktier i mere end et s.a.r.l-S, vil der indtræde solidarisk hæftelse for alle de forpligtelser, der skulle være i alle selskaber på nær det første. Herudover må det kun bruges af kommercielle, håndværksmæssige og industrielle aktiviteter samt visse liberale erhverv. Alle formål kræver en forretningsgodkendelse. dette er blevet indført for at sikre, at selskabet ikke anvendes til andre formål end det er godkendt til. Med disse regler kan et s.a.r.l-S ikke bruges som et holdingselskab, hvilket er det, som vi har set problemer med i Danmark. Det var netop derfor, at Luxembourg indførte disse regler, nemlig for at forhindre misbrug af lavkapitalselskabet. I kapitel 4 i figur 7 så vi, at iværksætterselskabet ofte er stiftet inden for brancherne Finansiering og forsikring,

Handel og transport samt erhvervsservice. Men her var det især den førstnævnte branche, indenfor finansiering og forsikring, som iværksætterselskaberne var stiftet inden for, hvor iværksætterselskaberne også lå meget højere end de andre virksomhedsformer i Danmark. Dette skyldes blandt andet at mange af iværksætterselskaberne blev benyttet som holdingselskaber. Dette havde set anderledes ud, hvis iværksætterselskaberne f.eks. ikke måtte benyttes som holdingselskaber, som er tilfældet i Luxembourg.

5.11 Hvorfor fungerede lavkapitalselskabet ikke i Danmark?

Dette afsnit vil være en opsummering på, den forskel der er mellem landene, og hvad årsagen ud fra denne analyse kan være til, at IVS'et ikke fungerede i Danmark, når det gør i vores nabolande.

Forskellen mellem landene må siges at ligge i modstykket til den begrænset hæftelse for lavkapitalselskabet i de forskellige lande, for at få denne begrænset hæftelse for bare en lokal møntfod er det et krav i England, at direktøren skal være en fysisk person, i Tyskland har de indført at ledelsen hæfter i tilfælde af at selskabet skulle ende i insolvens, ligesom at UG'et kan blive opløst, hvis ejerne træffer ulovlige beslutninger. I Luxembourg er det kun tilladt at have ét S.a.r.l-S pr. fysisk person, dette er netop gjort for at undgå at der bliver stiftet masse skuffeselskaber, som der ikke kan føres kontrol med. Når man kigger på kravet til, hvornår revisionspligten indtræder så ligger England, Tyskland, og Luxembourg på niveau, og følger egentligt det krav som der er i EU. Danmark har derimod den laveste grænse for, hvornår revisorpligten indtræder, her kan dog vælges både revision eller udvidet gennemgang. Herudover er Danmark det af landene, hvor flest selskaber i den mindste regnskabsklasse, har en revisor inde over deres årsregnskaber. I restriktionerne over, hvad lavkapitalselskabet må bruges til, har Luxembourg sat stramme krav hertil, herunder, at et s.a.r.l-S kun ejes af fysiske personer, og som nævnt må en fysisk person kun eje ét s.a.r.l-S, herudover er der også begrænsninger på, hvilke hverv det må bruges til. I Tyskland er det endvidere et lovkrav at ledelsen hæfter i tilfælde af insolvens, så er der ikke likvider i selskabets til at betalt selskabets gæld, så hæfter ledelsen altså for den resterende gæld. Hvis der er noget ud fra denne analyse, som skal antyde hvorfor IVS'et ikke kunne fungere, må blikket rettes mod de regler, de andre lande har indført som resthæftelse, når selskabskapitalen er tæt på ikke eksisterende. Havde disse krav været i Danmark, kunne det være at det ikke havde været nødvendigt af afskaffe IVS'et.

6/8

6 Udvikling ved afvikling

- 6.1 Udvikling i stedet for afvikling
 - 6.1.1 Afvikling
 - 6.1.2 Udvikling
- 6.2 Hvad nu?

Kapitlets indhold:

Dette kapitel har det formål at slå en knude på analysen, her klarlægges det om det have været en mulighed at have udviklet iværksætterselskabet i stedet for at afvikle det. Og hvilke muligheder Danmark står overfor nu hvor iværksætterselskabet er blevet afviklet, og der nu skal udvikles på ny.

Kapitel 6- Udvikling ved afvikling

Gennem de ovenstående kapitler er først etableringsfriheden i EU blevet analyseret i kapitel 4, da denne etableringsfrihed netop var årsagen til at lavkapitalselskaberne blev udbredt i Europa. Herefter er lovforslaget L152 som vedrører indførslen af iværksætterselskabet i Danmark blevet gennemgået og analyseret, samt folketingets partiers holdninger til indførslen. Herudover blev den kritik, som der allerede var af iværksætterselskabet, inden indførslen, fra diverse erhvervsorganisationer kortlagt. Herefter blev først en analyse fra FSR fra 2015 analyseret i kapitel 4, med henblik på at vurdere iværksætterselskabernes første leveår, efterfulgt af en gennemgang af Erhvervsstyrelsens rapport fra 2018 "Analyse af Iværksætterselskaber". Efter gennemgangen blev Erhvervsstyrelsens rapport analyseret med den hensigt, at nå frem til om iværksætterselskaberne virkelig klarede sig så meget dårligere end de andre selskabsformer som Erhvervsstyrelsen og politikere havde givet udtryk for. Her blev der også rejst en kritik af de fremkomne resultater, i rapporten. I kapitel 5 blev de fire lavkapitalselskabsformer sammenlignet med hinanden i en komparativ analyse. Analysen skildrede de forskelle, der er mellem det danske IVS og de udvalgte udenlandske alternativer fra henholdsvis Tyskland, England og Luxembourg. Med alt denne fremkomne viden, er formålet med dette kapitel at vurdere om det havde været en mulighed at udvikle i stedet for at afvikle iværksætterselskabet, samt hvad der skal ske fremadrettet i Danmark. Det er endvidere i dette afsnit, hvor afhandlingens interview vil blive anvendt, da det netop er indhentet for at få noget mere viden i forhold til, hvad fremtiden for lavkapitalselskaber bringer i Danmark.

6.1 Udvikling i stedet for afvikling

Med alle resultaterne fra analysen vil dette afsnit se på, selve afviklingen som vi nu er i gang med, og om det i stedet havde været en mulighed at udvikle eller om der nu skal udvikles ved at afvikle.

6.1.1 Afvikling

I afhandlingens kapitel 4, blev Erhvervsstyrelsens analyse af iværksætterselskaber analyseret. Iværksætterselskabet blev som tidligere nævnt afskaffet på baggrund af blandt andet denne analyse, da reageringen mente at denne rapport viste, at iværksætterselskabet havde fejlet på følgende parametre:

- Overlevelseseffektivitet
- Omregistreringsrate
- Bidrag til samfundsøkonomien
- Manglende regelefterlevelse

- Store skatte- og afgifts restancer
- Omkostninger ved tvangsopløsning og konkurs

Ud fra afsnittet omhandlende kritik af Erhvervsstyrelsens analyse, vurderes det at være svært at komme med argumenterne for afskaffelsen af iværksætterselskabet på baggrund af netop denne analyse. Dette afsnit vil nu klarlægge, hvilke konsekvenser den politisk vedtagende afvikling af iværksætterselskabet, har eller vil have. Herudover vil alternativerne til en afvikling medtages blandt andet med afsæt i de tre analyserede landes lovgivning af deres lavkapitalselskaber. Nedenstående vil derudover perspektivere til andre EU-lande med den hensigt, at skabe en større begrundelsesflade for, hvorfor lavkapitalselskabet måske havde sin berettigelse i Danmark.

Konsekvenserne som kan opstå på baggrund af afviklingen af iværksætterselskabet, vil være, at der kan komme en eventuel stigning af filialer af udenlandske selskaber med danske ejere i Danmark. Denne afgørelse blev allerede truffet tilbage i 1999 med Centros dommen. Som en konsekvens af denne dom blev Tyskland, men også Norge oversvømmet med filialer af det engelske Ltd, dette tog disse lande konsekvenserne af og Norge sænkede deres kapitalkrav samtidig med, at Tyskland indførte deres UG. Dette gjorde, at langt størstedelen af de Ltd selskaber, der var i de to lande, blev afregistreret. I stedet for blev der stiftet UG'er i Tyskland og aksjeselskaber i Norge med en lavere kapital (Lilja, 2019, C). Denne udvikling fulgte Danmark efter med indførelsen af iværksætterselskabet i 2014. Men det som hurtigt blev glemt var, at det før iværksætterselskabet kom til, var muligt at stifte et s.m.b.a i Danmark. Denne selskabsform var ikke lovreguleret samtidig var der heller ikke nogen regler om bestemte kapitalkrav. Nu hvor iværksætterselskabet også er afskaffet, uden at have et alternativ hertil, åbnes der altså igen virkelig op for muligheden og incitamentet for danske iværksættere til at drive virksomhed i Danmark gennem udenlandske filialer. Den danske stat mister dermed også kontrollen over de udenlandske lavkapitalselskaber, da disse som sagt bliver lovreguleret i, det land som selskabstypen tilhører.

En anden konsekvens som kan blive et resultat af denne afvikling, er at en stor del af de eksisterende iværksætterselskaber som skal omregistreres til et ApS inden fristens udløb, med stor sandsynlighed ikke formår at fremskaffe en kapital på 40.000 kr. og derfor vil blive tvangsopløst. I Erhvervsstyrelsens analyse fremgik det endvidere, at staten har store omkostninger til tvangsopløsninger. Omkostningerne pr tvangsopløsning er estimeret til at være 4.450 kr. (Lilja, 2019, C). Det vil derfor komme til at koste et trecifret million beløb, hvis bare halvdelen af iværksætterselskaberne skal opløses frem mod fristen i 2021. Dette kan sammenlignes med et lignende scenarie tilbage i 1991, hvor det blev vedtaget, at anpartskapitalen skulle sættes op fra 80.000 kr. til 200.000 kr. Dette bragte stor fare for, at en masse af de dengang eksisterende

anpartsselskaber vil blive tvangsopløst, da denne mulighed var billigere end at opløse selskaber med frivillig likvidation, da staten som sagt betaler, når der er tale om tvangsopløsning (Lilja, 2019, C). Selskaberne kan blot undlade at indsende deres årsrapport eller registre deres ledelse, som vil lede til, at selskabet vil blive sendt til tvangsopløsning.

Spørgsmålet er nu om der ikke havde været bedre alternativer end denne afvikling, da det ud fra argumenterne i dette afsnit vil påføre staten store omkostninger til de tvangsopløsninger som venter frem til tidsfristen for at konvertere iværksætterselskaber til anpartsselskaber. Herudover kan der også stilles spørgsmål til, om der ikke havde været en måde, hvorpå der i stedet kunne indføres mere kontrol med denne selskabstype. Denne underen vil blive nærmere belyst i det efterfølgende afsnit.

6.1.2 Udvikling

Som kort beskrevet ovenfor, vil dette afsnit nu kigge på alternativer til afviklingen og om det ikke havde været mere hensigtsmæssigt for både den danske stat, men også for iværksætterselskaberne og iværksætteriet at udvikle selskabsformen i stedet for at afvikle den. I dette afsnit rettes blikket mod udlandet, de allerede inddragede udenlandske selskabstyper, samt andre europæiske selskabstyper.

Det danske IVS minder på mange måder om det tyske UG og kan næsten betragtes som en kopi. Udbredelsen af lavkapitalselskaberne har været enorme i Tyskland, Danmark og også Italien, udbredelsen har dog ikke været ligeså stor i Luxembourg og i Belgien (Lilja, 2019, C). Årsagerne hertil har vi allerede været inde på for Luxembourg, hvor deres S.a.r.l-S kun kan ejes af fysiske personer og en fysisk person, må kun eje et af denne type selskab. Belgien havde nogle andre regler, her afhænger beskattningen nemlig af selskabskapitalen, de selskaber som har mindst kapital, betaler mest i skat (Lilja, 2019, C). Som omtalt i analysen er Luxembourg med deres S.a.r.l-S, den nyeste lavkapitalselskabsform i EU da denne kom til i 2016. Ligesom det danske og det tyske bliver denne selskabsform reguleret efter reglerne for deres anpartslignende S.a.r.l med få særbestemmelser. Ligesom i Danmark og Tyskland er reglerne, at der skal henlægges en del af overskuddet til en bunden reserve, men i stedet for, at det skal være 25 pct. af overskuddet, har Luxembourg indført reglen om, at det kun skal være 5 pct. af overskuddet. Det giver stiftere og ejere af selskaberne mere fleksibilitet i balancen mellem udvikling af selskabet og anskaffelsen af den nødvendige kapital til denne bundne reserve.

Reglen for at selskabstypen kun må ejes af fysiske personer, var også gældende i Belgien. Her gjorde de det i 2013 muligt for juridiske personer at deltage i et SPRL-Starter, som var Belgiens lavkapitalselskab, såfremt der blev gennemført en

kapitalforhøjelse til 18.550 euro. Dog blev SPRL-Starter afskaffet i 2018. Men Belgien valgte, samtidig at afskaffe kapitalkravet helt til deres anpartsselskab SPRL, så et SPRL nu kan stiftes med en kapital på 0 Dkk. (Lilja, 2019 nr. 3). Her gælder de samme skatteregler stadig, at de selskaber som har den laveste selskabskapital, betaler den højeste skat. Dette giver selskabsejerne motivationen til hurtigt at få opbygget en større selskabskapital, for dermed at kunne blive beskattet lavere. Erfaringerne med strammere regelsæt fra Luxembourg og Belgien, mener afhandlingens interviewperson, kunne have hjulpet. Interviewpersonen fra FSR udtalte følgende *"Tiltag der kunne hæve ansvarligheden i IVS'erne, kunne måske bidrage til at genskabe den politiske tillid til selskabsformen"* han mener dog også, at den politiske beslutning om afskaffelsen må ses som et behov for at trække i håndbremsen, i stedet for at regulere sig ud af et forsøg på at redde selskabsformen". (Bilag 1).

Havde man inden afskaffelsen af iværksætterselskabet rettet blikket mod Luxembourg og Belgien, og valgt at udvikle i stedet for at afvikle, ved at indfører et strammere regelsæt som iværksætterselskaberne skulle følge, havde det muligvis været iværksætterselskabets, eller nærmere sagt lavkapitalselskabets, redning i Danmark. Disse erfaringer kunne have efterkommet regeringens kritik og bekymringer ved iværksætterselskabet, hvilket kunne have medført at juridiske personer i Danmark ikke kunne eje et IVS, og dermed ville et IVS ikke kunne fungere som datterselskab, da det dermed vil være ejet af en juridisk person. Det ville stadig have været muligt for fysiske personer at anvende IVS'et som holdingselskab, hvis blot datterselskabet ikke var et IVS. Her ville muligheden for at anvende iværksætterselskaber som skuffeselskab også være elimineret, hvis en fysisk person ligesom i Luxembourg kun må eje et iværksætterselskab. Hvis det i stedet var Belgiens metode som var valgt, så var iværksætterselskabet stadig blevet afskaffet, men her havde man så haft en plan B på bordet, nemlig at man med det samme helt havde afskaffet kapitalkravet til ApS'et eller i hvert fald nedsat det betydeligt. Endvidere giver Belgiens skatteregler, incitament til hurtigt, at få forøget selskabskapitalen i selskabet, da selskabsskatten dermed vil falde. Alle disse forslag kunne have været anvendt, for at have udviklet iværksætterselskabet, i stedet for at afvikle det. Det skete dog ikke, og dermed er det nu tid til at kigge på hvad fremtiden så bringer i Danmark. Erfaringerne fra Belgien er dog ikke helt henkastet endnu, da der stadig er mulighed for at udvikle på anpartsselskabet. Dette bliver belyst i nedenstående afsnit.

6.2 Hvad nu

Lige nu står Danmark tilbage med det næst højeste kapitalkrav i Europa for at få et selskab, med begrænset hæftelse. Med et krav om en selskabskapital på 40.000 kr. for at stifte et anpartsselskab (bilag 3). Nu kigges der derfor på muligheden for at afvikle ved at udvikle, da man i første omgang valgte ikke at udvikle, hvor erfaringerne fra

Luxembourg og Belgien kunne være anvendt. Dette fører videre til afhandlingens sidste afsnit, som vil kigge på de forslag, som på nuværende tidspunkt er på tegnebrættet.

Vi kender allerede det første alternativ, som blev fremført ved afskaffelsen af iværksætterselskabet, denne var at alle iværksætterselskaber skal være omregistreret til et ApS inden 15. april 2021, ellers for at undgå tvangsopløsning. Siden afskaffelsen af iværksætterselskabet er antallet af nyetablerede selskaber faldet fra 36.361 i 2018 til 32.045 i 2019, et fald på knap 12 pct. (Persson 2020, A). Dog er der blevet registreret flere nye virksomheder i juni og juli i 2020 end der blev i 2019 (Neupert 2020), dette er dog stadig under niveauet i 2018, som var sidste gang, at et nyt iværksætterselskab kunne stiftes.

Allerede på nuværende tidspunkt foreligger der et forslag om, at fristen for omregistrering skal udskydes, og indbetalingskravene i forbindelse med omregistreringen skal lempes. Forslaget forventes at være afklaret i november 2020, lovforslaget lyder som følger:

- Det bliver muligt at omregistrere et iværksætterselskab (IVS) til et anpartsselskab (ApS) ved at indbetale forskellen mellem den registrerede selskabskapital i IVS'et og den krævede selskabskapital i et anpartsselskab på DKK 40.000. Der er således ikke fremover krav om, at egenkapitalen skal udgøre DKK 40.000 på omregistreringstidspunktet. Hvis IVS'et nu har en registreret kapital på DKK 5.000, skal der indbetales yderligere DKK 35.000, uanset at der f.eks. måtte være et akkumuleret underskud i selskabet på DKK 20.000. (PWC 2020, A). Dette har også stor betydning hvis iværksætterselskabet har en negativ egenkapital.
- Fristen for at omregistrere fra IVS til ApS udskydes fra den 15. april 2021 til den 15. oktober 2021, altså udskydes med 6 måneder (PWC 2020, A).

Herudover er en række erhvervsorganisationer gået sammen om et forslag til udvikling af dansk selskabsret. Disse erhvervsorganisationer er Dansk Iværksætterforening, CBS Law, Dansk Erhverv, DI, Ase, Dansk Crowdfunding Forening, Lederne og Landbrug og Fødevarer. Denne indstilling kommer på baggrund af et debatmøde afholdt den 22. januar 2020 på Christiansborg med overskriften "Selskabsreformer og iværksætteri i Danmark".

Den fælles indstilling lyder på, at kapitalkravet i ApS'et reduceres, samtidig med, at det gøres muligt at lave en del indbetaling af selskabskapitalen i forbindelse med stiftelsen af et ApS, som det i dag er muligt at gøre i et A/S, herudover bør indbetalingen kunne ske både i form af kontanter og apportindskud. Helt konkret lyder forslaget:

- Kapitalkravet for ApS sænket til EU- niveau ca. 8.000 kr. et andet alternativ vil være et nordisk niveau på ca. 15.000 kr.
- Det gøres muligt at nøjes med at indskyde en del af selskabskapitalen i forbindelse med stiftelsen. Eksempelvis at der kan indskydes 25 pct. ligesom i et A/S eller helt ned til 10 pct. Indbetalingen af resthæftelsen sker ved påkrav fra ledelsen eller i henhold til vedtægterne.

Endvidere er der opsat nogle fordele og ulemper ved den foreslåede model:

Fordelene:

- Kapitalbehovet er overskueligt
- ApS vil på kapitalkravet blive mere konkurrencedygtig i EU/norden
- Iværksætterne har hånden på kogepladen gennem den resthæftelse, der vil være, hvis der ikke indbetales op til mindstekravet ved stiftelsen
- Der indføres ikke et A- og et B hold som ved ApS/IVS
- Kreditorbeskyttelse
- Større sandsynlighed for dækning af omkostninger til tvangsopløsning
- Fleksibilitet ift. hvad der er initialt indskydes og hvor meget der indskydes
- Resthæftelsen vil formentligt afholde seriøse stiftere.

Ulemperne:

- Kapitalkravet vil stadig være højere, ift. alternativerne i EU.
- Sænkningen af kapitalkravet i ApS kan svække tilliden til selskabsformen (dog er dette ikke sket i de andre EU-lande).
- Resthæftelsen kan afholde nogle seriøse iværksættere fra at stifte et ApS.

Herudover skal der gøres mere for at informere og guide de nye iværksættere på rette vej, således at nye iværksættere får mere viden om, hvad stiftelsen af et selskab indebærer. Det er afgørende at iværksættere ved, at det kræver bogføring, regnskabsudarbejdelse, indsendelse af regnskab, hæftelse samt ledelsesansvar. Herudover bør der være en øget kontrol og vejledning fra myndighederne. Der skal derfor ske en holdningsændring hos de danske selskabsejere og ledelsesmedlemmer, således at de er bekendt med at overtrædelse af reglerne medfører erstatningskrav, og at det dermed ikke er omkostningsfrit at lade en virksomhed lukke ned på det offentlige regning, som det er tilfældet med blandt andet iværksætterforening (Dansk Iværksætterforening 2020).

Interviewpersonen fra FSR, blev spurgt ind til hvad FSRs holdning er til dette forslag, hans udtale ses nedenfor:

” Erfaringen med lavkapitalselskaber i Danmark viser tydeligt, at et krav om en solid startkapital har en opdragende effekt, som kraftigt reducerer de potentielle samfundsomkostninger, der er forbundet med den begrænsede hæftelse i selskaber. De danske erfaringer med kapitalkrav viser en markant større ansvarlighed, når der er krav til en solid startkapital. Af den grund er vi principielt imod en nedsættelse af selskabskapitalen. Forslaget fra organisationerne om at nedsætte selskabskapitalen følges også af forslag om flere retssager og mere kontrol, hvilket viser, at de er opmærksomme på de negative konsekvenser af en nedsættelse. I stedet for at iværksættelse udsættes for øget kontrol og flere retssager mener vi, at et krav til selskabskapital, der fordrer ansvarlighed, er en bedre løsning. Særligt da selskabskapitalen – modsat retssager og kontrol – kan bruges til at skabe vækst i et selskab fra dag ét ” (Bilag 3)

Citatet viser altså, at FSR ikke mener, at forslaget vil stille os bedre, end med iværksætterselskabet. Og at de mener at der må være et vist ansvar, som følger med at drive selskab i Danmark, herunder en solid startkapital. FSR mener derfor ikke, at en yderligere nedsættelse i kapitalen i ApS’et vil løse problemerne.

Citatet viser derfor også, at der stadig er en stor politisk uenighed, om dette forslag, og hvad de fremtidige kapitalkrav skal være. Venstres erhvervsordfører Torsten Schack Pedersen finder forslaget *”Uhyre interessant”*, Hvorimod SFs erhvervsordfører Therese Berg Andersen finder forslaget *”Problematiske”*, fordi man ved stiftelsen vil kunne nøjes med at indskyde 2000 kr. Og sådan deles vandene mellem de forskellige partier, som på nuværende tidspunkt er i gang med at drøfte dette forslag. (Persson 2020, B).

Det kan derfor slås fast, at hvis man inden afskaffelsen havde overvejet konsekvenserne nærmere, ville en udvikling af iværksætterselskabet med afspejling i Luxembourg, være en bedre og billigere måde for staten at håndtere iværksætterselskabet på. Men der hvor vi står nu, hvor der er blevet afviklet, er det tid til at nytænke.

Med forslaget som præsenteret ovenfor, kan det argumenteres for, at Danmark er på vej den rigtige vej. Hvis man kan få et ApS for en kapital på mellem 8.000 – 15.000 kr. og nøjes med at indskyde 10-25 pct. af selskabskapitalen, ved stiftelsen samtidig med, at man hæfter for den resterende kapital indtil denne er indbetalt, vil Danmark altså igen stå stærkt i forhold til konkurrencedygtigheden i EU. Det kan endvidere argumenteres for, at hvis man ikke kan rejse kapital i form af 8000 kr. til stiftelse af et selskab, er der måske ikke et stærkt nok incitament til at starte virksomhed i. Det skal heller ikke forglemmes, at Danmark jo stadig har enkeltmandsvirksomheden og et I/S, hvor der dog ikke er den begrænsede hæftelse, men til gengæld er der intet kapitalkrav. Det kommer derfor nok ikke til at blive en realitet, at der i Danmark kommer en lignende mulighed igen, hvor man kan hæfte begrænset med en kapital på 1 kr., som man kan i

mange af de andre EU-lande. På den anden side ville kapitalkravet på de 8.000 kr. nok også være lavt nok, til at mange iværksættere ikke gider besværet med at stifte et udenlandske selskab for at drive filial deraf i Danmark. Dette forslag vurderes derfor som værende den bedste løsning, der er kommet på bordet efter afskaffelsen af IVS'et. Og det kan derfor tyde på at vi kommer til at gå samme vej som Belgien gik, bortset fra at kapitalkravet til et ApS ikke bliver afskaffet helt.

7/8

7 Sammenfatning og konklusion

Kapitlets indhold:

Dette kapitel vil være afhandlingens sammenfatning samt konklusion, her vil resultaterne blive præsenteret samlet, for endelig at besvare afhandlingens problemformulering.

Kapitel 7- Sammenfatning og konklusion

Dette kapitel har til formål at være afhandlingens endelige besvarelse af problemformuleringen, som lyder:

Hvad gik der galt med det danske iværksætterselskab, og hvad bringer fremtiden for lavkapitalselskaber i Danmark?

Resultaterne i afhandlingen viser, at det danske iværksætterselskab blev indført tilbage i 2014, på baggrund af EU-domstolens afgørelser omhandlende etableringsfriheden på tværs af landegrænser. Især tre domme var afgørende for udfaldet, nemlig Centros, Überseering og Inspire Art, der var med til at stedfæste at EU-landenes nationale lovgivning ikke kan modsætte sig denne etableringsfrihed. Herudover havde en række lande allerede taget konsekvensen heraf og indført et lavkapitalselskab, hvor man kunne opnå begrænset hæftelse for bare en lokal møntfod. Samtidig med indførslen af iværksætterselskabet i Danmark blev s.m.b.a'et afskaffet, da denne selskabsform ikke var lovreguleret, og der havde vist sig at være problemer med denne selskabsform i form af tvangsopløsninger og konkurser. Iværksætterselskabet skulle derfor få de danske iværksættere til at vælge en lovreguleret dansk selskabsform i stedet for de udenlandske filialer. Dog var der allerede inden indførslen af iværksætterselskabet, kritik fra en række politiske partier. Trods dette blev der ikke fra start indført yderligere krav, til iværksætterselskabet og ejeren heraf.

Det endte dog med, at det danske iværksætterselskab ikke holdt i mange år, da det allerede i 2018 igen blev afskaffet. Denne afskaffelse skete på baggrund af en rapport fra 2018 udarbejdet af Erhvervsstyrelsen. Rapporten fik afgørende politisk betydning for beslutningsgrundlaget nemlig, at iværksætterselskabet havde klaret sig markant dårligere end anpartsselskabet og aktieselskabet. Dog var mange af konklusionerne i Erhvervsstyrelsens rapport draget ud fra skøn, og derfor konkluderes det at denne rapport egentligt ikke kunne anvendes som en reel afskaffelsesgrund.

Det kan endvidere konkluderes, at ud fra sammenligningen af det danske iværksætterselskab og lavkapitalselskaberne i England, Tyskland og Luxembourg, var forskellen mellem lovgrundlagene ikke af betydelig karakter. Den største forskel, er at Tyskland med deres UG og England med deres Ltd, har formået at eksistere og have succes med deres i flere år, end vi havde i Danmark. Her kan en af årsagerne være om det er fordi vi ikke har givet det tid nok. Den største forskel mellem landene må siges at være Luxembourg, som ses som den store vinder, da de først indførte deres S.a.r.l.-S i 2016, efter at havde haft nogle år, til at drage erfaringer fra de andre EU- lande. Luxembourg har formået at gøre deres lavkapitalselskab, mere gennemsigtig og lettere at kontrollere for staten, med deres krav om, at kun fysiske personer kan eje, og en

fysisk person kun kan eje ét af denne type selskab, hvis de vil slippe for solidarisk hæftelse. Luxembourg satte endvidere også begrænsninger for, hvad selskabet måtte bruges til, da det blandt andet ikke må bruges som holdingselskab, som det måtte i Danmark.

Det kan derfor konkluderes, at det havde været en bedre og nok også billigere alternativ for Danmark at have udviklet selskabsformen i stedet for at afvikle den. Her kunne man have kigget mod Luxembourg, og have indført et strammere regelsæt, for hvad et lavkapitalselskab må bruges til samt mere restriktive ejerregler. De samme regler var også indført i Belgien inden afskaffelsen af deres lavkapitalselskab i 2019. Belgien gjorde det endda muligt for juridiske personer at indtræde i et SPRL-starter, såfremt selskabskapitalen blev forhøjet til 18.500 euro. Da Belgien valgt at afskaffe deres lavkapitalselskab i 2019, afskaffede de samtidig kapitalkravet til deres anpartslignende selskab. Disse regler kunne have afdækket de huller, der var med iværksætterselskabet, og som også var regeringens kritik af iværksætterselskabet. Disse erfaringer blev dog ikke brugt.

Afhandlingens konklusioner på fremtiden for iværksætterselskabet i Danmark er derfor at metode 1. ikke holder og allerede er bygget videre på af regeringen. Der foreligger allerede nu et forslag om at udskyde fristen for omregistrering med 6. måneder og indbetalingskravene lempes, så det kun er forskellen mellem den registrerede selskabskapital og den krævende selskabskapital på de 40.000 kr., der skal indbetales, dette gør en forskel for de iværksætterselskaber som har en negativ egenkapital. Men det skal gøres bedre, hvis Danmark forsat skal være et konkurrencedygtigt og attraktivt land at være iværksætter i. Derfor må det på nuværende tidspunkt konkluderes, at forslaget til ændring af dansk selskabsret, er den bedste retspraksis. Her kan det også argumenteres for, at hvis ikke man kan betale mellem 8.000 – 15.000 kr. eller blot en del af selskabskapitalen på enten 10- eller 25 pct. er incitamentet ikke stort nok til at starte et selskab, og må i stedet anvende de andre alternativer som, der er til at stifte virksomhed i Danmark. Den endelige vurdering, er at der ikke kommer et nyt 1 kr. lavkapitalselskab i Danmark, som vi kender det, men at det nok nærmere i fremtiden bliver et anpartsselskab, som bliver udviklet med lavere kapitalkrav samt mere iværksætterorienterede lovkrav. Den begrænsede hæftelse må derfor have en pris, som er mere en bare 1 kr.

8/8

8 Perspektivering

Kapitlets indhold:

Dette kapitel vil perspektivere til andre undersøgelsesområder, som kan udspringe af resultaterne præsenteret i afhandlingens konklusion.

Kapitel 8- Perspektivering

Dette afsnit har til formål at perspektivere, både over konsekvenserne af de valg, der er truffet gennem afhandlingen, men også en perspektivering til, hvilke andre retninger afhandlingen kunne have taget, og hvad der i den forbindelse havde været interessant at inddrage.

Formålet med denne afhandling, er at undersøge den højaktuelle problemstilling, omkring afskaffelsen af iværksætterselskabet, og hvorfor det var nødvendigt, men lige så meget, hvad fremtiden for et lavkapitalselskab er i Danmark. Her blev det forinden afhandlingen overvejet samt vurderet, hvilke elementer, der skulle indgå i denne afhandling. Det blev besluttet at afhandlingen skulle undersøge selve iværksætterselskabet og selskabslovgivningen sammenlignet med lovgivningen i nogle af de europæiske lande, der har haft indflydelse på indførelsen af det danske iværksætterselskab. De fire blev valgt da England var det første land som havde et lavkapitalselskab, herefter indførte Tyskland deres, og med inspiration i det tyske indførte Danmark iværksætterselskabet. Luxembourg er et af de lande, som senest har indført deres lavkapitalselskab, og derfor var det også interessant, at se på hvad de har gjort anderledes. Der er mange andre lande i EU, som også har lavkapitalselskaber, som ses i bilag 3, men det var nødvendigt at indsnævre antallet af virksomheder der skulle indgå i den komparative analyse. Derfor faldt valget på de tre sammenligningslande.

Hvis der skulle indgå andre sammenligningslande, kunne det have været relevant, i stedet kun at sammenligne med de andre skandinaviske lande. Her ville sammenligningen så være Sverige, Norge, Færøerne og Finland. Her valgte f.eks. Norge da de så et stigende antal af de engelske Ltd selskaber, ikke at lave deres eget lavkapitalselskab, som Tyskland gjorde på daværende tidspunkt. Norge valgte i stedet at nedsætte kapitalkravet for deres aksjeselskaber fra 100.000 til 30.000 NOK, samtidig med, at de lempede kravet for revision. Dette var nok til at antallet af nystiftede udenlandske selskaber faldt med 60 pct. i 2012 samtidig med, at antallet af nystiftede norske aksjeselskaber steg med 76,5 pct. Dette betød altså, at de engelske Ltd selskaber, der var i Norge, blev afregistreret, og i stedet blev de stiftet igen som norske aksjeselskaber (Lilja, 2019, C). Sverige havde egentligt ikke haft et problem med et stigende antal Ltd. Selskaber, men de valgte ligesom Norge i 2010 at nedsætte deres kapitalkrav markant, fra 100.000 – 50.000 SEK. For deres aktiebolag. Dermed kan man altså i Sverige og Norge få et aktieselskab, noget billigere end det danske som koster 400.000 kr. Men faktisk behøver vi ikke at skulle længere væk end til Færøerne, som i 2017 indførte iværksætterselskabet, som er en færøsk version af iværksætterselskabet, og en tro kopi heraf. Det er interessant at sondre ved denne analyse af netop de nordiske

lande, da Danmark nok ikke kommer i nærheden af 1 kr. selskabet igen, men nok nærmere kommer til at ligge på et skandinavisk/nordisk niveau, hvor gennemsnittet lige nu er 15.000 kr.

Der blev endvidere taget stilling til, hvorvidt denne afhandling skulle have iværksætterens synspunkt med, som kunne være sket i form af spørgeskemaer eller interviews. Dette kunne have bidraget med viden til iværksætternes synspunkter på et passende kapitalkrav, hæftelse, resthæftelse med mere. Det blev dog vurderet, at formålet med denne afhandling var, at sammenligne retspraksis i landene imellem, for at vurdere om de har en anden lovgivning som gør at lavkapitalselskabet kan fungere.

Et andet perspektiv som havde været yderst relevant at inddrage, er det højaktuelle emne og diskussion omkring revisionspligt eller revisorpligt. Der er i regeringens lovprogram, 2020/2021 foresat et forslag til ændring af Årsregnskabsloven herunder revisorpligt, som erhvervsministeren forventes at indkalde til i løbet af efteråret 2020. Dette forslag ligger op til en skærpelse af revisionspligten efter den som, også beskrevet i afhandlingen er blevet lempet over nogle omgange. Dette sker med baggrund i at regeringen vil stoppe SMV'ernes skattesnyd, da det nemlig er de små og mellemstore virksomheder, som ikke overholder skattereglerne.

Dog er der en del modargumenter til skærpelse af revisionspligten og det er i stedet at indføre en revisorpligt. Modargumenterne ligger i at skærpelse af revisionspligten med overvejende sandsynlighed ikke vil hjælpe til regelefterlevelsen, da målet med revision af et regnskab, ikke er at afsløre snyd med skat og moms, men derimod at sikre at regnskabet giver et retvisende billede, af virksomhedens økonomiske stilling. Dette betyder dog ikke, at en revision ikke kan opdage eller finde skatte og afgift snyd, men blot, at det ikke er det, som målet med revisionen er. Et andet modargument, er at det højest sandsynligt alligevel kun er de store selskaber, og derfor ikke er personlige virksomheder, hvor problemet opstår. Ved i stedet at indføre en revisorpligt, som ville være pligt til for små og mellemstore virksomheder at gøre brug af en revisor årligt eller med et fast interval, hvor revisor så kunne foretage et tjek om reglerne bliver overholdt. På den måde vil det også være revisors fokus, som det ikke er ved revision af et helt årsregnskab (Hansen, 2018).

Litteraturliste

- Bøger
- Internetkilder
- Love
- Lovforslag og beslutningsforslag
- Figur oversigt
- Tabel oversigt

Litteraturliste

Bøger

Andersen, Mikkel. Hvidtfeldt., Jørgensen, Lars og Davidsen, Søren. (2016) Litteratur- og Informationssøgning i samfundsvidenskaberne. Kapitel 4 i Kirstensen, Catharina. Juul. Og Hussain, M.Azhar (2016) Metoder i Samfundsvidenskaberne (2016). Samfunds Litteratur. Side 57-71.

Hansen, Lone, L. & Werlauff, Erik. (2016) Den juridiske metode- en introduktion. 2. udgave. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Werlauff, Erik (2016) Selskabsret. 10. udgave. Karnov Group. (51-57).

Werlauff, Erik (2018) Valg af Virksomhedsform. 2. udgave. Werlauff§JURA.

Kvale, Steiner & Brinkmann, Svend. Interview- Det Kvalitative forskningsinterview som håndværk. 3. udgave. Hans Reitzels Forlag, København 2015.

Lilja. Troels, Michael 3 (2019,C) . Afvikling af Iværksætterselskabet- dansk enegang i EU. I Birkmose. Hanne, Søndergaard., Neville. Mette & Sørensen. Selskaber- Aktuelle emner II. 1. Udgave. 2019. Juristernes- og Økonomforbundets forlag.

Lilja. Troels, Michael.(2019,D) Den grimme ælling, der aldrig blev en svane- Hvordan kom det her til for Iværksætterselskaberne?. Andersen. Paul, Krüger., Bergthorsson. Andri, Fanner., Bråthen, Tore., Hansen. Jesper, Lau., Sillanpää, Matti., Skog, Rolf og Lindman, Erik. Nordisk Tidsskrift for selskabsret. Nr. 4 2019. Jurist- og Økonomforbundets forlag.

Lilja. Troels, Michael. (2015) Iværksætterselskaber. Karnov Group.

Internetkilder

Christiansen Lund., Simon (2019) Stadig rig mulighed for selskabssvindl efter IVS'ernes død (tilgået: 10.09.2019) :

<https://ib.dk/stadig-rig-mulighed-for-selskabssvindl-efter-ivs-ernes-doed/>

Europa. Company tax in the EU- Germany:

https://europa.eu/youreurope/business/taxation/business-tax/company-tax-eu/germany/index_en.htm

Dantax- revisionspligt I Tyskland:

https://www.dantax.dk/nyheder/arkiv/nyhedsarkiv/detail-nyhedsarkiv/?tx_news_pi1%5Bnews%5D=20&cHash=78a7bf8fb22da61b5e56ef05fc69620f

Dansk iværksætterforening (2020) Forslag til udvikling af dansk selskabsret

<https://www.d-i-f.dk/forslag-til-udvikling-af-dansk-selskabsret/>

Deloitte (2020) International Tax- Luxembourg Highlights 2020.

<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-luxembourghighlights-2020.pdf>

EUR- Lex Centros:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A61997CJ0212>

EUR- LEX- Überseering:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A62000CJ0208>

EUR- LEX- Inspire Art:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62001CJ0167>

European Justice. EU- ret:

https://e-justice.europa.eu/content_eu_law-3-da.do

Europa Parlamentet. Etableringsfrihed og fri udveksling af tjenesteydelser.

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/da/sheet/40/etableringsfrihed-og-fri-udveksling-af-tjenesteydelser>

Erhvervsministeriet (2019) Iværksætterselskaber afskaffet og kapitalkrav for anpartsselskaber nedsættes.

<https://em.dk/nyhedsarkiv/2019/februar/ivaerksaetterselskaber-afskaffes-og-kapitalkrav-for-anpartsselskaber-nedsaettes/>

Erhvervsstyrelsen (2018, A). Analyse af Iværksætterselskabet. September 2018.

https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/2019-03/analyse_af_ivaerksaetterselskaber.pdf

Erhvervsstyrelsen (2020) Fravalg af revision af årsregnskabet:

<https://erhvervsstyrelsen.dk/fravalg-af-revision>

Erhvervsstyrelsen (2018, B) Undersøgelse af det fremadrettede behov for revisionspligt:

<https://www.ft.dk/samling/20181/almdel/SAU/bilag/75/1983953.pdf>

Eurostat (2017) File: One, Three and Five-Year survival rates of enterprises, business economy, 2017 (%)

[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File%3AOne%2C_three_and_five-year_survival_rates_of_enterprises%2C_business_economy%2C_2017_\(%25\).png&fclid=IwAR1IXVcSsmZSfrsDsmkXsZNScYLYx_X13Thtby-I0GRp_DMofJk5gpd5dAA](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File%3AOne%2C_three_and_five-year_survival_rates_of_enterprises%2C_business_economy%2C_2017_(%25).png&fclid=IwAR1IXVcSsmZSfrsDsmkXsZNScYLYx_X13Thtby-I0GRp_DMofJk5gpd5dAA)

FSR. (2015) Notat: Selskaber med begrænset hæftelse.

<https://www.fsr.dk/Files/Files/Dokumenter/Politik%20og%20analyser/Analyser/2015/h%C3%A6ftelse%20notat-web.pdf>

FSR. (2019) Analyse af Iværksætterselskabet.

<https://www.fsr.dk/Files/Files/Dokumenter/Politik%20og%20analyser/Analyser/2019/Final%20analyse%20IVS%20marts%202019.pdf>

The federal Government (2020). German income tax 2020.

<https://www.make-it-in-germany.com/en/jobs/taxes/income/>

Gov.uk,A- Income tax rates

<https://www.gov.uk/income-tax-rates>

Gov.uk, B tax on dividends

<https://www.gov.uk/tax-on-dividends>

Gov.uk,C- directors loan:

<https://www.gov.uk/directors-loans>

Guichet.lu. A. Simplified limited liability company (SARL-S)

<https://guichet.public.lu/en/entreprises/creation-developpement/forme-juridique/societe-capitaux/sarl-s.html>

Guichet.lu, B. Communal business tax:

<https://guichet.public.lu/en/entreprises/fiscalite/impots-benefices/impots-divers/impot-commercial-communal.html>

Hansen, Claus. Bonde. (2018) Revisorpligt er bedre end revisionspligt.
<https://www.bdo.dk/da-dk/blogs/bdo-debatterer/august-2018/revisorpligt-er-bedre-end-revisionspligt>

IR Global. (2020) The New SARL-S in Luxembourg: What Does it Mean?:
<https://www.irglobal.com/article/the-new-sarl-s-in-luxembourg-what-does-it-mean-5396>

Lando, Ole. Bent. (2009) Komparativ ret (Retssammenligningens metode)
[https://denstoredanske.lex.dk/komparativ_ret_\(Retssammenligningens_metode\)?utm_source=denstoredanske.dk&utm_medium=redirect&utm_campaign=DSDredirect](https://denstoredanske.lex.dk/komparativ_ret_(Retssammenligningens_metode)?utm_source=denstoredanske.dk&utm_medium=redirect&utm_campaign=DSDredirect)

Legal Desk. Tvangsopløsning af selskab.
https://www.legaldesk.dk/artikler/tvangsoploesning?gclid=EAIaIQobChMI3Yqzrpe57AI_VmqiyCh226QqtEAAYAAAEqLkIPD_BwE

Lilja, Troels (2013) Iværksætterselskaber- nøglen til en konkurrencedygtig dansk selskabsret?
<https://www.ft.dk/samling/20121/lovforslag/l152/bilag/5/1238664.pdf>

Lilja, Troels & Hansen, Søren. Friis (2019, A) CBS LAW Seminar: Centros-dommen:
<https://www.cbs.dk/forskning/institutter-centre/cbs-law/nyheder/cbs-law-seminar-centros-dommen>

Lilja, Troels. Micheal. (2019, B) Høringssvar vedr. L190 om afskaffelse af iværksætterselskabet og nedsættelse af minimumskrav til anpartsselskabets selskabskapital
<https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/L190/bilag/3/2028984.pdf>

Neupert, Steffen (2020) Flere springer ud som iværksætter:- Det er et fantastisk tidspunkt for os at starte en forretning. TV2.
<https://nyheder.tv2.dk/business/2020-08-05-flere-springer-ud-som-ivaerksaettere-det-er-et-fantastisk-tidspunkt-for-os-at>

Nielsen, Nicholas. S. (2018) Vognmands smarte finte frustrere chauffører: Søgte 500 tilladelser til at køre taxi. Dr.dk
<https://www.dr.dk/nyheder/politik/vognmands-smarte-finte-frustrerer-chaufforerer-soegte-500-tilladelser-til-koere-taxi>

Olsen, Søren. Martin., (2019) Efter skandalesager: Danske storbanker forstærker forsvarsmur mod kriminelle. Berlingske.

<https://www.berlingske.dk/virksomheder/efter-skandalesager-danske-storbanker-forstaerker-forsvarsmur-mod>

Persson, Sebastian 1 (2020) Minister åbner for at løse iværksætterproblem: "Jeg er ikke tilfreds med niveauet i dag". Berlingske.

<https://www.berlingske.dk/virksomheder/minister-aabner-for-at-loese-ivaerksaetterproblem-jeg-er-ikke>

Persson, Sebastian 2 (2020) Iværksætterløsning snart på vej: Over "grimme" grøntsager fik minister et "kærkomment bidrag". Berlingske den. 11 juni 2020.

<https://www.berlingske.dk/virksomheder/ivaerksaetterloesning-snart-paa-vej-over-grimme-groentsager-fik>

PWC (2020, A) Nyt om omregistrering af IVS'er.

<https://www.pwc.dk/da/artikler/2020/08/nyt-om-omregistrering-af-ivser.html>

PWC (2020, B) Germany: Individual- Income determination.

<https://taxsummaries.pwc.com/germany/individual/income-determination>

PWC (2020,C) Luxemborug: Individual- Taxes on personal income.

<https://taxsummaries.pwc.com/luxembourg/individual/taxes-on-personal-income>

Skat, A. Gældende skattesatser 2020.

<https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2035568>

Skat, B. C.f.8.2.2.10.3.2 Beskatningsret for det land, hvor de udloddende selskaber er hjemmehørende (kildelandet)

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2060729>

Love

Selskabsloven- Bekendtgørelse af lov om aktie- og anpartsselskaber.

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/763>

Årsregnskabsloven – Bekendtgørelse af årsregnskabsloven

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/838>

Companies Act

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/46/contents>

Handelsgesetzbuch:

<https://www.gesetze-im-internet.de/hgb/>

GmbHG :

https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gmbhg/index.html

Lovforslag og beslutningsforslag

B24 (2018) Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af iværksætterselskaber

<https://www.ft.dk/samling/20181/beslutningsforslag/b24/index.htm>

B148 (2017-2018) Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af
iværksætterselskaber

<https://www.ft.dk/samling/20171/beslutningsforslag/b148/index.htm>

L 152 (2012-2013). Forslag til lov om ændring af selskabsloven, lov om visse
erhvervsdrivende virksomheder, årsregnskabsloven og lov om det centrale
virksomhedsregister.

[ft.dk/samling/20121/lovforslag/l152/index.htm](https://www.ft.dk/samling/20121/lovforslag/l152/index.htm)

L190 (2018) Forslag til lov om ændring af selskabsloven og årsregnskabsloven.

<https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/l190/index.htm>

Lov nr. 445 af 13/04/2019. Lov om ændring af selskabsloven og årsregnskabsloven

<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/445>

Tabel oversigt

Tabel 1: Stiftelser fordelt på virksomhedsformer, 2014-2017.

Tabel 2: Overlevelsesrate fordelt på virksomhedsformer og leveår, 2014-2017

Tabel 3: Opløsningsformer for iværksætterselskaber og anpartsselskaber, der er stiftet i 2014-2017.

Tabel 4: Antal og fordeling af målrettede visitationer, 2015-2017.

Tabel 5: Fordeling af sanktioner og momsregistreringer, 2014-2017.

Tabel 6: Antal og fordeling af nægtede registreringer, 2015-2017.

Tabel 7: Sammenligning af selskabstyper med begrænset hæftelse

Tabel 8: Sammenligning af regnskabsklasser

Tabel 9: Krav til revision

Tabel 10: Beskatning af løn og udbytte

Figurer oversigt

Figur 1: Fordeling af selskaber med begrænset hæftelse, etableret i 2014

Figur 2: Selskaber, der har fravalgt revision eller udgivet gennemgang

Figur 3: Antal stiftet iværksætterselskaber 2014-2018.

Figur 4: Selskabskapital og bunden reserve for iværksætterselskaber stiftet i 2014-2017.

Figur 5: Andel af selskaber der har indsendt årsregnskab til Erhvervsstyrelsen (pct.) 2014-2017.

Figur 6: Fordeling af omsætning blandt virksomheder, der er stiftet i 2014-2016, fordelt på virksomhedsformer.

Figur 7: Stiftelser fordelt på brancher, 2014-2017.

Figur 8: Andel af "normale" virksomheder, der er stiftet i 2014-2017.

Figur 9: Reelt aktive virksomheder i 2014-2016 fordelt på virksomhedsformer.

Figur 10: 1-,3- og 5 år overlevelsesrater på virksomheder 2017

Figur 11: Antal stiftelser 1. og 3. mulige stiftelsesår

Figur 12: Antal stiftelser 1. og 3. mulige stiftelsesår pr. 1 mio. indbyggere

Figur 13: De fire erklæringstyper

Figur 14: Erklæringstyper, klasse B virksomheder.

Figur 15: Fordeling af revisorydelser i Danmark 2012-2017.

Figur 16: Iværksætterselskabernes brug af revisionsydelser

Bilag

- Bilag 1: Interview – Chefkonsulent FSR
- Bilag 2: Sammenligning af revisionsbetingelser i udvalgte EU-lande
- Bilag 3: Oversigt over kapitalkrav i EU
- Bilag 4: Oversigt over kapitalkrav i Norden
- Bilag 5: Forkortelser
- Bilag 6: Overlevelsesserater 2017

Bilag

Bilag 1- Interview med Chef Konsulent FSR

Interviewer: Mener du at der i Erhvervsstyrelsens rapport fra 2018, var et datamæssigt grundlag for at Iværksætterselskabet skulle afskaffes?

Chefkonsulent FSR: IVS'erne skiller sig negativt ud i forhold til APS'erne. Det gælder for antallet af konkurser, tvangsopløsninger og i forhold til skatteforvaltningens kontrol. Antallet af tvangsopløsninger var i 2019 1,6 gange højere for IVS'erne sammenlignet med ApS'erne. Selvom der findes 5 gange så mange ApS'er som IVS'er. Det samlede antal af konkurser var i 2019 kun 1,7 gange højere for ApS'er sammenlignet med IVS'er. Selvom der er 5 gange så mange ApS'er som IVS'er. I forhold til Skatteforvaltningen er IVS'erne eksempelvis overrepræsenterede blandt de virksomheder, som nægtes registrering på baggrund af skatteforvaltningens svigsindikatorer.

I fx 2019 fik 22% af IVS'erne sanktioner ved momsregistrering mod 9% af APS'erne.

Interviewer: Tror du at der var noget grundarbejde allerede inden det blev muligt at stifte iværksætterselskabet tilbage i 2014, der skulle have været gjort anderledes?

- Strammere krav til Iværksætterselskabet.
- Som jeres egen rapport fra 2015 viser, er de regnskabsmæssige og revisionsmæssige krav blevet lempet over flere gange.

Chefkonsulent FSR: Den primære forskel på IVS'er og APS'er er kravet til selskabskapital. Historikken omkring de nu afskaffede IVS'er med det lave kapitalkrav viser, at ansvarligheden i en stor del af disse selskaber gik tabt på samfundets regning. Både i forbindelse med indførslen af IVS'et og afskaffelsen af revisionspligten var det en del af de politiske forslag at kontrollen skulle øges, hvilket ikke skete. En øget kontrol kunne modvirke tabet af ansvarlighed.

Det kunne også være set på andre tiltag, som kunne reducere den negative samfundsmæssige effekt af IVS'erne i form af eksempelvis omkostninger til tvangsopløsninger og konkurser.

Vi ser det som centralt, at omkostningen ved en lavere selskabskapital ikke overføres til samfundet, men forbliver hos de, som ønsker at benytte selskabsformen, men ikke overholder loven.

Interviewer: Havde en mulighed været at kigge mod Luxembourg og Belgien, forinden afskaffelsen?

- I Belgien er IVS'et blevet afskaffet i 2019, men samtidig med er kapitalkrav for ApS blevet afskaffet.

- Luxembourg strammere regelsæt, kun fysisk person kan eje, kan ikke eje mere end et, forretningsplan skal godkendes, hvis det anvendes til andet, bliver det opløst.

Chefkonsulent FSR: Vi kender ikke til de konkrete ordninger i de to lande, så vi kan derfor ikke kommentere på disse.

Dog kan det godt overvejes at indføre ordninger der begrænser adgangen til at starte selskab for personer, der ikke overholder selskabsloven, hvis man igen nedsætter kapitalkravet. Det kan eksempelvis ske ved at begrænse muligheden for at starte nye selskaber, hvis et selskab tvangslukkes som følge af lovbrud.

Interviewer: Tror du det havde været en mulighed at udvikle iværksætterselskabet i stedet for at afvikle det?

- Strammere krav til iværksætterselskabet, regnskabsmæssigt, revisionsmæssigt samt ledelseskrav.

Chefkonsulent FSR: Tiltag der kunne hæve ansvarligheden i IVS'erne, kunne måske bidrage til at genskabe den politiske tillid til selskabsformen.

Folketingets beslutning om at afskaffe IVS'erne må dog tolkes således, at det ud fra den daværende situation vurderede et behov for at trække håndbremsen og lukke ordningen - i stedet for at regulere sig ud af et forsøg på at fortsætte selskabsformen.

Interviewer: Hvor mener du fremtiden for lavkapitalselskaber i Danmark er eller kommer til at føre hen?

- Forslag som er på bordet:
- Kapitalkravet til ApS sænkes til 8000 kr. alternativt 15.000 kr. som er på nordisk niveau.
- Samtidig at det gøres muligt at indskyde en del af selskabskapitalen i forbindelse med stiftelsen af et ApS, f.eks. 25% som vi kender det fra A/S eller helt ned til 10%.

Chefkonsulent FSR: Erfaringen med lavkapitalselskaber i Danmark viser tydeligt, at et krav om en solid startkapital har en opdragende effekt, som kraftigt reducerer de potentielle samfundsomkostninger, der er forbundet med den begrænsede hæftelse i selskaber.

De danske erfaringer med kapitalkrav viser en markant større ansvarlighed, når der er krav til en solid startkapital. Af den grund er vi principielt imod en nedsættelse af selskabskapitalen.

Forslaget fra organisationerne om at nedsætte selskabskapitalen følges også af forslag

om flere retssager og mere kontrol, hvilket viser, at de er opmærksomme på de negative konsekvenser af en nedsættelse.

I stedet for at iværksættere udsættes for øget kontrol og flere retssager mener vi, at et krav til selskabskapital, der fordrer ansvarlighed, er en bedre løsning. Særligt da selskabskapitalen – modsat retssager og kontrol – kan bruges til at skabe vækst i et selskab fra dag ét.

Interviewer: Er i som organisation bekymret for iværksætteriet fremtid i Danmark, såfremt kapitalkravet for ApS 'et ikke bliver reguleret?

-Tror du vi vil se et stigende antal af udenlandske lavkapitalselskaber i Danmark, da vores kapitalkrav på nuværende tidspunkt er et af de højest i EU igen, og da det netop var udenlandske selskaber, som var bekymringen tilbage i 2014, forinden indførslen af IVS'et.

- Eller tror du de danske virksomhedsstiftere finder det attraktivt nok at stifte en enkeltmandsvirksomhed eller et ApS?

Chefkonsulent FSR: Nej, hvis vi ser på juni og juli, så er antallet af nye virksomheder faktisk højere i 2020 end i 2019. Hvilket er imponerende, da vi står midt i en Corona-krisen.

<https://nyheder.tv2.dk/business/2020-08-05-flere-springer-ud-som-ivaerksaettere-det-er-et-fantastisk-tidspunkt-for-os-at>

Tallene for TV2 er endda uden enkeltmandsvirksomheder, hvor der også er en substitution. Vi har endnu ikke konkrete tal på dette, men inklusive substitution tyder det på, at niveauet for antallet af nystartede selskaber faktisk er helt på niveau med 2019. (Og trækker man de IVS'er, som i årene op mod afskaffelsen af ordningen er stiftet af en snæver personkreds, ud, så vil udviklingen være endnu mere markant.) Så baseret på tallene, ser det ikke ud til, at afskaffelsen af IVS'erne har haft en effekt på antallet af reelle iværksætter-virksomheder i Danmark.

Bilag 2: Sammenligning af revisionsbetingelser i udvalgte EU-lande

	Spørgsmål	Danmark Fakta	Storbritannien Fakta	Tyskland Fakta	Holland Fakta	Sverige Fakta	Norge Fakta	Finland Fakta	EU direktiv Fakta
	Hvad er grænserne for hvornår der er revisionspligt i de forskellige lande?	-	-	-	-	-	-	-	
1	- <i>Balancesum (mDKK)</i>	4	33	45	45	1,2	18,6	0,7	45
	- <i>Nettoomsætning (mDKK)</i>	8	66	90	90	2,2	4,6	1,5	90
	- <i>Ansatte (antal)</i>	12	50	50	50	3	10	3	50
2	Hvor mange selskaber ligger der i denne kategori? (<i>Skønsmæssigt</i>)	90%	99%	97%	98%	70%	73%	80%	-
3	Hvilke virksomhedssegmenter er omfattet af fritagelse af revisionspligten?	Regnskabsklasse B virksomheder	Små og mellemstore virksomheder, visse virksomheder kan ikke fritages	Små virksomheder og andre virksomheder hvor følgende faktorer opfyldes; aktionær godkendelse, moderselskab har garanteret at overtage tab/finansiere kommende år, virksomheden konsolideres i moderselskabets koncernregnskab	Mikro- og små virksomheder	Små virksomheder med begrænset hæftelse og under bestemte forhold handelsvirksomheder og non-profit organisationer	Små virksomheder med begrænset hæftelse. Nogle brancher er ikke inkluderet f.eks. advokater, revisorer og ejendomsmæglere	I udgangspunktet alle virksomheder som møder tærskelværdierne	-
4	Hvor mange virksomheder vælger at gøre brug af lempelsesmuligheden? (<i>Skønsmæssigt</i>)	65%	80%	Størstedelen	98%	60%	52%	75%	-
5	Hvilket år blev den nuværende ordning indført?	2012	2008	2009	2013	2010	2011	2007	-
6	Har der været tilpasning i grænseværdierne?	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	-
7	Hvor stor en andel i % af de omfattede virksomheder, har sværere ved at skaffe kredit eller låne penge?	60%	Vurderes ikke at have nogen effekt	Ingen officielle data tilgængelige	Ingen officielle data tilgængelige	Ingen officielle data tilgængelige	Umiddelbart er der ingen negativ effekt vedrørende finansiering ved ikke at være auditeret	Ingen officielle data tilgængelige	-
8	Er der organisatorisk opdeling mellem myndigheders håndtering af moms-/skatteregnskaber og års-/selskabsregnskaber?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	-
9	Rapporterer virksomhederne årsregnskaber digitalt til myndighederne?	Ja, 100% digitaliseret modtagelse (XBRL)	Stort set alle virksomheder, inkl. små virksomheder skal indrapportere årsrapporter i papirversion til Companies House. Andre virksomheder kan rapportere online.	Siden 2010 har det været obligatorisk for virksomheder at rapportere elektronisk (XBRL)	Mikro og små virksomheder er forpligtet til at rapportere digitalt (XBRL) fra 2016	Siden marts 2018 har det været muligt at indberette elektronisk	Siden 2015 har det været obligatorisk for virksomheder at rapportere digitalt	Årsrapporter modtages i pdf-format fra skattemyndighederne	-
10	Bliver der foretaget compliance gennemgang eller anden regnskabskontrol?	Ja, der udføres compliance kontrol på formelle data	Ja, der udføres compliance kontrol på formelle data	Ikke oplyst	Nej	Ja, der udføres compliance kontrol på formelle data	Ja, der udføres compliance kontrol på formelle data	Nej	
11	Er regnskabskontroller digitaliseret (helt eller gradvist), og i givet fald hvornår?	Der udføres udelukkende digital kontrol på formel data og stikprøver ud fra temaer, indsatsområder og ud fra en risikovurdering, som kontrolleres manuelt. Indført i 2012.	Regnskaber indsendt digital bliver kontrolleret for generelle fejl (validitetstjek)	Ikke oplyst	Ikke oplyst	Der udføres manuelle kontroller, bl.a. mht. om formelt indhold er tilstede. Indført i 1995	Der udføres både manuel og delvis digital kontrol. Indført i 2011. Se evt. ovenstående spørgsmål.	Nej	-

(Erhvervsstyrelsen 2018: Undersøgelse af det fremadrettede behov for revisionspligt)

Bilag 3: Oversigt over kapitalkrav i EU.

Oversigt over kapitalkrav i EU = *IVS-variant. Valutakurser pr. 6 maj 2020.

Placering	Land	Navn på nationalt "anpartsselskab"	Kapitalkrav
1	Portugal	a sociedade por quotas de responsabilidade limitada	0 €
1	Cypern	ιδιωτικές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση;	0 €
1	Irland	private limited company	0 €
1	Holland	de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid	0 €
1	England	private limited company	0 £
1	Finland	Oy	0 €
7	Tjekkiet	společnost s ručením omezeným	5 CZK = 0,2 €
8	Polen	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	1 ZLT = 0,22 €
9	Bulgarien	дружество с ограничена отговорност	2 LEV = 1 €
9	Letland	sabiedrība ar ierobežotu atbildību	1 €
9	Grækenland	IKE	1 €
9	Frankrig	la société à responsabilité limitée, la société par actions simplifiée;	1 €
9	Tyskland*	die Gesellschaft mit beschränkter Haftung	25.000 €/1 €
9	Belgien*	de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid - la société de personnes à responsabilité limitée;	6.200 €/1 €
9	Italien*	società a responsabilità limitata;	10.000 €/1 €
9	Luxembourg*	la société à responsabilité limitée	12.000 €/1 €
17	Rumænien	ocietate cu răspundere limitată	200 RON = 42 €
18	Malta	kumpanija privata/private limited liability company	233 €
19	Kroatien	D.O.O.	5000 HRK = 660 €
20	Sverige	Privat Aktiebolag	25.000 SEK = 2.344 €
21	Estland	Osaühing	2.500 €
21	Litauen	uždaroji akcinė bendrovė	2.500 €

21	Slovakiet	spoločnosť s ručením obmedzeným	2.500 €
24	Spanien	la sociedad de responsabilidad limitada	3.000 €
25	Ungarn	korlátolt felelősségű társaság	1.500.000 FT = 4.750 €
26	Østrig	die Gesellschaft mit beschränkter Haftung	5.000 €
27	Danmark	Anpartsselskab	40.000 DKK = 5.360 €
28	Slovenien	družba z omejeno odgovornostjo	7.500 €
Gennemsnit	EU, excl. DK		1.150 € = 8.600 DKK

(Forslag til udvikling af Dansk selskabsret)

Bilag 4- Kapital krav i Norden

Oversigt over kapitalkrav i Norden, valutakurser pr. 6. maj 2020.

Placering	Land	Navn på nationalt "anpartsselskab"	Kapitalkrav
1	Finland	Oy	0 € = 0 DKK
2	Sverige	Privat Aktiebolag	25.000 SEK = 17.400 DKK
3	Norge	Aksjebolag	30.000 NOK = 20.000 DKK
4	Island	Einkahlutafélag	500.000 ISK = 23.400 DKK
5	Danmark	Anpartsselskab	40.000 DKK
Gennemsnit	Norden, excl. DK		15.200 DKK

(Dansk iværksætterforening, 2020).

Bilag 5- Forkortelser

ApS = Anpartsselskab

CA = Company Act 2006.

EF- traktaten = Det Europæiske fællesskab

EØS= Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde

GmbH = Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung

GmbHG = Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung

IVS = Iværksætterselskab

Ltd =Private limited companies

S.a.r.l-S = société à responsabilité limitée simplifiée

S.a.r.l = Société á responsabilité limitée

SEL= Selskabsloven

SL = Selskabsloven

S.m.b.a = selskaber med begænset ansvar

TEUF = Funktionstraktaten

UG = Unternehmergesellschaft

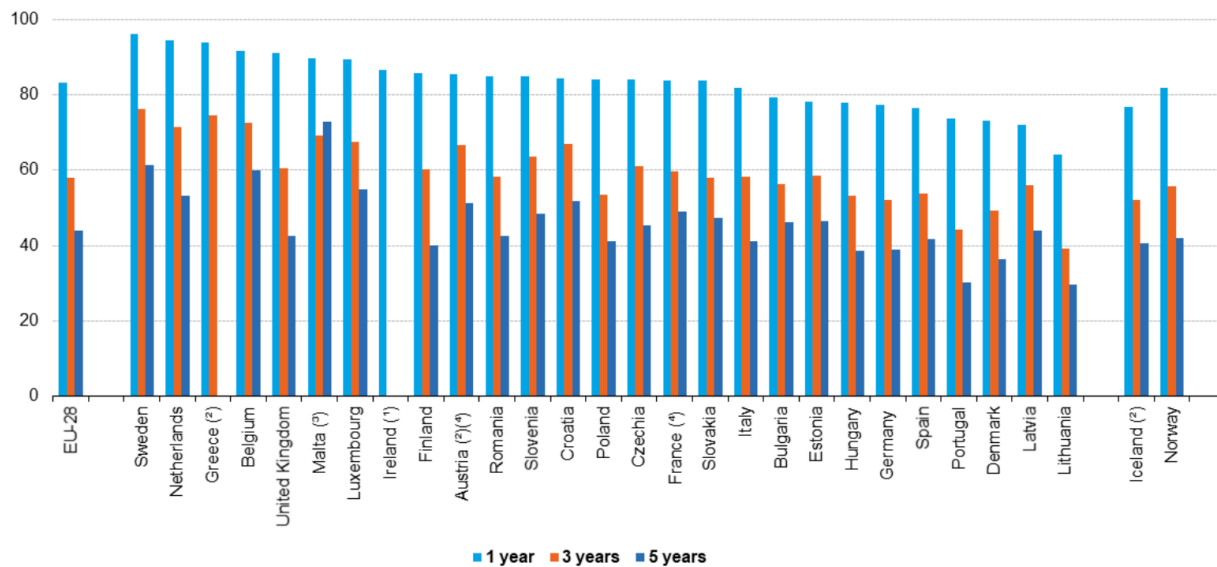
WFBV= Wet op de Formeel Buitenlandse

Zpo= Zivilprozesordnung

ÅRL = Årsregnskabsloven

Bilag 6- Overlevelsesserater

One, three and five-year survival rates of enterprises, business economy, 2017 (%)

(Eurostat)